

Daniela Zeca

Istoria romanțată a unui safari

proza **EGO**

Colecția „Ego. Proză“ este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

© 2009 by Editura POLIROM

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4 ; P.O. BOX 266, 700506

București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37 ;

P.O. BOX 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ZECA, DANIELA

Istoria romanțată a unui safari / Daniela Zeca. – Iași: Polirom, 2009

ISBN 978-973-46-1535-3

821.135.1-31

Printed in ROMANIA

Daniela Zeca

Istoria romanțată a unui safari

roman

POLIROM
2009

Soțului meu, care a trezit pentru
mine deșertul, și călăuzelor mele :
Sousse Anne, Aziz și Moncef

„Mi-a fost dor de tine, tu cea atât de
duioasă și de frumoasă,
cum înaintea ta mi-era dor de partea
cealaltă a apei.
Ai fost departe, necunoscută, o tu,
răzvrătită slobodă!“

(Mazen Rifai, *Întâlnire cu trădarea*)

Nu văzuse atâtea măslinae în viața ei. Era fascinată. Așezată pe treptele pivniței, cu degetele de la picioare îngropate în nisip, respira pe nări mirosul acela de pulpă crudă. Semăna puțin cu izul de nuc, dar avea și ceva de miere, de piper și de scorțișoară.

Simțise otrava asta înmiresmată în serile de iarnă, în *medina*¹, și nu știa cu ce s-o asemuie. Toată lumea stătea în case și peste Mediterana ploua ca-ntr-o baie de plumb topit. Era cald și umed, și balsamul acela părea că iese din pereții stradelor atât de înguste, din cupola moscheii, din tarabele vânzătorilor de fistic.

Peste mormintele mahomedane ale vechiului cimitir cădea ploaia calduță, spălând pietrele plate și lipsite de ornamente. În decembrie, măslinae erau deja în butoaie și cărate în port, pentru Crăciunul europeanilor. Păreau lacrimi de onix și de smarald, scufundate în sare, erau limpezi ca niște irisuri prin care Africa stătea trează.

Măslinae deveniseră hrana ei preferată. Orice cafe-teria din golf servea măslinae din partea casei, lângă unt de bivoliță și chifle.

Când nu era Ramadan, intra în bistrourile cochete din Sidi Bou Said și comanda de mâncare doar pentru

1. În limba arabă clasică, „oraș“; în prezent denumește vechea așezare medievală cu zone exclusiv pietonale și străduțe dispuse în labirint, înconjurată de un fort și conservată în centrul orașului modern.

plăcerea secretă a mărgelilor negre, catifelate, lângă care cerea un pahar de vin. Era curajul ei de fostă occidentală. Bărbații arabi o priveau pieziș, însă toți și-o doreau în pat. Femeile lor erau încă stângace când duceau paharul la gură. Văzuse tinere musulmane încercând să pară rebele. Nu beau niciodată alcool, dar stăteau la mese în cafenelele pline-ochi cu bărbați și fumau, râzând zgomotos. Lăsau vremea să treacă. Se mulțumeau cu ocheade fulgerătoare, ca ale șerpilor, fiindcă doar puține îndrăzneau. La apusul soarelui se-ntorceau acasă, singure, cum veniseră.

Așa o cucerise Mehria. Intrase în bar și, aruncându-și cheile pe tejghea, ceruse o *brick à l'œuf*¹. Rămăsese cu spatele, în picioare, pregătit să înghită repede umplutura de sub crusta crocantă, dar o văzuse sorbindu-și vinul.

Era o turistă albă, aproape nerușinată, nu pentru că bea vin, ci pentru că stătea nemișcată, susținând privirea până la capăt a bărbatului care se uita înspre masa ei.

Rămăsese cu furculița în aer și paharul de *boukha*² neînceput, iar ea continua să soarbă și să privească: „Apropie-te“, ai fi zis că-i spunea cu ochii, dar nu era sigur, nici nu voia să încerce și să se facă de râs. „Apropie-te“, dar el ezita și-atunci se-ntâmplă ce era mai rău: cheile îi alunecară de pe tăblia de zinc, până jos, la picioarele celor care treceau. Ea surâse cu pleoapele pe jumătate închise și făcu ceea ce n-ar fi făcut o femeie din stirpea lui. Chemă chelnerul, care se ghemui

1. Clătită crocantă cu ou și verdețuri (fr.).

2. Lichior foarte alcoolizat preparat din smochine (ar.).

imediat și se-ntinse la loc, ca o pumă. Puse cheile chiar în fața ei și primi bacșișul. El rămase captiv în duelul ochilor, în nerușinarea ei de-a-l privi în față.

O vreme nu-și aminti decât verdele-albăstrui al pinilor din Ain Draham și șoselele desfundate care urcau spre Kroumiria. Aici, Africa se ghicea ca o presimțire. În tăcerea colinelor, Africa era o boare uscată, vibrând în tulpinile de eucalipt și în coamele cu iarbă înaltă, peste care lumina se aduna în boabe de chihlimbar. Era greu de crezut să găsești mistreți în întinderile de calcar și plută, dar Mehria vânase de multe ori și își sărbătorise vânatul în cabanele de la Col des Ruines și în bodegile din Jendouba.

Ea rămăsese în Jebel Bir cu femeile și copiii, așteptând să răsară soarele și să vadă Algeria peste graniță.

Erau primele călătorii cu Mehria, drumuri ale cărnii și ale sângelui. Vierii sălbatici miroseau a tăciune ud, uneori doar a piele putredă. Vânătorii înălțau focuri printre bețele de alun, cuibărite la subsuorile dealurilor, și frigeau ciuperci și porumb.

Un băiat îi întinse o turtă mică și bucăți de brânză de capră. Se gândeau să tranșeze carnea. Mai jos de Jebel Bir, la Tabarka, trăiau comunități de creștini, care-și procurau porc, pentru lunile ploioase de iarnă.

Ea era atât de nesigură în cercul femeilor adunate în jurul cuferelor și îl chema din ochi pe Mehria. Un copil ciugulea dintr-o rodie sâmburii ca de cuarț și-o privi o clipă peste limbile flăcării.

„Cum te cheamă?”

„Samir...”

„Nu știe prea multă franceză“, îi spuse maică-sa.

Mehria străbătu câmpul, cu pașii lui mari de hăitaș, și se opri la marginea tufelor. „Dacă vrei, poți să vii cu mine...”

Brusc, femeile își făcură de lucru. Le-auzi vorbind în arabă, în timp ce se-ndepărta.

Mehria era destul de bogat ca să-și ducă metresa în tabăra vânătorilor. În plus, ea era o femeie albă care nu purta vâl.

Un bărbat scund, îndesat și bărbos îi puse în brațe o carafă de lut și îi spuse, probabil, să-i toarne apă.

„Omul ăsta e unchiul meu“, îl auzi pe Mehria. „Vrea să-l ajuți să se spele.“

Se lăsă pe vine alături de el până când îi văzu de aproape obrazul cu cicatrice. Sângele de mistreț se-nchegase. Când împreună mâinile, ei îi părură negre, între umbrele palide ale focului.

Mehria o atinse pe ceafă, ca în treacăt, și acela fusese un gest doar al lor, care o umplu de fiori. Și acum, când își amintea, îi simțea căldura. Simțea de asemeni izul pătrunzător de urină, furat de vânt, ca și țipătul mierlelor la lăsarea serii, alături de mușcătura hârlețului în nisip, ca să fie îngropate copitele. Orice vânat risipit în câmp ar fi fost împărțit de djini și întors în somnul acelora care îl uciseseră.

Îi plăcea când se făcea noapte să rămână în întuneric, ca sub o *tarba*¹ de borangic, cu bărbatul acesta necunoscut, care, în sfârșit, îi aparținea.

Se simțea ca o fetiță în tabără, nu ca o femeie care ar vrea să fie îmbrățișată, era în jeansi și tricou, în timp

1. Vâl islamic, purtat de femei în Africa de Nord, aici cu numele folosit cel mai frecvent în Egipt (ar.).

ce el îi șoptea „ma gazelle... ma belle gazelle“ și poate că aștepta o prințesă arabă.

Noaptele africane aveau stelele până la pământ, ca niște baldachine brodate. Pledul pe care Mehria îl așternuse mirosea a cămilă și a sudoare de vânător. Era ca și cum s-ar fi lăsat posedată în pânțelele calde încă al unui animal abia doborât. Simțea iarba metalică și fructele aspre, de ghindă, ale plutelor de stejar zdrobindu-i-se sub corp. Cunoștea insectele care îi zburau pe lângă ureche, greierii, fluturii de noapte, șopârlele, dar ce nu știa era cum să-l seducă pe bărbatul arab de deasupra ei. El îi turnase în vene tifosul Africii, pulberea de aur a stepelor, tăcerea răscoptă a platourilor de rocă.

El îi arătase prima oară Magrebul pe o hartă a hotelului în care stătea și îi vorbise de golf și de albiile secate ale deșertului, de palatele din Maroc și de ferigile roșii ale Algerului, de bordelul Cartaginei și de Dougga, până când simți că se-ndrăgostește vorbind de dragostea pe care i-o transmitea și îi spuse:

„Dacă rămâi, poți să vezi toate astea“.

Atât și nimic în plus. Restul era ardoare și frică, și voința ei de-a se confrunta cu neprevăzutul. Ea răspunse: „renunț la tot“, ca și cum ar fi strivit o țigară, dar bărbia îi tremura abia perceptibil și-atunci el o sărută pe neașteptate. Era un gest neobișnuit pentru un musulman și nu-l mai repetă niciodată în public.

La hotel, când fu gata să-și strângă lucrurile, ezită o clipă în cadrul ușii, iar el o-ntrebă cu un fel de teamă:

„Ai început să te răzgândești?“.

„Nu, doar îmi luam adio de la confort...“

Mehria zâmbi, apoi râse tare, dându-și capul pe spate.

„Tu te comportes comme un enfant, toi.“¹

Ca să fii bogat în satele din jurul Tunisului, aveai nevoie de un Peugeot și de un salariu de șapte-opt sute de dinari. El îi spusese că o duce într-un sat, fără să adauge un cuvânt despre culturile de măslina și nici despre câmpurile de rapiță.

Ea și-l închipui cum vinde uleiuri într-un *bureau de tabac*, așa cum bătrânele arăboaice vindeau gătelile făcute de mână și papucii de pâslă pentru moschee. Se gândi la doică și la alți angajați, fără să-și imagineze domeniul, pivnițele, velierul de pescuit, bungalow-urile și toată curtea, iar când le văzu, i se tăie respirația.

Mehria deschise porțile mari din lemn și în zid se născu o breșă direct către treptele de ardezie. Vila avea cupole rotunde, ca niște sâni de fosfor, bombați spre cer, și terase turcoaz, cu *mouches arabies*², era plină de leandri și de glicină aproape veștedă, fiindcă anotimpul glicinei trecuse. Săbiile de yucca și imortelele galbene, împreună cu iarba ploilor, adusă din oaze, dădeau conacului un aer sălbatic și o splendoare din altă lume.

„Aici o să locuiesc?“

„Dacă vrei... dar trebuie să mă suporti și pe mine... Mai sunt: Zaouf, Hafa și ceilalți, cu care o să te înveți.“

Se gândi o clipă la echipa ei de cercetători cu care venise și se strădui să-i regrete. La supa de linte pe care

1. Te porți ca un copil (fr.).

2. Împletitură din lemn, specifică teraselor și obloanelor, concepută de obicei pentru ca femeile arabe să vadă din interior fără a fi văzute (fr.).

o mâncase ultima oară în hotelul luxos și climatizat și la fața ciupită a etnologului cu care stătuse în restaurant.

Se gândi la biroul ei, cu creioanele perfect ascuțite, așezate frumos în suportul cu numele corporației, și toate îi părură îndepărtate. Se gândi la prietena pe care-o avea în departamentul de marketing și căreia îi spunea bună dimineața pe messenger în fiecare zi, la începutul programului...

Se gândi la serile de înot când la piscină nu mai erau decât ea și paznicul. La colecția ei de pantofi și la bărbații atât de nepotriviți pe care îi întâlnise. La ștergătoarele de parbriz, care măturau perdeaua de apă, și la mirosul de paste cu parmezan de la *trattoria* ei preferată. Acum tot ce-o emoționa erau carpetele de culoarea vișinei și covoarele roșu-sânger, pe pardoseala de nuanța osului. Plachetele de ceramică, lucrate de mână și risipite din loc în loc pe pereții albi, între candelabrele de alamă. Banchetele de ratan cu cașmiruri maure și scaunele arabe, din lemn pictat. Ciucurii de mătase și lână și brocarturile din Kairouan. Acele figurine berbere din esență de tuia: o pisică, un șarpe al casei, mai multe păsări, un cal înșeuat. Mehria, stând în dreptul ferestrei, pe fundalul amiezii care fierbea, și așteptând ca ea să îi spună dacă rămâne. Acel *thé à la menthe*, pe care Zaouf îl pusese pe una dintre măsuțele joase, pentru cafea, și pe care, după ce îl băuse, înțelesese cât era de epuizată.

Picioarele i se umflaseră și curelele încălțărilor îi săpaseră dungi pe piele.

„Ai s-ajungi o metisă“, îi spusese Mehria, dar era prea uluită ca să îl creadă.

Încăperea încinsă și parfumată îi dădea impresia că se odihnește pe o saltea cu ierburi de mare. Zgomotele intrau camuflăte în aerul acela gălbui ca fildeșul, în care peștii multicolori de faianță, suspendați din tavan, păreau că înoată lent într-o apă tulbure.

*Babouches*¹ de bumbac, cu fir de mătase, agățați pe pereți, printre ramele argintate ale tipsiilor, printre narghilele și împletituri din frunze de palmier, făceau casa să se reverse și-n același timp o țineau cuprinsă într-o narcoză de melasă și opiu. N-avea nici cea mai mică idee cum o să scape din capcana acelei vrăji și, la urma urmei, de ce să scape?

Mehria închidea și deschidea scrinuri, o îmbia să cunoască băile, dulapul de haine căptușit cu lemn de santal, ca s-alunge moliile, cămărilor, balconul rotund al dormitorului care urma să fie al ei și din care Mediterana se vedea ca o platoșă lustruită.

Lui Mehria, îndemnul de-a o iubi i se izbea de pereții inimii, dar, totodată, o voia liberă, căci era străină. O adora și ar fi ucis-o, tocmai fiindcă trebuia s-o adore. Ea nu știa despre acest tumult. Era obosită, era ca o pasăre migratoare, reluându-și suflul după drum lung. Nu era frumoasă și nici urâtă, era tulburătoare, bizară și puțin tristă. O întâlnea într-o limbă nici a ei, nici a lui, de aceea inima îi părea criptată. Plănuia că va desluși misterele vocii ei, când lunguea vocalele în franceză, până când glasul îi devenea curgător și îi lua cu el voința de a i se împotrivi și tot restul.

1. Papuci tradiționali din piele sau lână, cu vârful ascuțit și întors (fr.).

Nu schimbau cuvinte, ci stări, temperaturi ale mâinilor. După ce sfârși cu totul de arătat, palmele îi căzură pe lângă corp, într-o lungă epuizare. Obosise la rândul lui, de aceea, răspunsul ei că rămâne, că încearcă și că, chiar dacă greșește, n-o să regrete pentru nimic veni ca o ușurare.

Cea dintâi chemare la rugăciune păru un cuțit care sfâșie o mătase. Pierduse obișnuința să scrie de mână și aproape că amorfise ghemuită în scaunul din terasă. Aproape se cocoșase, ghemuită și pentru că nu vedea mai nimic la flacăra unei lămpi improvizate dintr-o cutie găurită și o *bougie à sucre*¹, pe care o cumpărase din bazar.

Începu să răsară soarele și grădina se luminează, ca-ntr-un studiat efect de scenă: văzu întâi tufele de aloe și cactuși, nemișcate și umede, apoi palmierii cu trunchiurile ridate și pe alocuri jupuite de vii, iar imaginea acestor corpuri mumificate îi dădu un fior în lumina atât de crudă a răsăritului. Așa era Africa – un corp prea bătrân și deshidratat, ca o piele de elefant.

Își trase picioarele mai adânc sub pulover și-ncepu să asculte foșgăiala gângăniilor sub frunze și zgomotele care anunțau începutul zilei: trecerea pescarilor înspre golf și mersul pe vârfuri al pisicilor africane, care împânziseră curtea, forfota păsărilor de mare și, bineînțeles, plesnetul valurilor la țărm, fiindcă Mediterana era liniștită, după două nopți de furtună.

Își îndreptă spatele. Litania rugăciunii se stinse, ca eco-ul unui pahar atins în cădere. Auzi numai vântul

1. Lumânare de ceară parfumată (fr.).

pentru o clipă și, dintr-odată, soarele se înălță cu un cap pe deasupra mării, strălucind orbitor și țesând o rețea pe deasupra apei. Era clipa ce-o așteptase, ca în toate zilele africane, deși era sfârșit de septembrie și se făcea tot mai frig. Ziua se micșorase, nopțile păreau tot mai lungi, bânuite de spirite, noaptea îi era frică, noaptea tânjea după amantul arab, plecat cu afaceri, dar care își lăsase în casă mirosurile, angajații și rudele, care n-o întrebau niciodată nimic.

Hafa îi aducea sucul de portocale și se retrăgea tropăind cu spatele către ușă, în timp ce ochii lui de cărbune îi fixau sfârcurile sub bluză. Raouf curăța grădina, iar la prânz devenea ospătar pentru mâncarea pe care o găteau femeile toată dimineața, în bucătăria din bungalow.

O servea încet, stând în spatele scaunului pe care era așezată, ca în marile restaurante, până când ea îi spunea: „Tu peux partir maintenant”¹.

Mehria lăsase instrucțiunile, ca de-atâtea ori când era plecat, era supravegheată, pândită, când se ducea la baia de aburi copiii arabi îi miroseau lenjeria pe care o dezbrăca în fața ușii, dar se obișnuise. Trăia în altă lume acum, era refugiul ei, îl iubea, iubea Africa prin Mehria, pe care îl aștepta sprijinită de geam, cu pupilele dilatate și dorindu-i pielea de zahăr ars. Ea ar fi vrut să facă amor imediat ce îi auzea pașii pe dalele de ardezie, dar el se spăla îndelung, se ungea cu ulei de argan și mânca în picioare o porție de cușcuș, până când cerul

1. Acum poți să pleci (fr.).

gurii îi devenea parfumat de la mirosul și îi rămânea astfel până în zori.

Zilele cu Mehria erau intense pentru că hoinăreau cu mașina de-a lungul coastei, printre turmele de capre, și pentru că se duceau la piața de pește din fiecare oraș, iar el plătea ca bibanii să fie deja curățați și fripți. Mâncau în tăcere, prinzând cu degetele carnea albă și legumele fierte, de pe care se prelingeau uleiul de măsline și ierburile. Era fericită, inconștientă și leneșă, uitase aproape tot, uitase de ea, se odihnise pe dinăuntru.

În lobii urechilor purta încă perlele, care se scoroșiseră de căldură, dar erau singurul semn după care ea, cea de acum, își mai amintea că fusese altfel. Îi ziceau Bhaar și, câteodată, Bahhar, care însemna a umbla pe mare și în niciun caz nu era un nume. Uneori, îi spuneau doar Bab, care în arabă însemna poartă și care, oricum, nu avea vreo noimă. Doar bătrâna bucătăreasă o striga Darrielle, cu un nume de asemenea inventat, pe care îl pronunța gutural, în arșița încremenită a curții. Când hrănea curcanii și iepurii de deșert, pe care Mehria îi prinsese în cuști, o chema să-i vadă și să-i alinte, dar când îndrăznea să coboare mai mult, toată suflarea bungalow-urilor de cărămidă năvălea la uși, să o vadă. Își auzea inima galopându-i în piept, în timp ce țâșnea, cu un singur salt, de la rezervorul de apă până jos, la ocolul păsărilor.

Într-o zi, un păianjen de plută o lăsase ținută în nisip, în plină acrobație. Își freca mușcătura cu palmele, așteptând, sub privirea flămândă a celor care nu se-arătau niciodată de-a-ntregul. Și atunci Mehria,

apărut din senin, alergă din mașină, înainte să oprească motorul și fără să-și fi deschis, ca de obicei, porțile spre grădină.

În timp ce-o purta în brațe, Mehria avu din nou privirea aceea febrilă, sticloasă, de varan în pustiu. O-ntrebă în arabă dacă o doare și ea nu înțelese exact, însă intui și îi răspunse pe limba lui: „*Le‘, le‘...*”¹, lăsându-l să creadă că înțepătura nu era mare lucru.

„Mulțumesc” și „nu” erau singurele cuvinte pe care le învățase și care îi foloseau aproape tot timpul. Când Zaouf, doica octogenară a amantului ei, intra dimineața să-i aducă prosoape, ea se trăgea înapoi, sub cearșafuri, murmurând acest „nu” răstit, până când îi schimbau șalurile de cânepă cu prosoape adevărate.

Când pleca cu Zaouf în *souk*², femeile berbere, care stăteau pe pământ, lângă dunele de curmale, aproape îi puneau piedică cu brațele lor încărcate de lucruri, însă ea spunea „mulțumesc”, uitându-se înainte și tot repeta silabele, până când le strivea orice înțeles.

În labirintul de mărfuri parcă își pierdea suflul, atunci Africa se răzbuna, devenea amenințătoare, o hipnotiza altfel decât Mehria, cu privirea lui de varan. Diminețile, în bazar, Africa nu dădea doi bani pe femeia occidentală care fusese. Acum era singură, fără *sifsari*³ și fără copii pe care să-i tragă după ea printre zarzavaturi.

1. Nu, nu (ar.).

2. Piață (ar.).

3. Veșmânt feminin tradițional, de obicei alb în golful Tunisului, constând într-o pânză subțire care acoperă corpul și fața (ar.).

După înțepătura păianjenului de plută, avusese două nopți de delir. Mehria o veghea nemișcat și, la un moment dat, crezu că o să moară înainte ca Africa să fie a ei, să îi intre în pori și să i se plimbe în sânge cu Mehria cu tot, și atunci i se făcu un dor nesfârșit de pantele muntelui Șarra, cu smocurile îngălbenite de iarbă, de soarele ca o flamă și de felul în care bărbatul arab o-ntindea pe spate, posedând-o cu ochii, ca un șoim pregătit pentru vânătoare.

În Africa, uitase să plângă. Prin ușa bucătăriei, o zări pe Zaouf, frământând o lipie, cu degetele ei negre, ca niște vreascuri. Stătea aplecată peste aluat, punând marginile pâinii peste jărat, iar lumina cuptorului era atât de aproape că-i intra în liniile feței, în nări și între buzele care şușoteau. Abia atunci înțelese că era vineri și că bătrâna se ruga. Zaouf era o femeie tristă și se ruga ca și cum ar fi plâns. Aici, toate femeile plâneau fără lacrimi. Și fete mai tinere decât ea știau să facă asta mutește, stând desculțe pe pardoseala bucătăriilor.

Se-nălță între perne și ceru apă. Mehria plecase, iar peste acoperișurile de țiglă se lăsa întunericul. Transpira. Rămăsese singură într-o casă arabă, burdușită de lână și de bumbac, de uleiuri și de măslina.

Poștașul era un tânăr cu sânge amestecat, cum zicea Zaouf, care umbla printre bungalow-uri, călare pe motor. Mama lui fusese o femeie albă, iar tatăl, un african căruia i se amputase piciorul. Într-o zi, îi aduse avizul unui colet pe care trebuia să-l ridice și care zăcuse două săptămâni la oficiu.

Putea să jure că fusese desigilat, dar, când îl primi, văzu cu surprindere hârtia intactă peste cutia lipită cu adeziv.

Înăuntru erau actele ei de studii și câteva nimicuri-tabu, pe care le ceruse de-acasă. Îi scria maică-sii aceeași idee, repetată la nesfârșit: „Sunt bine, nu te îngrijora, eu am ales să-mi schimb viața“. Firește că n-o credea nimeni, însă ea îi spunea adevărul, fără alte detalii care, oricum, ar fi derutat-o.

Se gândea să lucreze, dar nu știa bine cu ce s-ar fi putut ocupa și, în orice caz, amâna momentul pentru clipa în care Africa n-ar mai fi avut, pentru ea, secrete. Mehria lipsea săptămâni întregi. Începuse să cutreiere singură, deși, în casa arabă, acest obicei provocase zarvă.

Într-o zi află că Ali-scuteristul, cum i se spunea tânărului metis, se pricepe la șoferie și că are și diplomă de mecanic. Îl rugă să repare a doua mașină.

„Madame, sunteți sigură că soțul vrea asta?“

„Nu e soțul meu“, îi răspunse.

Îi promise un câștig bun. Începu să lucreze în garajul improvizat, unde Mehria ținea uneltele și Nissanul alb, cu remorcă. Când mașina fu gata și poștașul se pregătea s-o încerce, Raouf lăsă treburile lui, din grădină, și se apropie. I se adresă în franceză, tocmai ca și ea să priceapă :

„Băiete, îți cauți moartea!“

Când vru să-l plătească, scuteristul refuză banii, dar îi ceru niște carne de miel din bucătărie și plecă murmurând printre zidurile de cărămidă :

„Femeile sunt pierzania noastră“.

După două zile, spală mașina aproape singură, fiindcă, la sfârșit, femeile o mai ajutaseră cu gălețile. Zaouf ar fi încercat s-o oprească, dar nu știa destulă franceză. Hafa începu cu amenințările: îi spuse că Mehria era furios și că se va întoarce la noapte.

„Până vine el, sunt aici.“

„Eu nu sunt răspunzător“, îi mai zise, dar ea era deja la volan.

Când trecu de porți, o văzu în oglinda retrovizoare pe Zaouf cu fața acoperită și lovindu-și fruntea de dale.

Îi trecu prin cap să își cumpere *sîfsari*, dar știa că nu-i ajung banii. Cheltuise cam mult în ultimul timp.

Drumul era prăfos și pustiu, iar căldura istovitoare făcea imaginile să îi tremure în fața ochilor ca într-o fotografie mișcată.

Ali îi lăsase ceva benzină, dar sigur nu era de ajuns.

Mergea la-ntâmplare, încercând să găsească ceva ca să-i miște sufletul.

Era ora tuturor de siestă și obloanele prăvăliilor erau trase, ca și cum golful tot ar fi ațipit. Conducea înainte, printre cioturile de palmieri, străduindu-se să își amintească prima stație de benzină. Pur și simplu nu mai știa unde oprea Mehria să facă plinul. Acum totul i se părea pierdut și departe, dar nu voia să se lase împresurată de panică. Inițiasse o evadare cu care nu se mai descurca.

Se opri o clipă în fața întinderii de nisip și piatră la intersecția celor trei șosele și se hotărî să întrebe, însă nimeni nu mai trecea într-un sens sau altul. O tăcere de sticlă prinsese totul ca sub un clopot. Nu putea s-o asculte, din pricina aerului condiționat din cabină.

Încercă să se sprijine pe bancheta din piele, dar era prea cald. N-avea decât să aștepte pe cineva, dar știa prea bine că, încă vreo oră de-atunci încolo, drumul o să fie pustiu. Își scoase o hartă din torpedou și-ncepu să citească golful, ca pe un poem, cu sonoritățile care îi plăceau: Temime... Menzel... Kelibia. Erau sate cu câte-o moschee și o cafenea, pe platourile fierbinți, uitate sub cer.

Deodată, zări un punct mișcător pe șoseaua din dreapta ei. Nu putea fi om, dar venea la pas și, curând, desluși poverile legănându-se și urechile măgărușului care le căra. Alături de animal, o femeie plăpândă, ascunsă sub vâl, încerca să își miște tălpile. O vedea plutind, căci canicula o destrăma ca pe o grămăjoară de cenușă.

Demară și porni spre ea, până când catârul i se sperie și-ncepu să ragă, înțepenit pe propriile picioare. Mai văzuse asemenea scene în piața de fructe și se gândi cum aveau să-l împingă, chinuindu-se amândouă, să îl urce în remorca din spate. Femeia surâse cu dinții ei uimitori și ochii de un negru profund i se înconjură de riduri. Vorbea în dialectul tunisian și nu înțelegea nimic. Începură să-și facă semne. Ea îi arătă rezervorul, sugerându-i că vrea să ajungă la o stație de benzină.

„Moi, venir avec toi”¹, spuse făptura căreia nu putea să îi dea o vârstă, dar, după *sifsari* și după mâinile crăpate de muncă, intui că e săracă și văduvă. „Venir avec toi”, repetă, și atunci ea deschise platforma, însă măgărușul nu se clinti.

1. Merg și eu cu tine (fr.). Aici în formă greșită, neliterară.

Arăboaica desfăcu din desagă o turtă cu mazăre și i-o puse sub nări. Animalul scutură capul și se îndârji și mai mult. Ea își aduse aminte de biscuiți și de prăjiturile lui Zaouf. De alunele de pământ pe care le avea într-o pungă și-ncepu să scoată toate aceste bună-tăți pe care doica i le pusese într-un pachet.

Catârul amușină mirosul de miere și de susan și păru că ar vrea să guste. Văduva apucă prăjitura și se duse cu ea de-a lungul remorcii, până la platforma înclinată, pe care o escaladă.

Măgărușul se lăsă tras și urcă târâș în remorca încinsă ca o tigaie.

„Vino cu mine în cabină“ îi spuse, dar femeia închise repede siguranțele și se ghemui lângă animal, indicând cu brațul direcția în care aveau să găsească benzinăria.

Merseră vreo câțiva kilometri și ea o privi prin oglindă pe femeia arabă cum se strânsese ca un burduf, lângă celelalte bagaje ale catârului.

Benzinăria avea o singură pompă, dar existau o drogherie și un bistrou, cu câteva mese. Proprietarul stătea la umbră, sub un salcâm, și, când le văzu pe cele două femei, întredeschise ochii și le privi pe sub gene. Se gândi ce puteau să cumpere și cam cât aveau să rămână. Se uită la catârul muiat de arșiță și la stăpâna lui, pe care-ai fi zis că o mai văzuse, apoi la femeia albă, care tocmai ieșea din cabină.

Arăboaica trase măgărușul de funie și îl coborî cu multă pricepere, apoi îl legă chiar sub copertinele decolorate de soare.

Intrară în cafenea, unde mesele erau pline de muște. Așezată în fața ei, femeia arabă îi râse din nou, cu toată

splendoarea dinților, care luminau încăperea, dar nu spuse un cuvânt.

„Ai vrea să mâncăm?”

Arăboaica nu înțelese și-atunci ea i-arătă prin semne ce voise să spună.

„Oui, oui...”

Dar exact când încuviință, proprietarul benzinăriei se-ndreptă către masa lor și îi zise ei, în franceză:

„Elle est veuve et nomade, mais vous? Pourquoi vous vous baladez seule?¹”.

Era ca și când i-ar fi cerut socoteală. Ea trăi revelația Africii insolente, care nu le iubea pe femei, dar îl întrebă cât se poate de blând:

„Ce aveți de mâncare?”

„Crêpes au thon et côtelletes².”

Locul era încălzit și sordid, n-ar fi vrut să mănânce, dar se gândi la însoțitoarea arabă, care era sigur flămândă.

„Adu-ne din amândouă, îi spuse, plus cafea și o carafă cu limonadă.”

Ochii văduvei deveniseră azurii ca ai șopârlelor când se însoresc. O priveau într-un fel anume, care era mai intens decât vorbele, iar fața ei smeadă, încrețită în jurul gurii, era o poveste despre podișurile lipsite de apă, despre tuaregi și despre fapțurile ascunse sub vâl – cruciate ale vântului și ale nisipurilor.

Când terminaseră de mâncat, era deja seară și ele băuseră foarte multă cafea, ca niște prietene care se regăsiseră.

1. Ea e văduvă și fără casă, dar dumneata? De ce te preumbli singură? (fr.)

2. Clătite cu ton și cotlet (fr.).

Târziu, pe la miezul nopții, când Mehria o întrebă ce-au vorbit, ea dădu din umeri și adormi, încât el crezu că îl minte.

Rhyme era o franțuzoaică slăbuță, atât de îndrăgostită de soțul ei, încât se convertise la islamism și stătea în fiecă vineri lipită de radioul din magazin, să asculte slujba. O ascultau și frizerii, în timp ce spălau cu șampon părul des și aspru al localnicilor din golf, vânzătorii, când tăvăleau în sirop gogoșile aburinde, și bătrânele calfe din atelierile de *chechias*¹, unde cuvințele muezinului acopereau din când în când țăcănitul mașinilor de cusut.

Vinerea dimineața lua un taxi care s-o ducă până la Café des Emirs, în zona turistică, doar ca să-l vadă pe șofer îngânând rugăciunea și legănându-se ca în ritmul unei muzici de bal.

În cafenea era liber, mânerile de nichel sclipeau, iar ceștile albe, de porțelan, aveau un clinchet suav, de bijuterii lovite-ntre ele.

Îi plăceau lumina de ambră, cu norii plutind în dreptul ferestrei, canapelele de mahon, presărate cu perne, și mirosul dulceag al patiseriilor, pescărușii care veneau, uneori, până la grilajul terasei.

Adora tăcerea aceea de corabie naufragiată, golul din privirile băutorilor de cafea, farfuriile tivite cu aur, pe care erau așezate portocale și felii de dovleac.

1. Boneță bărbătească, din lână pură, de culoare albă sau roșie, până la începutul secolului al XIX-lea – însemn al rafinamentului și al eleganței elitelor din Africa de Nord și Orientul Mijlociu (ar.).

Era încă devreme, adora să nu se grăbească, să aibă timp și să revină când vrea în magazinul de suveniruri. Rhyme o aștepta să vorbească și să-i facă un tatuaj între inelar și degetul mic. Rhyme era talentată, știa să picteze cu hena mai bine decât localnicele.

Mehria era încântat când mâinile ei purtau tatuaje împotriva deochiului, mai ales că Rhyme le stiliza, desena un pește între ramuri de tamarisc, apoi semilune arabe între aripi de fluture și conuri solzoase de ananas.

Rhyme învăța să gătească cu condimente de la Maherzia, care era soacra ei, și, în timp ce-i spunea cum se pune șofranul peste orez, ochii îi ardeau de o patimă pe care ea însăși o cunoștea: era dragostea soțului ei, care nu se mai istovea până la cântatul privighetorii, erau vorbele lui agățându-i-se de inimă ca vița sălbatică.

În schimb, la lumina zilei, el se înstrăina, își rodea mustața cu dinții și se enerva din orice, iar în orele de siestă o lăsa să se lupte singură cu lădițele de smochine și cu marafeturile din magazin.

Darrielle îi ura pe acest Azmir și pe fratele lui, Bellet, dar îi plăceau Maherzia și fetele ei, încă mici, din a doua căsătorie. Față de Rhyme nu spunea nimic, mai ales că Azmir o făcea fericită, era soarele ei african, promisiunea pentru care-și abandonase câmpiile de lavandă din Aix.

La rândul lui, Azmir o disprețuia, pentru că venise doar cu bagajele pe moșiile lui Mehria și pentru că era atât de nestăpânită. Nu-ndrăznea să-i spună nevستی-sii să n-o mai primească, fiindcă, în fapt, din magazin cumpăra oricine, însă ochii îi scăpărau când le vedea stând de vorbă și îi spunea de fiecare dată:

„Femeia asta va trebui să te părăsească, atunci când vom avea un copil“.

Rhyme îi povestea toate astea, după cum îi spusese și că-și lua pilulele pe ascuns, fiindcă se temea să rămână gravidă.

„El ar călători atunci, ca Mehria, căutând o femeie tânără și lipsită de griji.“

Așadar, înțelese: pentru ei, ea era o femeie tânără, care se plictisea, hoinărind de la un capăt la altul al golfului.

Zaouf le povestise și altora că femeia asta ciudată îl făcuse pe Mehria mai blând, dragăstos ca un porumbel, și că minunea dura.

Arăboaicele o invidiau și doar Rhyme o-ntreba, câteodată, când erau singure, dacă Mehria era „un bon amant“.

„Și dacă da, de ce pleacă atât de des?“

Ce putea să-i răspundă? Rhyme îi devenise o aliată și, spre deosebire de ea, franțuzoaica făcea ca lucrurile să aibă un aer definitiv.

Curând, Azmir își pierdu răbdarea și-ncepură să facă amor și în orele de după-amiază. Rhyme părea obosită, mai obosită decât atunci când se spetea cu lădițele. În plus, soacră-sa îi spuse că zgomotele patului lor se aud până jos, în camera fetelor încă adolescente.

„Nu mai am tăria să mă opun“, îi mărturisise lui Darrielle și, din clipa aceea, începu să-l îmbrățișeze ca pe tatăl copilului ei, amețindu-l cu vulcanul părului despletit și cu adâncitura buricului.

Dar copilul se lăsa așteptat. La sfârșitul lui august, Rhyme nu era încă însărcinată, iar Azmir începuse să

piardă serile în atelierul de reparații al lui Bellet și prin port, în speluncile celor care încărcau ton.

Când vându un covor, care făcea mai bine de patru mii de dinari, Rhyme puse banii într-o poșetă și hotărî să meargă la doctor. Azmir nici nu voia să audă. El o iubea după-amiaza și noaptea pe divanul care luase deja forma corpului lor și mai mult nu voia să facă. Rhyme se privea în oglinzi și își mângâia pânțele, gândindu-se cum se va umfla ca o încărcătură de cartofi dulci. Rhyme urca scărița din magazin, târându-și picioarele și închipuindu-și cum îi e de greu din cauza burții. Mai nou, frazele ei începeau cu „atunci când voi fi gravidă” și totul se transformă într-o încheștare a două închipuiri: a bărbatului care își dorea să-și audă fiul lovind în placentă ca într-o cochilie de sidef, ce avea să cedeze până la urmă, și a ei, care se credea o mamă perpetuă a unui prunc cât un zar de argint pe care ea îl purta la gât.

Darrielle o conduse la clinică cu mașina și acolo stătură împreună în sala de așteptare mai mult de o jumătate de oră, iar când Rhyme îmbracă halatul de unică folosință ca să meargă la consultație, doctorița ieși pe hol și le invită pe-amândouă.

Rhyme părea învelită într-o coajă de ou, tremura și își ascundea mâinile, care i se răciseră, și-atunci ea o văzu pentru prima oară în întregul asamblărilor ei, de păpușă dintr-un muzeu: era exasperant de fragilă și de frumoasă, avea umerii pistruiați și clavicule precum corzile unui instrument, pulpe rozalii, cu fuioare de mușchi și rotulele abia înflorite. Rhyme era o fetiță ceva mai mare, crescută în lanurile cu maci, din Provence,

era o copilă care se juca de-a nevasta, într-o casă arabă, cu câini de vânătoare și rude.

Expertiza medicală îi dovedise că era aptă să aibă copii și-atunci lucrurile stăteau prost cu Azmir. Maherzia se îngrozi și o sfătui să nu-i spună. „Fără un fiu, Azmir o să ceară divorțul“, se plânse Rhyme, însă soacra o contrazise: „Ai să faci ce-au făcut și altele“, dar nu zise mai mult.

Când Mehria veni de la Hammamet, unde culesese măslinile, ea îi povesti despre analize, despre Rhyme și despre Azmir, recunoscând că pe soț nu putea să-l sufere.

Mehria avu un zâmbet șiret, așa cum nu-l mai văzuse, dar lucirea lui i se șterse repede de pe față. I-adusese o pălărie de pai, legată cu fundă și o tot ruga s-o probeze și niște *makrouth*¹, coaptă chiar în dimineața aceea.

„O să dăm o petrecere înainte de Aid El Kebhir² și-o să poți să-ți aduci prietena.“

Ea, care dansa cu pălăria în mână, se opri o secundă și îl privi în felul acela, al lor, de dinaintea fiecărei înlănțuiri, iar Mehria oftă și îi spuse:

„Vino, mi-ai lipsit foarte mult“.

Ea i se cuibări lângă piept, dar tot nu putea fi ca Rhyme, un fel de libelulă de sfoară, ea era o femeie-țipar,

-
1. Plăcintă tradițională, foarte dulce, cu umplutură de curmale și miere (ar.).
 2. Comemorare musulmană a sacrificării mielului de către Avraam, în locul fiului său, Isaac. Sunniții din golful Tunisului marchează această sărbătoare prin ospețe lungi, cu carne de oaie (ar.).

coborându-i în sensul sângelui și insinuându-i-se sub piele.

O vreme, avu naivitatea să creadă că petrecerea era pentru ea și că Mehria chiar socotise că trecuse un an, se găti, începu să se ungă cu ulei de migdal și-ncepu iarăși să se gândească la *sîfsari*. Mehria îi promise unul cu ornamente și o salbă verde de malahit, cu închizătorile lucrate în aur.

Într-o zi, Maherzia îi spuse lui Rhyme s-o invite la ceai și ea se bucură și mai mult. Hotărî să aleagă daruri pe care să le ducă în vizită. Cumpără un șal pentru soacră, iar pentru Rhyme și cumnatele ei, Zaouf puse struguri într-un coș din iarbă esparto și făcu un aranjament cu vlăstare de mure coapte.

Era foarte cald și se îmbrăcase cu o rochie de pânză, lungă până la glezne, iar doica îi dăduse o găteală de cap, subțire și vaporosă ca spuma. Era prima oară când o purta, mirosea a santal, din dulapuri, și îi plăcea fiindcă era albă, iar albul îi încadra bine fața. Voia să fie gătită, cum erau mereu fetele Maherziei, care purtau brățări polisate pe brațele brune și mătăsoase, iar în lobii urechilor le atârnavu safire mari cât măceșele.

O așteptau toate patru în jurul unui ceainic de cupru, care mocnea pe cărbuni, iar aroma din casă o făcea să leșine.

Își lăsase viața în urmă pentru aceste mirosuri, pentru coriandru și pentru mireasma de iasomie, pentru izul înțepător de ghimbir și pentru aburul de mentă sălbatică opărită în ceainice.

Se lăsă cam cu greutate pe pernele moi din piele de dromader și, pentru că nu putea să se sprijine, stătea ghemuită, privindu-le pe aceste femei ca pe niște odalisce pictate. Maherzia i le prezentă pe fiicele ei, Karima și Monia, iar ele o sărutară de câte trei ori, după obiceiul din golf.

Era bine, era amiază, nu vedeai nici țipenie prin grădini sau în curți, iar ele stăteau ascunse de storuri. Maherzia începu să fumeze, fixându-și țigara într-un muștiuc de coral și atunci se porni să vorbească:

„Spune-i lui Mehria că-i mulțumesc pentru această petrecere, e un prilej pentru Rhyme să rămână gravidă și să-și cumpere tăcerea unui amant. Am să-i dau cât face. Dacă e un bun vânător și un strașnic bărbat arab, nu va vorbi toată viața și nu va dori să vadă copilul“.

Ea o asculta năucită, prinsă ca-ntr-o bulă de apă în mirosul de ceai și în scăpărările ochilor de agat ai femeii care vorbea și care nu putea fi oprită. Celelalte trei o priveau în liniște, în timp ce ea îngăima cu jumătate de voce:

„Cine e bărbatul?“.

„Nu știu și n-aș vrea să aflu. E destul să știe doar ea“, îi răspunse soacra, „iar dacă Allah n-o ajută să rămână gravidă într-o singură noapte, atunci n-are soartă și Azmir va vedea ce e de făcut.“

Se întoarse acasă trăsniță, ținută-n adâncul inimii și Zaouf îi dădu să bea lapte cald îndulcit cu miere. Se culcă devreme și închise ușa cu cheia. Mehria roi ca un bărzăune pe la ușa dormitorului ei, întrebându-se dacă e bolnavă și cum ar putea s-o împace.

Începuse să iasă cu Rhyme, Karima și Monia, dar nu mai vorbiră vreodată despre ziua petrecerii. Se plimbau pe plajă și Rhyme povestea ce mai învățase să pregătească pentru familie. O vedea cum așteaptă și cum înflorește ca un tufiș de maquis.

Cu o săptămână înainte, primi *sifari*-ul promis. Era răpitor, dar nu-l îmbracă și îi aruncă lui Mehria :

„Eu sunt o femeie europeană“.

Părea că-l lovise în moalele capului. Pusese veșmântul pe pat și-ncepuse să meargă cu spatele către ușă :

„Écoute, je vais mourir, si tu me quittes“¹.

Dispăru pe scară și nu-l mai văzu preț de câteva zile. Slăbise, și când se întoarse acasă îl găsi mai frumos decât îl știa. Înebunea de dorință, dar se prefăcea că nu-i pasă.

O noapte întreagă palmierii se zbatură în vânt, sub o lună mare și galbenă. Curtea se umpluse de crengi și de semințe de sorg. Pe mare, fusese furtună și bărcile nu ieșeau în larg.

Și-amintea ca azi cerul roșu, ca o burtă de animal sfâșiată, pe Mehria fumând sub copaci și-așteptând ca ea să coboare și să-i vorbească.

Îl vedea din balcon, dar stătea nemișcată, cu puloverul peste cămașa de noapte și cu picioarele goale pe dalele încă fierbinți. N-avea somn, doar o furie înecată în lacrimi. Auzea respirația apei și vârtejul firelor de nisip izbindu-se de ciment, urlatul unui câine, departe, în estuar, și foiala pășărilor, undeva, în ficuși.

1. Ascultă, am să mor dacă mă părăsești (fr.).

Era o beznă vibrantă, iar tristețea ei avea corp, alerga în sus și în jos, între ea și bărbatul care se îndârjea. Era ca și cum totul i se-ntâmplase alteia, și nu ei.

Nu se rugase niciodată de nimeni, însă atunci îl ruga, în gând, să se întoarcă cu fața și să-i spună ceva, o chemare, o frază. Dar era o hipnoză care nu funcționa. Mehria strivea sub tălpi nisipul grunjos și frunzele smulse și, în cele din urmă, plecă.

Dimineața, îl văzu tot în curte, sub smochinii pitici, curățându-și armele. Era clar : avea să le-arate oaspeților panoplia – flintele și pumnalele arăbești, jungherele de colecție. Își relua obiceiurile de dinainte de ea.

Află mai târziu că doica îi spusese în dialectul în care-și vorbeau : „Mehria, nu-ți lăsa inima să te-nfrunte!“.

O ascultă, dar nu făcu niciun gest. Mai erau două zile. Dădu dispoziție să fie spălate porțile cu leșie și încuietorile să sclipească.

Atunci Rhyme veni cu ideea, văzând lemnul curat ca un obraz de copil : „Am să le pictez cum au fost!“.

Într-adevăr, intrările își pierduseră din splendoarea porților rotunde, din nord.

Rhyme o alese pe cea ivorie, cu mâinile Fatimei în chip de zăvor, încrustată cu rozete și pești, cu havuzuri de apă și cel de-al treilea ochi, stând deasupra ulcioarelor cu uleiuri și mirt.

Șterse totul și răzui, dând culoarea verbinei celor două deschideri dintr-o singură ușă. Vinețiul bobocilor de isop îl topi în brunul picăturilor de tămâie și adăugă doar un strop din însângerarea ciorchinilor de melisă.

Apoi sosi verdele oxidat în bulbii de chitră și albul catifelat al petalelor de Neroli, lângă cenușiul umbros

al cedrilor de Liban. De acolo, din golf, pe toată spinarea muntelui Șarra, a Atlasului și a coastelor care traversau în Maroc, ea pictă acest zvon al verdelui-negru și al verdelui ceruit, care sfida uscăciunea Marelui Erg și biciul nisipurilor.

Acum poarta era ca o pleoapă fardată a unei cadâne, când râde în somn. Mai puse carminul dragostei vinovate și negrul de khol de la ochii miresei, bănuții și cercurile de la gleznele dansatoarelor și niște flamingo, cu picioaroangele scufundate în mlaștina lacului Ichkeul.

Se puse pe ea, cu burta bombată, ca un vas ce păstrează boabe de grâu și, deasupra, un înger ducând între aripi un bastard, ca pe un cocon. O puse pe Darrielle, ca pe o fugară, cu fața ascunsă sub văl, și pe Mehria gonind-o din urmă, ca un vânător cu vânatul lui. O puse pe Maherzia cu fetele și pe soțul ei adormit. Puse marea, ca un cuțit lucind între dune și, din loc în loc, câte o moschee. Puse șoareci de câmp îngrășați ca vulpile și o broască țestoasă, ca să poarte noroc.

Zaouf se-ntorcea de la piața de carne și, când văzu totul, încremeni. Poarta cu însemnele din Coran, talismanul deochiului, gloria credinței islamice – dispăruseră. Ce vedea era o perdea de mătase peste o lume neînțeleasă.

„Ai să fii blestemată!“, îi spuse și se trânti în țărână, în timp ce Rhyme rămase cu pensulele în aer, paralizată de frică. Stătea ca o cobe în fața casei în care urma să petreacă și se gândea dacă mai are vreo șansă.

Însă, chiar atunci, se auzi zumzetul muzicanților *maaloof*¹ și al suflătorilor *sukra*², cu turbanele lor ca de zahăr, îngrămădiți lângă ziduri.

„Ce poartă frumoasă“, zise unul din ei, singurul care purta un fes roșu.

„Cu adevărat minunată“, îi luă altul cuvântul, poticnindu-se din cântat, „de parcă e vie...“.

Intrară cu grijă la vopselele încă proaspete, cu grijă la pragurile deja lăcuite și cerură să-i vadă stăpânul casei.

„Domnul nu e aici“, le răspunse Raouf, „dar acesta e locul și aici e grădina în care mâine vor veni oaspeții“.

Se-așezară la umbră și mâncară gustările, după care Zaouf le împărți apă.

Îi vedea de sus, printre storurile dormitorului ei, cum își rup *tabuna*³ în patru și o pun în desagile de la gât.

Nu terminaseră de mâncat, dar se strânseseră în jurul tamburelor și-ncepușeră să le bată, lovind ușor, ca și cum le-ar fi mângâiat. Sunetul acela, ca un plâns gătit, se-nălță spre ferestre și se risipi între bungalow-uri.

Nu era un cânt de petrecere, ci un vibrato arab, despre bucurie și moarte. Un gurist mai bătrân se porni cu vocea, însoțindu-se de lăută și de *kannoun*⁴. Era o melodie de nuntă, unduitoare ca fumul, tulbure ca nectarul de rodie.

Zaouf și femeile ieșiră la uși, cu fețele învelite, iar bătrâna bucătăreasă începu să se tângueie și să se legene.

1. Muzică tradițională, cu originea în Spania arabo-islamică (ar.).

2. Instrument tradițional de suflat asemănător fluierului (ar.).

3. Pâine tradițională din sudul Magrebului (ar.).

4. Țiteră din seria instrumentelor maaloof (ar.).

O căldură densă ca untul ieșea din pământ. Muzicanții stăteau în cerc și, în mijlocul lor, Abdulhab, care era cel mai tânăr, ciupea corzile unei țitere, cu arătătoarele prinse în apărători de alamă.

Stăpânul casei tot nu veni și cântară singuri până la apus. Raouf îi încredință că erau primiți și puteau să vină a doua zi. Le dădu câteva milimi, cât să se întoarcă acasă cu câte o fleică de berbecuț.

Când se ridicară de sub smochini, văzu cum lăsaseră, fiecare, culcușuri rotunde în nisip.

Se întunecase, și-atunci, cu o seară înaintea petrecerii, se uită mai cu luare-aminte în oglinzi.

Pe femeia aceasta o vedea prima oară: voluptuoasă și brună, cu buzele albite de soare.

Avea genunchii rugoși și coatele arse, dar pielea îi era ca miezul de prună.

Părul i se asprise și ochii îi străluceau.

Corpul părea schimbat, cu linii curbe și noduri, ca un gât de *mehzet*¹, în care magrebienii suflau, făcându-l să cânte.

Nu mai era ea, ci o alta. Nu știa dacă să o placă.

Se priveau și o interesa cum ar putea s-o împodobească, să o facă seducătoare.

Păstra în valize pantofi europeni și bijuterii, un ceas business cu diamante. O rochie neagră, de seară și, probabil, ciorapi. Nu era potrivit, dar ea asta fusese.

Mai era și acum, într-un fel anume, însă Africa o-nchisese pe femeia aceea într-un cufăr secret.

Mehria o îndrăgise pe ea din oglindă sau pe cea care ar fi trebuit să devină?

1. Instrument tradițional de suflat, asemănător cimpoiului (ar.).

Se afla undeva, între două drumuri. Zâmbea derutată, năucă, mișcându-și brațele. Luă un vâl de pe scaun și-ncepu să danseze, singură, fără muzică, după cum mai făcuse și altădată. Amantul o mai iubea sau o părăsise?

Întrebările îi păreau ușoare, atunci nu conta decât trupul cel nou, cu care se împrietenise. Nu era un trup pe care să-l lege ori să-l ascundă. Nu trăise aproape deloc, ea voia să-l poarte.

Își aduse aminte de primul vis, după ce rămăsese în golf: ieșea ca o Afrodită dintr-o baie de lapte și Zaouf o ținea de mână și se chinuia s-o îmbrace, încercând să îi lege cordoanele *sifsari*-ului. Dar ea zburase deja, plutea pe deasupra cedrilor, ca o rândunică de mare și niciodată nu mai simțise o fericire egală cu acel zbor.

Dimineața, cactusul din camera ei înflorise, ca o izbucnire de foc. Toată casa veni să-l admire. Doar atunci văzu că era și Mehria, care se bărbierise.

Se aproprie și îi spuse „bonjour, ma belle“, cu o voce de copil vinovat.

„Tot mai vrei să mă pedepsești?“

„Nu te face că nu înțelegi“, îi răspunse.

Coborî din cearșafuri și el o urmă cu ochii, iar privirea lui îi dădu fiori, ca la început. Era multă lumină, florile de cactus – aprinse ca sângele și născute exact pentru ea, în ziua petrecerii.

Aerul începea să se încălzească, mustind de gâze și de picuri de praf; auzi un cocoș răgușit, dintre tufe, apoi vrăbiile din palmieri și scârțâitul podelei de teck, din încăperile de alături.

„Toți prietenii mei se vor bucura“, îi spuse Mehria.
„Le-am vorbit despre tine“.

Ea tăcu pentru o secundă, apoi îl rugă:

„Ai putea să mă duci în golf? Am nevoie de câteva ore ca să fiu gata, vreau să fii mândru de mine“.

„Dar sunt oricum“, o asigură și, în cele din urmă, o cuprinse de umeri peste cămașă. Era caldă, din somn, și răspândea o mireasmă pe care el o știa din copilărie: lavandă, a grișe, pământ proaspăt ud.

Mirosea a curat, ca Zaouf pe vremuri, când îl alăpta, suportându-i gingiile întărite, mirosea a floare de fân, a paciuli, a femeie tânără și căsătorită cu bărbatul pe care îl adora.

Îi adulmecă rădăcinile părului, coastele fragile ca fluierile, acel pliu al ispitei, coborât între sâni și ar fi mers tot așa, în această rostogolire, dacă ea nu l-ar fi strigat.

„Mehria, dragul meu...“, îi spusese, și cuvintele ei îl loveau în piept, cu niște atingeri ca de zăpadă.

Ea se duse în golf, la baia de abur, și stătu în cârd cu femeile despletite. Se lăsă frecată cu lufa și călcată de picioarele arăboaiței, care îi trosni oasele și apoi o masă, netezindu-i carnea până se făcu mătăsoasă.

Își lăcui unghiile în culoarea căpșunei și își tunse părul, înviorându-l. Își ținu călcâiele în balsamuri de parafină și se epilă peste tot, ca și cum se născuse a doua oară.

Își ascunse cearcănele sub fard, așteptând să sosească noaptea și să-și fluture genele înnegrite.

Își vopsi sprâncenele și se odihni, sorbind ceai cu fetele care se gătiseră.

Bârfi lumea occidentală și promise să se îmbrace în *sîfsari*.

Dar acasă, privindu-se în oglinzi, se trezi și plânse de-a binelea. Arăta ca o păuniță din seraiul Magrebului.

Nu așa o știa Mehria. Nu așa o voia corpul ei cel nou, care se visa dezgolit.

Își trase ciorapii și îi prinse pe coapsă în dantelele jartierelor. Își puse pe rând celelalte desuuri și se încălță cu pantofii. Era mai înaltă, iar picioarele ei părură nervoase pe sub rochia cambrată pe crupe.

Tropăi, ca o iapă tânără, în fața oglinzii și își ciufuli părul prea îmblânzit. Era mult mai bine. Îi fusese dor să umble pe tocuri, să flirteze, să-și arate încheieturile.

Auzi pașii lui Mehria pe trepte și inima i se învolbură. Când bătu la ușă, îi spuse să intre, cu o voce pe care nu și-o recunoscuse. Nu putea să-l privească. Îl vedea prin oglindă, iar el, la rândul lui, îi văzu torsul înfășat în mătase, urechile dezgolite și brațele strălucind, escarpenii atât de fini și de senzuali, susținându-i gleznele.

Înghetase și doar ochii i se roteau ca o ramă de aer în jurul fapturii ei nemaipomenite, pe care avea s-o conducă în rândul oaspeților, înfruntând gelozia lor și regretul că trăiseră până-atunci departe de o femeie ca ea.

Dar era a lui, doar a lui, își spunea cu pieptul umflându-i-se sub *galabiya*¹ neagră cu auriu – un

1. Tunică bărbătească de ceremonie, confecționată din bumbac, borangic sau lână și ornamentată conform clanului și statutului social sau religios al deținătorului (ar.).

costum de ceremonie al tatălui său, piesă rară, care, împreună cu șalul turbanului de pe cap, îi dădeau un aer excentric, de arab bogat, costumat pentru oaspeți.

Îl iubi imediat, ca pe o figură de film, pe care avea să o uite la sfârșitul peliculei. Nu-și vorbeau nimic, se priveau, ascultând fiecare respirația celuilalt. Îi întinse degetele, să i le sărute. El îi sărută brațul tot, până sus, în umăr.

Vocile mesenilor se-mpleteau în aer peste fumul de narghilea, peste clinchetul de pahare și farfurii încărcate cu bunătăți. Izul de ceapă și de grătar se ciocnea de parfumul uleiurilor de corp.

Mehria deschise ferestrele și în sala de oaspeți pătrunse amurgul, cu primele stele și un țipăt de cucuvea.

Încă o mai priveau și după ce trecuse să se așeze la locul ei. Încă mai vorbeau despre ea în șoaptă. Știa. Aveau să vorbească mai multe zile. Între nevestele ascunse sub vâl, ea era singura amantă. În ochii lor, o viperă cu corn. Nu-l înțelegeau pe Mehria, dar el n-avea nevoie de priceperea lor. Mândria îi urcase în ochi, licărind ca un joc de apă. Ridica paharul din când în când, toastând în arabă și adresându-se tuturor. El era stăpânul. Nimeni nu-i spunea în față ce crede.

Începuseră să curgă platouri cu răcitură și cârnați *merguez*¹. Rachiul de smochine și vinurile aveau să dezlege limbile.

Ea se ridică de la masă, încercând să ajungă în grupul femeilor care stăteau lângă muzicanți. Ochii bărbaților o urmăreau, ca un roi de țânțari. Îi simțea pe brațe, pe piele, sâcâitori și hulpavi.

Femeile, în schimb, o primău speriate și se întrepruseră din ce discutau. Până și Rhyme se îndepărtase.

1. Cârnați tradiționali din carne de miel, foarte picanți (fr.).

O privea cu răceală, mișcându-și cerceii masivi pe sub vâl. Maherzia abia îi zâmbi, însă fetele ei o priveau fascinate, măsurând-o din creștet la vârful unghiilor.

Erau foarte frumoase și diferite. Simți că, dacă ar fi fost singure, toate i-ar fi atins rochia, pantofii, i-ar fi cerut să îi vadă bijuteriile. Dar acum erau cu bărbații lor. Nu credea ca Mehria să aibă atâția prieteni. Mulți erau îmbrăcați europenește, în costume costisitoare de fabricanți sau de latifundiar de măslina.

Se gândi la șeful ei snob, un conțopist cu câteva conturi, pe care ei l-ar fi luat într-un buzunar. Dar trecutul nu avea rost. Nu atunci, nu acolo.

Cineva, un chelner, o chemă în franceză și îi spuse că Mehria o caută. Ce voia?

Ciuguli un aperitiv dintr-o farfurie, dar mirosul de oaie și de carne tocată îi făcu rău. Încercă să bea apă.

Mehria, ajuns în apropiere, îi întinse o cupă cu vinul ei. Acel Vieux Thiber, care îi făcuse să se găsească, îi plăcu mai mult ca oricând. Sorbi doar puțin. Nu putea să bea în dogoarea îmbâcsită de fum, de parfumuri și de mâncare.

Transpira și o dureau tălpile. Se mișca, urmărită de zeci de ochi, încoace și-ncolo, între oalele cu *chakchouka*¹ și grătarele cu *mirmiz*².

Dinspre bucătărie, veneau într-una feluri de salate și de cușcuș, *kefta*³ și munți de pâine. Era ca la o nuntă de beduini când toți așteptau cumpărarea miresei. Numai

1. Tocană de ardei, mazăre, ceapă și ou, servită cu multă lămâie (ar.).

2. Friptură de oaie, cu garnitură de fasole lată și sos picant (ar.).

3. Chiftele din carne de oaie, aromate cu verdețuri (ar.).

că atunci își doreau să răsară luna, să vină răcoarea, să apară dansatoarele din buric.

Aveau să se dezlănțuie după miezul nopții. Deocamdată erau copii care adormiseră sau care plângeau și pe care mamele lor îi cărau în brațe. Mai era de mâncat, de vorbit, iar femeile nu se retrăseseră.

O vedea pe Rhyme de departe, îmbrăcată în verde, ca o frunză de portocal, în buchetul culorilor celorlalte. Karima îi făcu semn cu mâna. Sora ei îi zâmbi cu toți dinții mânjiți de ruj.

Era cald și bărbații trecuseră pe terasă. Abia acum se distingea muzica, dulcele *kannoun* și lăuta. Era amețită, căci nu mâncase, băuse doar ceai și un strop de vin. Ceru un barbun cu legume, dar gustul de pește o răscoli.

Deschiseră ușile spre grădină. Vântul rupea din zgomote, le purta peste golf. Râsete, spărturi de cuvinte, un semnal de vapor, care tocmai ieșea din radă, aruncând în mare scânteii.

Hafa ducea tăvile cu cafele, încercând să vadă în întuneric.

„Puneți o lumină aici!“ le strigă servitorilor care trebăluiau, însă nimeni n-avea timp pentru asta.

Le zări o clipă pe Rhyme și pe Maherzia îndepărtându-se. Se gândi că plecaseră, însă soacra și fetele apărură după un timp în grădină. Doar puține femei rămăseseră și stăteau afară, în grupuri.

La un moment dat, se făcu rumoare. Raouf anunță că sosise unchiul după tată al lui Mehria. Îl recunoscă după cicatrice. Venea din Maroc, însoțit de alți trei bărbați foarte tineri. Apăru în lumină, cu părul lui sur, într-un șal ca laptele. Se-ngrășase sau era doar efectul

veșmintelor largi și atât de albe. Era teatral și impunător, dar tot ce părea ieșit din comun era șoimul de vânătoare. Îi stătea pe umăr, nemișcat ca un bibelou și doar ochii i se roteau amenințător.

Se apropie și o strânse în brațe. Îl simți încântat, ca un negustor care cumpără aur.

„Unde e Mehria?”

„Nu știu, dar mă duc să-l caut.”

Servitorii se repeziră să-i aducă tutunul, fiindcă îi știau obiceiurile.

Ea urcă pe scară, dar i se păru imposibil să mai facă un pas pe tocuri. Se descălță și își luă pantofii în mână. Voia oricum să își schimbe hainele sus, în camera ei.

La Mehria, sub ușă, era un fir de lumină. Părea flacăra unei lumânări care pâlpâie.

Se opri să bată, dar o tuse străină străbătu dinăuntru.

Își ținu respirația, să asculte. Erau șoapte și gemete și parcă o muzică foarte lentă.

Nu desluși mai nimic din pricina bubuiturilor din urechi, fiindcă pulsul i-o luase razna.

Se chirci pe podea, chiar în fața ușii. Câteva secunde, auzi doar foșnete, dar Mehria vorbi dintr-odată clar și spuse: „Așteaptă!”.

Îi răspunse un glas de femeie, slab și înăbușit, pe care nu reuși să îl recunoască. Brusc, își dădu seama că înțelege.

Nu vorbeau în arabă.

Nu i-a spus niciodată ce auzise, nici cum simțise atunci că ar fi vrut să dispară. Se dădu bolnavă câteva zile și chiar era. Refuză să-l vadă. Apoi Mehria plecă pentru două luni.

Ea rămase să lenevească, legănându-se într-un balan-soar. Începu să-și aducă aminte ce credea că uitase.

Nu știa de ce îi veneau în cap amintiri despre prima călătorie la mare, în țara ei. Dar curând obosea și cădea în somn. Se trezea în golf și o lua de la capăt.

Adormea în curte, printre bondari, și Zaouf o acoperea cu o pânză în chip de apărătoare. Doica se îngrijea de ghivecele de geranium și de tufele de acante, care înfloreau până în octombrie.

Trăia în grădină, ca-ntr-o lume a nimănu. Uneori, înclina să creadă că și spațiul acela era din trecut și că ea locuia într-o promisiune.

Începea Ramadanul peste câteva zile și Raouf și Hafa se duceau la morminte. Într-o zi îi rugă să o ia cu ei.

Nu era chiar obișnuit să aducă la cimitir o femeie care nu era musulmană, să le vadă morții, dar acceptară.

Era dimineață, imediat după răsărit, și peste lanurile de sorg se cernuse un fel de rouă. Șoseaua era de asemenea udă și părea fără capăt, încât ai fi zis că se pierde în nori.

Raouf și Hafa vorbeau între ei în arabă și o uitaseră aproape cu totul.

Paznicul cimitirului protestă că o aduseseră. Auzi de mai multe ori numele lui Mehria și, în cele din urmă, deschise poarta.

De la primii pași o izbi mirosul amar de pin și de chiparos și aroma fructată a arbuștilor de lămâi.

Pietrele tombale erau ferestre către miezul pământului sau către Allah, nu știa prea bine. Își aduse aminte de când nu se rugase pe limba ei.

Îl lăsă pe Hafa să o ia înainte, până când se îndepărtă. Nu voia să-l încurce. Îl vedea pe alee, îngennunchind și punând semințe. Morții lui era risipiți, însă fiecare păstra un loc pentru pus grăunțele. În tradiția musulmană, păsările care veneau să culeagă boabele înălțau la cer sufletul dispărutului.

Puse mei și grâu și se prosternă în tăcerea umedă.

Peste firele ațoase de iarbă, fruntea lui făcu dâre. La fel, palmele și genunchii.

Nu văzuse ceva asemănător nici în cimitirul francez, unde se plimbases adesea, și nici în alt loc. Cât despre Hafa, îl crezuse un slujitor care mâna caprele și dădea ordinele în curte.

Îl văzuse odată vânând, când târa fazanul aproape viu, smuls din gura șorecarului său și îl considerase o brută.

Nu și-l imagina mângâind o femeie. Și când moțăia între palmieri, arăta încruntat și la pândă.

Raouf îi spusese că prindea șerpi, primăvara, când înfloreau orhideele, și că era neîntrecut în culesul veninului.

Cunoștea toate plantele din deșert. Lui Raouf îi împărtășise dorința lui cea mai aprigă : să moară departe, într-un ținut unde ninge.

Raouf era mult mai vorbăreț și mai tânăr, îi plăcea Julio Iglesias, pe care îl asculta de sute de ori în mașină.

Când era copil, vara, fugea pe plajă, să vadă turistele în bikini. Mehria îl adusese când avea patru ani și-l dăduse femeilor, la bucătărie. Mai avea șapte frați în Mejerda, într-o familie foarte săracă.

N-ar mai fi vrut să plece din golf. N-avea nici morminte aici, nici strămoși, dar spera să-și găsească o fată.

Acum nu se ruga, ci stătea deoparte. Se uita cu milă la criptele altora, la furnicile roșii, care năpădiseră pietrele.

Abrah Sabir, unchiul după tată al lui Mehria, deschise porțile și intră în curte :

„Nu sunteți niciunul pe-aici? Unde sunteți?“.

Îl vedea atunci la lumina zilei, fără îmbrăcămintea de sărbătoare, dar tot i se părea neobișnuit.

Se zvonea despre el că e clarvăzător. Alții îi spuneau chiar Sabir cel Sfânt, pentru că fusese ajutor de imam, în moscheea Zitouna, înainte să fi plecat în Maroc. Avea fabrici de pielărie în Rabat și la Marrakesh, dar venea foarte des în golf.

Nu-și spunea niciodată vârsta. Nici n-avea de ce. Era brun, cu părul și barba încărunțite, iar ochii îi erau aurii, ca ai șoimului care îl însoțea. Chiar așa îi doreau dușmanii, care se temeau de el și de pasăre : „adormire-i-ar ochii de șoim!“.

Era văduv de mai mulți ani. Fusese student la Cairo, unde învățase economia. Dacă n-ar fi avut obrazul crestat, ar fi trecut drept frumos și pașnic.

Ea avu aceeași sfială văzându-l, ca toate femeile când îl întâlneau. Însă numai o clipă. Sau poate era din pricina șoimului. Prădătorul îi stătea nemișcat, pe umăr, învârtindu-și doar ochii.

Ea se offeri să pună ibricele pentru o *café turc* pe care s-o bea amândoi la umbră.

„Dar de ce aici și nu în oraș?“

Pentru el, în oraș însemna pe colină, în galeria din Sidi Bou. În acest local, *El Artista*, fostă casă a unui bei,

locuia andaluza la care trăgea, când venea în golf. Ea era și patroana pinacotecii. Ținea cafeneaua de sus și colecția de tablouri de la parter.

Era o casă plină de leandri, orientată spre nord. Nu venea multă lume în miezul zilei, deși salonul era răcoros.

Îi întâmpină o creolă înaltă, cu degete fine înfășurate în meșe.

„Restauram o tapiserie“, le explică.

„Vrei s-o vezi? Are două sute de ani...”

I se adresase ca și cum se știau. Îi plăcu de la primul ochi. Își spunea Sousse Anne, cu toate că numele nu era spaniol.

O urmă în penumbra călduță a vestibulului, unde o pisică dormea pe un taburet. Când intră în salon, văzu tapiseria întinsă pe o ramă de lemn și fu aproape dezamăgită. Părea o blană rărită din loc în loc, cu urme abia vizibile de vopsea.

„Mai știi vreun lucru atât de frumos? Așază-te, să te uiți mai bine...”

Se lăsă pe scaunul de ratan și Sousse Anne trase draperiile. Distinse întâi chenare de crini, din cupele cărora curgeau șerpi și ceva ca o pată, în albia unui râu supt de secetă.

„Aici e toată povestea deșertului“, spuse andaluza, dar ea era în continuare nedumerită.

„Nu te învinui că nu o vezi încă. Poate nici nu există și acum o compun.”

Ieși din penumbră la treptele scării în formă de melc și îl găsi pe Abrah Sabir admirând un ulei pe pânză.

Pereții erau tapetați cu tablouri, artă arabă de care nu mai văzuse și pricepu că Sousse Anne e o inițiată.

Sabir rămăsese în spatele lor. Prădătorul lipsea, cineva îl culesese pe o mânășă, să îi dea de mâncare.

Locul era într-adevăr magic, dar nu din pricina pânzelor înrămate, ci a gazdei lor cu totul deosebite.

Era mai înaltă decât Sabir cu un cap. Părea tânără și provocatoare, dar mergea spre cincizeci de ani. Purta blugi și, uneori, salopete de in, care o făceau să semene cu zidarii. Avea un păr nemaipomenit, cu sclipiri înverzite ca mucegaiul și ochii la fel de tulburători, fumurii, câteodată verzi și alteori vineți ca ametistul.

Se spunea că ea stăpânea puterile lui Sabir, pe care i le dădea înapoi doar atunci când venea să o caute.

Alții bănuiau că șoimul îl apără și că vrăjile ei nu-l puteau atinge. Vânătorii vorbeau că-i dăduse lui ceea ce râvneau toți: bărbăția veșnică.

În realitate, nimeni nu văzuse storiile căzând la ferestrele dormitoarelor de la *El Artista*. Nu ieșeau niciodată împreună. Abrah Sabir pleca și venea cu șoimul pe umăr. Nimeni nu-i văzuse în cafenea la aceeași masă. Ea era tot timpul senină, se preumbla singură și nu arăta că i-ar duce dorul.

Darrielle nu simți că le fierbe pământul pe unde calcă, dar poate că nu știa ea. Era ca și cu tapiseria, căreia nu-i pricepuse tâcul.

Se așezară în cafenea, între ghivecele cu leandri. Chiar Sousse Anne pregăti ibricele, iar Abrah Sabir vru să macine singur boabele în râșniță.

Stătea între ei ca o sabie și nici nu știa cum se ajunsese la asta. Se gândi să plece. Spuse că mai are treburi de făcut, dar Abrah Sabir protestă. Atunci andaluza avu o remarcă surprinzătoare :

„Am crezut că vrei să îți fiu prietenă. Nu poți să dispari atât de ușor“.

Se gândi la Rhyme și se întristă. Nu mai avea chef de nicio femeie în preajma ei.

„Sunt aici de pe vremea confruntărilor din Alger“, îi spuse Sousse Anne. „Primii zece ani am crezut că pot să mă-ntorc oricând, dacă vreau. Acum știu că totul era o minciună.“

„Ce îți place mai mult în golf?“, o întreabă Darrielle.

„Vânătoarea... Dar ție?“

„Stejarii de plută, mirosurile, lăcomia arșiței, Africa... Pielea lui Mehria, Zaouf, porțile... Și-ar mai fi ceva: faptul că aici timpul stă. Te-ai gândit la asta? Crede-mă, am probat eu însămi această senzație a minutelor rămase pe loc, a suspansului, a frânturilor de memorie care ți se restituie, a tinereții care te revizitează...“

„Chiar mă faci să râd! Câți ani ai?“

„Nu contează...“

„Eu cred că Mehria te-a făcut prizoniera lui, fără să-ți dai seama, cum mi s-a întâmplat și mie demult. Dar sper că pricepi că Mehria trăiește ca un nabab într-o țară nebănuț de săracă.“

„Sigur că pricep, după cum am văzut și că tu trăiești ca o occidentală într-o lume care e jumătate în basm...“

„Nicidecum, dar așa o vezi tu... De cât timp ești aici?“

„De un an.“

„Și de ce nu ne-am cunoscut mai devreme?“

„Am fost obsedată să îl descopăr... l-am așteptat...“

„Știu cum e...“

„Chiar știi? Pari atât de detașată, de sigură...”

„Probabil, dar în urmă cu șaptesprezece ani totul a fost altfel.”

„Îmi povestești?”

„N-am spus niciodată cuiva amănuntele astea care nici măcar nu mai au legătură cu mine.”

„Te rog să încerci, ar putea să m-ajute. Eu, de pildă, nici astăzi nu știu dacă am rămas în Magreb pentru că am renunțat ori pentru că am ales.”

„Mă sperii... în plus, eu atunci apăram o cauză. Mă aflam la *Le Méridien* împreună cu soțul meu și ne pregăteam să luăm prânzul. Abrah Sabir, pe atunci funcționar la Ministerul Industriilor, stătea cu noi la aceeași masă. Eram prieteni și, de vreo doi ani, în vacanțele noastre, ne fusese ghid în deșert și îl învățase pe Gordon să vâneze fazani, mă rog...”

„Soțul tău e european?”

„Da, dar a lucrat în America multă vreme. Cu o seară în urmă, petrecusem în restaurant și băusem șampanie, pentru că Abrah împlinea patruzeci de ani. El, ca musulman sufi, nu se atinsese de cupă, dar se bucurase, dansasem, l-am învățat să-și înnoade cravata europeaneste, căci purta un costum de la Harrods, se dădea în vânt după tot ce oferea Occidentul. Bine, el era dintre «oficiali» și putea să-și permită, iar reforma lui Bourguiba îl încuraja peste poate. Avea ceva bani, călătorise prin lume, tocmai își cumpăraseră o barcă și conducea o mașină pentru care toți îl invidiau. Pe deasupra, era frumos și cam plin de el, însurat de la treizeci de ani cu o fată promisă de pe când era puști, dar pe care n-am cunoscut-o, fiindcă nu o arăta nicăieri.

Ea avea avere la rândul ei, tată-său ținea o hală de pește și ceva ateliere, nu știu... Cert e că în douăsprezece zile, cât stătuse cu noi, mă plăcea pe mine sau era doar curios, habar n-am.

Și eu îl plăceam, dar nu într-atât încât să-l înșel pe Gordon, deși petreceam multe ore singuri, fiindcă la hotel se făcuse teren de golf, iar soțul meu era pasionat.

În al treilea an de ședere, am petrecut cu Abrah toate după-amiezile fără să se întâmple nimic. Devenisem mai intimi. Îmi făcuse fotografii, ne îmbrățișam la plecare, lucruri de genul ăsta... cu excepția serii ăleia, când a fost ziua lui și când mi se păruse mai interesant.

Cred că era și marcat că împlinise o vârstă... nu-mi mai amintesc, însă știu că l-am îndemnat să își pună o dorință. Mi-a răspuns atunci că tot ce-ar mai vrea, peste tot ce are, ar fi o femeie ca mine. După asta, vorbele au alunecat, mai stăteam patru zile, a doua zi, seara, am fugit în golf să ne întâlnim și ne-am dus cu vaporul până la El Kantaoui, unde am rămas pân' la miezul nopții...

La trei dimineața, Gordon se uita la televizor în camera noastră, fără să întrebe pe unde umblasem, era cald de tot și la CNN transmiteau din Alger prima încăierare. Era în '91, înainte de războiul civil, nu părea mare lucru. Însă Gordon, care era foarte proamerican, iar după '90, cu intrarea lui Saddam în Kuwait, devenise sensibil la chestiunea arabă, părea afectat, înjura tot timpul, dar gândeam că avea să-i treacă.

În sfârșit, ne-am culcat, și a doua zi dimineața, la micul dejun, l-am găsit pe Abrah supărat că ne așteptase o oră în restaurant.

Eu am încercat să dreg lucrurile, mi-am cerut iertare pentru mine și soțul meu, doar că el se trezise întors, n-avea chef de vreo politețe, așa că ne-am așezat să mâncăm și ei doi au început o discuție. Abrah Sabir tot îl aștepta să se înmoaie, să revină la tonul lor prietenos, însă Gordon îi dădea înainte cu virajul lui Ben Ali către islamism radical, așa cum făcuseră algerienii, până când încheiase cu o sentință stupidă: «Parcă poți vreodată să ai încredere în arabi...».

Abrah Sabir înghețase, iar eu, care mă culcasem cu el cu o seară în urmă, mi-aș fi înghițit ceaiul cu ceașcă cu tot. Nu-mi doream decât să ajungem în Spania și să nu ne mai aducem aminte. Dar venise rândul lui Abrah să atace, astfel că și-a pus lingurița pe farfurie, fiindcă tocmai mânca dintr-un ou, și i-a zis cu o mânie apăsată: «Uite ce e, te crezusem prietenul meu, te-am servit chiar ca pe un frate, dar tu vii aici și te lăfăi, te porți exact ca un porc sătul, păcat de Sousse Anne!».

Nu am avut timp să pricep ce se petrecuse. Gordon era cu o furculiță în mână și cu un șervețel în cealaltă, apoi furculița din mâna lui dreaptă i s-a înfipt în obraz lui Abrah, vibrând ca o suliță și făcând să țâșnească sângele pe cămașă, pe fața de masă, pe mâncarea din farfurie. Cineva a țipat, s-a strâns lume, soțul meu a ieșit din hotel, am ajuns toți trei în anchetă și Gordon a fost nevoit să își ceară scuze, ca să aplanăm cazul. Din nefericire, așa l-am descoperit pe bărbatul cu care stătusem în pat unsprezece ani și pe care Abrah nu l-a mai iertat niciodată, iar eu n-am mai vrut să-l urmez. Am rămas în golf și am divorțat după câțiva ani, printr-un schimb al hârtiilor, fără să-l mai văd.

A fost fair, ne-am împărțit totul, nu avem copii, am rămas ca doi cunoscuți...”

„Și Abrah Sabir ce-a făcut?”

„La început, mai nimic... s-a ales cu o cicatrice, și-a văzut de viață, cu Xaba, din păcate, ea a murit la o naștere, iar el a ales vânătoarea, cam asta...”

„Ceva nu se leagă aici”, zise Darrielle. „Și povestea aia, cu o femeie ca tine... ați rămas la o aventură de o noapte?”

„Nici gând. Am rămas la o întâlnire care durează de șaptesprezece ani. Doar nu te așteptai să îmi spună că mă va alege pe mine, că eu sunt femeia neprihănită a vieții lui și așa mai departe. Firește, eu m-am așteptat, încă puțin după moartea soției lui, până când el a început să apară cu șoimul, și, dintr-odată, am înțeles. Nu îți spun mai mult, fiindcă știi tu, singură...”

Nu știa, dar nu spuse nimic, fiindcă i se părea o poveste simplă. Altfel decât a ei cu Mehria. Măcar ei se iubeau, se adulmecau de departe, se trădau și se chemau iar, dar nădăjduia că-ntr-o zi, când vor obosi să se apere, se vor accepta împreună...

Cine o uimea și o dezamăgise era Marele Înțelept, Sfântul înțepat cu o furculiță, scamatorul cu șoim – vânătorul vânat cu tacâmul pentru friptură.

Regreta că o provocase să-i povestească. Prefera să îl vadă eroic, ca toată lumea. Ar fi vrut s-o intimideze, ca până atunci, dar să nu-l cunoască, să-l creadă.

Nu înțelegea cum Sousse Anne rămăsese în golf în tot acest timp. Ce e aia o „întâlnire care durează de șaptesprezece ani”? Un sirop!

Dovadă că fiecare femeie își coase poveștile după cum se pricepe. A ei reușise, ea avea un bestseller!

În ultima vineri din Ramadan, Mehria o sună să îi spună că se întoarce. Avusese de gând să o farmece, povestindu-i despre cum își scurtase șederea ca să fie împreună în cele trei zile ale sărbătorii Eid.

Dar când el pronunță primele silabe, un frison murmurat, parcă rupt din pământ, îi umplu urechea.

Era muezinul, de undeva de la înălțime, fiindcă ea, de acasă, îl auzi ca și cum ar fi fost acolo.

Se afla într-un mic scuar, plin de colivii pentru păsări, acele colivii magrebine lucrate de mână, din fir de aramă și lemn, pentru care turiștii plăteau averi.

„Unde ești?“, îl întreabă ea.

„Sunt la Kairouran, lângă minaret.“

„Aud totul“, îi spuse, respirându-i în receptor, iar din suflul ei îl încinse aceeași căldură ca mai demult.

„Darrielle, știi cât mi-ai lipsit“, vru să-i zică, însă ea se și transportase în orașul în care el o dusesese în prima toamnă, lăsând-o să se îndrăgostească de pietre, de bătrânii asceți care mai locuiau în *zaouia*¹, de vrăbii și de tot ce se nimerea, de aerul sfințit, cum spusese, de mirosul de ulei ars al nopților.

Își dorea cu atâta ardoare să intre cu el în Marea Moschee, deși cunoștea că e interzis, încât Mehria plăti

1. Altar religios din apropierea moscheilor importante, construit în jurul mormântului unui fondator sufit (ar.).

să o urce pe acoperișul unui atelier de covoare, lipit chiar de zidul turnului.

Ea se puse pe burtă, ca un copil, ca să vadă curtea rezervată spălărilor și printre gratiile luminatorului marea sală de rugăciune.

Ceva atât de împodobit nu putea să existe. Tavanele erau pur și simplu grădini strivite pe piatră, iar toată întinderea sprijinită în colonade – un imperiu de stucaturi. Ar fi vrut să vadă *mibrabul*¹, cu împletiturile lui pe faianță și *minbarul*² de cedru, lucrat în Bagdad, dar era prea departe. Se mulțumi doar cu creștetele bărbaților, prosternându-se pe covorul albastru și alb, sub lămpile grele ca niște coifuri. Nu zări femeile tremurând ca flacăra în nișa lor apărută de întuneric, dar, culmea, îl văzu pe imam, în cutia lui decorată cu emailuri, dirijând adorația într-un singur glas.

Recunosc benzile de caligrafie cu versetele din Coran de deasupra ușilor, pe care le mai zărise și în Moscheea celor Trei Urși, capitelurile romane și tăbliile din lemn crenelat, cu grația lor complicată, de aripă de fluture.

Coborâra pe lângă bazinele maglabite și o luă spre souk, prin Rue des Tapis, fiindcă el își dorea să o ducă la Bir Barouta. Îi spusese legenda acestui izvor, dezvelit de copitele armăsarului lui Oqba Nafaa, dar acolo găsiră doar o fântână.

O cămilă cu ochii acoperiți se rotea împrejurul unui puț alb, iar stăpânul ei împărțea cu o cană licoarea

1. Nișă arcuită și ornamentată, din peretele estic al unei moschei, care indică direcția Meccăi (ar.).

2. Locașul de unde imamul conduce rugăciunea (ar.).

verzuie pe care o scotea din adânc. Se spunea că izvorul se varsă în Zem, apa binecuvântată din Mecca, și, odată ce bei, te vei întoarce în Kairouan.

El o adusesese să vadă *Mouloud*¹-ul, piețele de *mergoum*² și de turte, peștii sărați și mărgелеle de năut, dar ceea ce o făcuse să amuțească în fața arcadelor de la Bab Chouhada fuseseră pereții de gresie care se înroșeau la apus ca niște plămâni invadați de sânge.

Doar până în septembrie se lăsau colorați de briza de purpură, de aceea Mehria se grăbise atât și se temuse că o să plouă.

Dar în Kairouan nu ploua decât rar, inundând stradelele tăiate în pantă și canalele circulare de sub Marele Sahn, olanele încondeiate cu păsări, din Nouvelle ville și galantarele negustorilor.

Orașul era o tîpsie de praf cu un cer de lapis deasupra.

O gură străveche și fără salivă în care Oqba, ca profet al lui Mahomed, visase o cupă de aur sfințit.

Mehria cunoscuse altarele și mersese desculț în lăcașuri de rugăciune pe care ei nu i le putea arăta, dar o dusesse la Café Errachid, între mormanele de plăcinte și aproape că o pierduse apoi printre războaiele de țesut de pe Rue El Farabi.

Acum îi vorbea fără să o vadă, dar o simțea cum își amintește orașul în care el însuși fusese un lacăt sărit din încuietore.

-
1. Celebrare a nașterii profetului Mahommed, a cărei dată variază în funcție de calendarul lunar. Musulmani sunni din toată lumea islamică se întâlnesc la Kairouan pentru această sărbătoare (ar.).
 2. Carpetă tradițională, țesută din lână, cu motive orientale specifice Magrebului (ar.).

Ea îi sfidase solemnitățile, se arătase cu umerii goi printre pelerini în curtea învelită cu rogojină de la mormântul Sidi Sahab. Îl strigase tare, înălțând porumbelii de prin cornișe, se descălțase unde nu trebuia și dansase în culoarul cu bolți din anticamera Bărbierului. Musulmanii pioși își acoperiseră fața, iar îngrijitorul moscheii îi rugase să plece.

Îi fusese rușine, dar o iubea cum era, n-ar fi pedepsit-o nici dacă i-ar fi fost soț și ar fi trăit în aceeași lege.

O vedeau și ei, ea era străină ca vârtejul de vânt care umflă nisipul, o boare de mirt în briza sărată a fostelor drumuri ale cămilelor.

„De ce ai adus-o aici pe femeia asta?“, îl muștrase din ochi un cerșetor de pe trepte, neglijând că el e atât de bogat, iar bogații au loc oriunde.

Mehria tăcu și trecu mai departe, prin Place du Commandant, spre Rekada, ca ea să privească arbori de cauciuc și albine de Africa între movilele de gunoi ale suburbiilor.

Ea auzise cum, într-o iarnă, în Kairouan începuse să ningă, iar urmașii profetului lustruiseră curțile prosternându-se, dar, la sfârșitul acestei sfințiri, o fecioară se ridicase la cer, cu himenul zdrențuit și picurând sânge.

Pentru Darrielle, Kairouan rămăsese ținutul femeilor mute, căroră doar sandalele li se auzeau de la o ascunzătoare la alta.

În souk El Attarine cumpăraseră fistic, anason și ierburi de dinți, despre care îi povestise Raouf, fără să întâlnească surate, iar mai târziu, mergând pe șosea, le uitase cu totul.

Ceea ce nu i se vindeca nici acum în minte era lumina după-amiezii, parcă dureroasă și vie, o lumină de fiere și chihlimbar, de cobalt și iască.

Încercase să îi arate amantului cum lumina respiră, dar atunci înțelese că doar ea simțea asta într-o stepă aridă, clocotitoare, care numai ei îi vorbea.

După o muțenie de aproape un an, intră într-un *Publinet* și îi scrisese prietenei ei din departamentul de marketing.

Degetele îi erau amortite. Lângă ea, un bărbat arab alerga cu unghiile pe taste cu o viteză care făcea să vibreze aerul.

Se logă pe gmail și începu: *Am rămas în Magreb pentru o poveste de dragoste.* Era doar o propoziție, pe care o șterse cu tasta delete.

Am ales să rămân în Africa, pentru o lume care dispare. Suna pur și simplu melodramatic. Își imagină o asemenea frază trecând de la unul la altul în biroul înalt, cu paravane din sticlă. Șterse și o luă de la capăt:

Locuiesc într-o casă arabă, unde aștept răsăritul soarelui. În fiecare zi, de un an.

Nu mai beau cafeaua în trafic. Nu fac comenzi on-line.

Visez orașe îmbrăcate în vegetație, și nu ședințele de bilanț, în care sunt pusă la zid. Nu mai sufăr că nu ies seara, nici că nu mi-am folosit abonamentul la sală.

Tu știi cum îmi ziceam eu, când mă simțeam nașpa : „de ce m-ai făcut, Doamne, femeie, când era bine să fiu o matriță de bani?”. În ultimul an, nici n-am mai gândit asta !

Mi-am recăpătat gustul, mirosul, auzul, dacă cumva le aveam. Aici mă ocup cu suferitul din dragoste, dar, de data asta, serios. Știu că râzi de mine, dar vreau să te rog ceva: du-te la mine în birou, chiar dacă de mult nu mai e al meu, și ia chestiile alea de pe pereți. Știi tu, textele de genul „drumul spre succes e mereu în construcție“, „nu uita, controlul emoțiilor te face stăpânul tău“ și celelalte idioțenii, care ar putea să impresioneze un alt naiv acum că eu nu mai apar. Te rog mult.

Darrielle

Îi răspunse a doua zi chiar în pauza lor de masă:

Ce faci, dispăruta pământului, ce nume e ăsta cu care semnezi? Musulmanii te-au rebotezat? Dacă nu mă întâlneam într-o zi cu maică-ta într-un supermarket, aș fi crezut că ăștia ai lui Bin Laden mi te-au omorât și ești îngropată.

De ce scrii atât de puțin? Să nu-mi zici că te țin sechestrată!

Nu-mi spui nimic despre tipul tău... dacă după un an te și face să suferi, de ce nu-l lași? Nu-mi închipui ce limbă vorbiți în pat...

În ultimul timp, eu am avut alte două relații dezastuoase, fiindcă dau mereu peste aceiași bărbați.

N-ai de gând să te-ntorci? Avem un șef nou, însă te-ar primi pentru ce poți să faci. E tot timpul nevoie de mână forte, cum știi... În schimb, atmosfera de prin birouri e, ca întotdeauna, insuportabilă. Insul ăsta nou are vreo patruzeci și... e divorțat și îți dai

seama că toate femeile de la 19 la 50 de ani îi cântă în strună. Nu arată chiar neglijabil, dar cred că are niște probleme...

Într-o seară, m-am întors cu el cu mașina de la un meeting report cu ai noștri de la Institutul de Media și nu a vorbit decât despre pensii. Horror pentru un tip divorțat și fără copii care mai are cel puțin zece ani de ținut reduta.

În rest, despre cine să-ți scriu? Anatol își dă doctoratul, Irène s-a despărțit și de ăla, ultimul, spre deosebire de Paula, care a devenit dezirabilă de când are implanturi, tu știi că voia de mult un bust mai...

Individul ăla cam șters de la drepturi de autor, despre care eu îți spuneam că e bun de luat acasă, după ce ai făcut toate încercările, a plecat în Elveția cu o bursă. Așa că sunt iarăși neconsolată. În plus, nu pot să spun nimănui tot ce îți spuneam ție.

E ca naiba, nici n-am cu cine să ies la masă!

Am uitat, mi-am schimbat mașina, dar îți povestesc altă dată. Măcar cu atât să m-aleg și eu după criza globală...

P.S. Ce voiai tu cu afișele alea din birou de la tine? S-a zugrăvit astă-vară în august, nu mai e nimic pe pereți!

Prietena ta

Zaouf, nu ai vrea să nu te mai chinui să coci tu „pâinea? Am putea să o cumpărăm.“

Doica o privi atent, cu ochii ei rotunzi și apoși, dar fără să pară că înțelege.

„Hafa!... Raouf!“ Îi strigă pe bărbați s-o ajute și să-i traducă.

Raouf se arată primul, cărând într-o roabă niște bulgări de var.

„Vă certați?“, se mirase el.

„Ei, asta-i, cum să ne certăm? Vreau să-i spun că muncește prea mult să frământa pâinea și aș vrea de-acum să o cumpărăm. Zaouf e fragilă și destul de în vârstă să mai facă singură toate astea, nu crezi?“

„Dă-mi voie să-ți spun, o jignesc, dacă îi traduc ce mi-ai zis. Eu, arab ca și ea, nu pot să-i fac asta! Zaouf va muri cocând pâine, e clar! Toată lumea știe. Nici noi doi, nici Mehria, nimeni nu va reuși să o schimbe. Mai bine, dacă vrei s-o ajuți, v-ați duce amândouă să aduceți făina. Trebuie să facă plăcintele, tăieței și turtele de Eid.

Vă descurcați singure cu mașina, pentru că acolo e un băiat care o să vă umple remorca. Zaouf știe totul. Îl cunoaște pe Mounsharaf de când era tânără, ai să vezi. Am impresia că nevستی-sii i-a moșit un copil, nu mai știu.“

„Raouf, tu auzi ce vorbești? Cum o să mă descurc singură cu bătrâna când ea nu pricepe o iotă din ce îi spun?”

Hafa apăruse și el și începuse să se amuze.

„Nu, că voi doi ați înnebunit“, se supără Darrielle.

Hafa adusesese mașina și o lăsase cu motorul pornit. Vorbea cu Zaouf în arabă, și ea se învățea din bucătărie în curte și înapoi cu niște traiste de cârpă.

Dintr-odată, bărbatii o ridicară de subsuori și o puseră pe bancheta din dreapta. Doica se supuse ca o fetiță, iar Darrielle îi legă centura :

„Să mergem, numai Dumnezeu știe unde!“

Zâmbea cu ochii, o lăsa să conducă și doar când ieșiră pe cordonul prăfos al autostrăzii ea își agită brațele ca niște vâsle sub *sifsari*, să-i arate drumul.

„Lokoddem!“

Darrielle înțelese că înainte.

Merseră un timp și Zaouf o studia pe furiș, prefăcându-se că privește în față. Darrielle o privea de asemenea și gândea că seamănă cu acele amulete de lut purtate de vraci în deșert.

Era o legăturică de oase, strânse într-un pergament prețios, care era pielea ei, ce nu părea să mai aibă sânge.

Când trebui să vireze, Zaouf puse palma ușor peste degetele mâinii ei drepte și se înțelesesă pe mutește. Nu crezuse că va fi așa simplu.

Casele erau presărate în pustietăți largi din care izbucneau cactuși de o parte și de alta a rutei. Câte un indicator transcria în arabă numele unui peisaj care nu se schimba pe kilometri întregi. Se duceau spre nord,

în inima platformelor arse care îi plăceau într-atât, iar pentru Zaouf asta chiar era o călătorie.

Văzu curtea lui Mounsharaf, așa cum i-o descrisese Raouf, cu măslini în față și grajduri, dar nu desluși că ar fi o moară. Nici nu era. Cărau grâul pe măgăruși, iar Mounsharaf era doar custodele acestor poveri descântate de soare.

„De-asta pâinea lui Zaouf e mai bună“, i-a spus și Hafa, însă mult mai târziu.

În schimb, mierea era făcută în stupii lui, dar era roșiatic-brună, precum rugina.

„De ce are culoarea asta?“, îi întrebă.

„Salcâmi sunt departe, iar glicina e un vis al albinelor.“

Înțelese atunci că mierea lor e prelinsă din coajă de pepene, din pulpă de poame și din rășini, din cioturi de curmal și eucalipt, despicate de fulgere rar, dacă ploua vara.

„Pot să gust?“, o întrebă Darrielle pe nevasta lui Mounsharaf, chit că ea vorbea doar araba.

Îi întinse o lingură, sprijinită pe un căuș din lemn de migdal sau de prun sălbatic, fiindcă mierea avea un parfum divin, de licori scufundate și miez necopt, de măslină. Nu se compara cu nimic din ce mai gustase.

O închisese pe Zaouf în mașină, cu gând că se va întoarce mai repede, și uitase.

Alergă la poartă. Deschise cabina și o săltă pe bătrână în brațe, înfiorându-se cât era de ușoară. Acum retrăia îmbrățișarea aceea cu doica amantului ei stăruind undeva între copilărie și moarte.

Zaouf chiar se purta ca un duh al pâinii. Când o puse jos, răsuflă și începu să pășească grăbit cu desagile

după ea. Avea un veștmânt de culoarea scrumului cu care se pierdu printre pomi.

Nu putea să mai urce ori să coboare. În rest, se purta ca în tinerețe. Îi plăceau cerceii de aur, pe care să-i simtă bătându-i umărul. Mirosul de iarbă și de flori putrede, cărăbușii, plus luna plină. Erau bogății pentru care nu mai conta că îmbătrânește.

Darrielle nu știa dacă avusese vreodată un copil sau un soț. Dar îi era limpede că îl adora pe Mehria, pe care ea îl vedea tot un băiețel cuprinzându-i genunchii prin *sifsari*.

Nu-și mai amintea multe lucruri. Cu o săptămână în urmă, părea că avea zece ani și stătea în câmp cu soarele deasupra spinării. Smulgea morcovii din țărâna jumătate argilă, jumătate nisip, când i se înroșiseră pulpele pe sub fuste.

În seara aceea îi pusese răvășul, dar tot era bine, mai bine decât tot ce i se întâmplase răvășului ei, Mounsharaf, pe care ea îl striga Moncé și pe care îl legaseră pe o blană de scândură, ca să îl jupoaie de viu.

Nu văzuse chiar totul, dar îl auzea cum îi roagă să-i dezlege mâinile și picioarele, iar la un moment dat, el începuse să ragă ca un asin și să o implore: „Scapă-mă, Zaouf, scapă-mă!“.

Atunci se îndoi prima oară de mila profetului și a lui Allah, dar se trânti la pământ, cum făceau femeile și îndepărtă gândul.

Moncé nu murise, ci doar apăruse la gât cu un pește de coral roșu, legat cu o sfoară neagră. Înțelese că tăierea-împrejur e un fel de înec în sânge al frățietății dintre ea și băiatul unchiului ei, cu care alerga după

greieri și se ducea la cules de fân. Bucuria aceea se încheiase și fusese pecetluită de o serbare cu prăjituri și delicatese, pe care nu le mai gustase decât atunci când erau pictate miresele.

În cele din urmă, fu și ea fericită și râse mult alături de rudele părinților ei, iar când răsări soarele vomită prăjiturile și carnea de miel și se șterse la gură cu vâlul, fiindcă îi era cel mai la îndemână.

Cu stomacul golit, se simțea iarăși slobodă și vru să alerge la marginea apei, să își spele picioarele care o usturau. Atunci maică-sa o strigase cu o voce pe care nu i-o știa și îi spusese că marea se spurcă de menstrele ei și că trebuie să stea locului.

Lumea i se închidea ca o casetă cu arc, era gata să-și prindă degetele. Multă vreme dădu târcoale închipuirilor ei de fetiță, fără să priceapă nimic. Apoi renunțase.

Acum nu mai avea nici o importanță, și ea, și Moncé erau din nou liberi, fiindcă moartea îi purta, cu o frânghie tot mai scurtă, ca pe cățelandri, în jurul cotețului.

Moncé o avea pe Symilla și, când o lăsase gravidă, ea îi trăsesese copilul din pânțece, întristându-se că e fată. Treptat, se obișnuiseră. Urmară băieții și acum Moncé creștea un nepot care învăța la Tunis și venea numai în vacanțe. Nu îi plăcea mierea, nici turtele din făină purtată pe măgăruși, dar știa multe lucruri cu care îi uimea pe bunici.

Îi tăiasse calea lui Darrielle și, când se oprise la doi pași de ea, o întrebase în engleză:

„Dar tu cine ești? Și pe cine cauți?“.

Îi răspunse la fel, fără să ezite:

„Am venit să cumpăr făină. N-am un singur nume, poți să-mi spui cum vrei“.

Băiețelului îi plăcu răspunsul, ca și faptul că îi vorbise în engleză, ceea ce nu se mai aștepta de la nimeni.

„Eu sunt tuareg, dacă vrei să știi. Pun pariu că nu știi despre tuaregi.“

„Cine sunt?“ îl provocă ea.

„Oooh! They are the People of the Veil¹“, îi suieră el pe nerăsuflăte, dispărând spre grajduri.

Ea știa să spună în araba veche numele acestui popor al Vălului: *Kel Tagelmust*. Era un pic altfel, însemna, de fapt, popor liber. Dar când îl rostise, în minte îi veni promisiunea că o să întâlnească deșertul și că vor dormi pe crusta de sare de la Chot El Djerid, ca să le pătrundă în somn memoria apei.

Mehria uitase. O dusesse să vadă doar câteva târguri și niște orașe presărate pe coastă.

Mai călătorea cu Sousse Anne și acum cu Zaouf care era mută. N-ar fi vrut să se plângă. Plănuia să mai umble pe mare și să treacă singură în Maroc, să cunoască pescarii și acel masacru al tonului, despre care știa că se-ntâmplă primăvara.

Un băiat al lui Mounsharaf așezase desagile în remorcă. Un sac se spărsese și-nălța din mers vântori de făină.

„O să se risipească o pâine până acasă.“

Zaouf nu înțelegea, dar râse. O pusese în dreapta și o veghea iar, ca pe un copil. Făceau drumul invers, dar ocolind, ca să treacă o clipă și pe la dughenele de piper.

1. Ei sunt Poporul Vălului (engl.).

Zaouf căuta cu ochii tarabele și mulțimea de negustori, stând pe vine în fața dughenelor cât un chibrit, dar nu era nimeni.

„Darrielle!“, țipă dintr-odată bătrâna.

Voia să-i arate ce vedea și ea singură: pe locul prăvăliilor cu firma *Jadis*, pline de nasturi de baga și de nimicuri, făceau hoteluri.

Erau trase în linie, vineții, din beton încă nefinisat, în timp ce salahorii din golf se bucurau că sunt mână de lucru. Câștigau mai bine decât oriunde. Mișunau ca furnicile pe un sarcofag, atârnați în cabluri și chingi.

Lui Zaouf începură să-i curgă lacrimi. După asta, Mehria a povestit că doica nu mai plânse de cincizeci de ani.

Plânse mai întâi lin, pe tăcute, și apoi în ropote, ca o pușcă de vânătoare când se descarcă în plin, foc cu foc.

Darrielle o dezlegă din centură ușor de tot, apoi coborî și o luă în brațe. O legănă doar puțin, fiindcă ajunseseră.

Darrielle, să vezi fază: ieri, la conferința distribuitorilor de programe, m-am ciocnit cu un tip care e HR la o firmă tare de produse parafarmaceutice. Ieșisem din sală și voiam să o iau înspre garderobă înainte să se termine circul și să ne înghesuim în parcare.

Tipul ăsta, la fel, voia să o șteargă din sala lui – mai știi, nu, cum e la Marriot, cu ușile alea în semicerc, acolo unde ai avut și tu un discurs, acum doi ani, parcă.

Individul, care e ochelarist și cam dezarticulat așa, fiindcă e foarte înalt, a intrat pur și simplu în coliziune cu mine, zbang! În plin.

Scuze, chestii, te-am lovit rău, eu mă prefăceam că mă doare și ce crezi că-mi zice? „Dacă nu te grăbești, hai în bar să bem o cafea, poate în felul ăsta n-o să mai fii supărată pe mine.”

Bineînțeles că m-am dus și atunci l-am scanat : mantou Burberry, un Omega la mână cât capul meu, plus, cum bănuiești accesoriile: pantofi de cinci sute de euro, butoni cu briliante discrete (au înnebunit cu butonii ăștia), dar când am vorbit, relaxat, lejer, umor, tot ce vrei. Mi-a plăcut.

M-a plăcut și el. Mai ții minte? Totdeauna când sunt all black, par irezistibilă. Ei, bine, ieri după-amiază eram chiar călugăriță: costum negru Gucci, ciorapi

nici măcar fumé, ci negru opac, geantă și pantofi negri, cu inserții de chevreau, foarte chic, bijuterii: numai ceas și black diamond pe inelarul din stânga. Ce zici? M-ai vizualizat? Am uitat parfumul: Armani Code, ăla de-am observat că îi ametește pe toți bruneții. HR-ul e brunet, cu ochi negri, probabil nu chiar tuciuriu ca arabul tău, dar brunet și stilat, și sigur pe sine, fără verighetă (că m-am holbat de o sută de ori, dar mai știi, cu ăștia?).

Chimic, feromonii cred că ni s-au agreat repede, el îmi studia tot timpul genunchii, parcă făcea măsurători, cunoști genul: fără excese. Am schimbat cărți de vizită și mi-a spus la sfârșit: „pot să te sun când ieși de la birou?“, cum fac toți.

Ai vreun feeling? Au trecut 16 ore, dacă era atât de dispus, mă suna dimineață, să mă întrebe: „ai dormit bine, ești ok, m-am gândit la tine...“ sau tu chiar crezi că au trecut vremurile alea?

Stai să așteptăm, poate că mă sună la sfârșitul programului, cum a zis, dar de unde să știe când e la noi sfârșitul programului, nici n-am discutat despre asta. În plus, el nu-l are șef pe Zețu', pentru care ziua de lucru trebuie să aibă treizeci de ore.

Arăboayo, nici nu ți-am spus cine e Zețu'! E un nume de cod pentru mișelul cel nou, obsedat de pensii, căruia toate proastele îi fac curte.

I se trage de la un tur pe care l-a avut cu jurista, i-a zis ăleia: „cum îndrăznești să mă contrazici? Când eu spun un lucru, să rămână sfânt pentru voi. Cui nu-i convine și vrea să cârtească, să plece! Eu asta

trebuie să fii pentru cei din birou, un zeu! Și gata! Nu se mai discută!“.

Darrielle, dacă HR-ul mă sună și rezistăm împreună mai mult de trei săptămâni, fac un copil cu el (pare întreg, sănătos, fertil) și îmi schimb viața, te anunț! Află că acum scriu o analiză a reclamelor single mam' care au împânzit Europa, de ce aș fi eu o excepție? Dimpotrivă, e un dublu câștig: îmi obțin un copil doar al meu, iar un concediu postnatal de cinci-șase luni mă va ajuta să îmi updatez creierul!

Pentru că Darrielle nu răspunse, prietena ei reveni după două zile:

Iar ai dispărut? Darrielle, îți propun să deschidem în Africa o campanie de ameliorare a sistemului imunitar la femeile tinere, fiindcă uite ce am primit azi la birou: o cutie ambalată supermișto, în care erau suplimente și vitamine cât pentru un batalion. Fii atentă și închină-te creștinește: minerale și oligoelemente, acid folic, fier, nicotinamidă, biotină, acid pantoteic. Îți place, nu? Vitamina C, vitamina E, zinc, seleniu, magneziu cu aromă de lămâie și îndulcitori (sorbitol, manitol, aspartam. Se poate administra inclusiv persoanelor cu diabet zaharat).

După asta, tipul m-a sunat și mi-a zis: „Vrei să mergem diseară într-un bar? Din cutia aia, poți să înghiți orice, câte o pastilă pe zi. Nimic nu provoacă alergii sau contrareacții. Sunt remedii pentru toate afecțiunile: oboseală, migrene, insomnie, când te lași de fumat, lipsă de libido. E un cadou original, nu?“.

Ai auzit? Se lăuda singur și aștepta să îl gratulez. Să-l ridic în slăvi de deștept ce e și, după așa un preludiu, să dansăm lipiți, într-un bar. Hai, invidiază-mă, bucură-te pentru ce minunată idilă e pe cale să mi se întâmple!

De ce taci iar? Mă lași din nou cu senzația aia că vorbesc într-o peșteră! Și tocmai acum, când am vaga impresie că mi se întâmplă ceva ultracaraghios, dar care poate să devină fatal: cred că Zeuțu' îmi face curte. Nu sunt foarte convinsă, dar peste două-trei zile, am să pot să-ți confirm. Paula zice că și ei i se pare. Oricum, Zeuțu' îmi ajunge cu vârful nasului până la decolteu. E strategic! Capul meu cu minte cu tot nu pare să-l intereseze.

Ține-mi pumnii și... răspunde-mi odată! Nu mă abandona cu ideea asta că viața mea se preschimbă într-o strașnică și necontrolată comedie de situații absurde. Prietena ta

O dusesese la Bizerte, iarna. Șoseaua îngustă, care alerga înspre fort, fusese cândva drum al bărcilor. Acum lacul se lega de Mediterana prin inelul barajului și prin intrările laterale, care se vedeau dinspre port ca două cătușe.

Sufla vântul, dizlocând fâșii de lumină și târându-le peste mare ca pe niște bancuri de gheață.

Darrielle purta un fular albastru în jurul gâtului, iar Mehria o capă de lână peste tunică de vânătoare.

„Am să te duc în Veneția Orientului“, îi spusese el, la plecare, dar ce vedea ea era ochiul de cerneală al radei, înconjurat de parâme și de șalupele de supra-veghere și lespezile romane ale edificiului militar, pe care francezii îl reconstruiseră și îl cedaseră ultimul, după confruntări îndelungi, la sfârșitul protectoratului.

Abia în *medina*, unde zidurile putrezeau lent, simți aerul de lacustră și abandonul unei civilizații, dar nu Veneția, ci Magrebul respira sub toate arcadele și în cărămizile smălțuite ale intrândurilor maure pătate de igrasie.

Simțea în aer oboseala străveche a fortului și a porților groase, din lemn, umflate de apă, dărele de catran ale pescadoarelor, dar nu era nimic opulent, ci o melancolie filtrată, de oraș milenar.

Din februarie până în august, Bizerte era un viespar, dar acum dormita. Turiștii plecaseră, chiar și hotelurile

luxoase de pe costişe se închideau două săptămâni la începutul anului.

Făcură un tur al străduţelor, pe sub frânghiile cu rufe atârinate de la un perete la altul, printre cetele de copii şi se opriră în Place Slahedine, unde un arab vârstnic îşi repara singur o bicicletă.

Era un bătrân uscăţiv, cu un profil interesant, ca de uliu, şi cu o pălărie de fetru îndesată pe cap.

Îşi sprijinise bicicleta în cric şi se chinuia să îi pună lanţul, care alunecase.

„N-am mai văzut o bicicletă atât de veche decât în fotografii“, îi spuse Mehria. „Mă mir că mai merge. Ce zici, să-l ajut? O pun în remorcă şi i-o ducem acasă“, îl auzi şi se gândi imediat :

„Halal ajutor!“.

Bicicleta avea între coarne un coş din plastic, în care arabul ducea o pâine şi un ton mărişor neîmpachetat.

Mehria se apropie şi bătrânul îşi ridică pălăria o clipă, lăsând în vânt coama unui păr ca de cânepă, apoi îi văzu pe amândoi îndreptându-se spre maşină. Dacă bătrânul arab se urca în cabină, Darrielle nu mai avea loc.

„Poţi să rămâi aici vreo zece minute?“, o întrebă Mehria, „îmi spune că stă aproape de piaţă“.

„Ce vrei să faci, nu te înţeleg!?“

„Vin să te iau“, îi strigă şi o lăsa sprijinită de bordura tâşnitorii de apă, într-un loc pe care îl visă după aceea de câteva ori.

Îşi puse fularul pe cap după felul de a se acoperi al femeilor din Bizerte şi făcu câţiva paşi în direcţia cheiului, către turlele din Sidi Salem, dar fără să ştie

încotro coborau ulițele cu pavajul tocit de roțile micilor cabriolette pe care le tot întâlnea.

Își amintea atât de precis ciorile, zburând jos, de o parte și de alta a drumului, ca niște hârtii arse, fluturate de vânt, și chiotele unor zburătoare de apă pe care nu le știa, dar pe care le auzi în apropiere.

Terminase de coborât pavajul în pantă, cu cioturile lui de granit, gata să îți sfâșie tălpile și dintr-odată i se deschise sub ochi întinderea de cenușă vulcanică a falezei Remel, cu nisipul ei ca de ipsos și singurătatea Mediteranei bântuită de aripi greoaie, rotindu-se în cerc.

Mai văzuse plaje pustii, șfichiuite de alizeu, ca și plaje înghețate, cu dantelele sparte pe margini, dar niciodată ceva atât de răscolitor: turbioane de vânt în care se zbăteau păsări în lumina de argint vechi și, în rest, niciun semn al omului, ca la început.

Aproape că vântul o lua pe sus, își ținea fularul la gură, așa cum făceau bătrânele cu *chador*-ul islamic, dar gestul nu o ajută foarte mult, era frig, însă nu se îndura să se-ntoarcă.

Trecuseră cele zece minute, probabil că Mehria o căuta disperat și, într-adevăr, îl văzu gonind din capătul dealului, cu pelerina de lână umflându-i-se în spate și strigând: „Darrielle! Darrielle!” în pustietatea aceea în care cuvintele nu erau inventate.

După cum cobora, alergând din piatră în piatră și agitând brațele, avu sentimentul doborâtor că îl pierde și că, în curând, o să-l părăsească. Îl privi îndelung, ca și cum îl vedea pentru ultima oară, și atunci știu că, în sine, știe, dar că nu ar vrea încă să recunoască: se va despărți de Mehria, nu înțelegea unde și când, iar presentimentul nu-i lăsa timp, se topi așa cum venise.

„Să nu mai faci niciodată asta“, îi spuse, „ai auzit? M-ai speriat de moarte, te-am rugat să nu pleci, Darrielle, nu-ți dai seama că mă faci să-mi pierd mințile?“.

O îmbrățișă ca un descreierat, sufocând-o, strivindu-i coastele și repetându-i întruna : „iartă-mă, iartă-mă, eu nu trebuia să te las acolo“, în timp ce ea încerca să afle despre bătrân: „unde e omul cu bicicleta, unde l-ai dus?“.

„Ajungem acum la el, să îl vezi și tu“, îi spuse Mehria, „nu știu de ce m-a înduioșat într-atât cu rabla lui fără spițe, l-am dus până acasă doar să pot să îi spun că îi dau în dar o bicicletă mai bună, dar, știi, nu a vrut s-o primească, acum ne așteaptă, nu putem să îl lăsăm...“.

„Bine, bine...“, îl liniști Darrielle, cuprinzându-i obraji și ceafa care i se făcuseră sloiuri de gheață.

Se ținură de mână strâns și în cabina mașinii, cu o înfrigurare sălbatică, și se descleștară doar în fața porților lui Kadif, care îi aștepta. Era un musulman sufi, ca și Abrah, care trăia singur într-o curte minusculă, plină de butoaie de brad și de picioare de scaune și de mese. Era dulgher pentru suburbiile din Bizerte și din Rass Zebib, dar primea tot mai puține comenzi. Toată lumea cumpăra mobilă lucrată în serie pentru că era ieftină și ușoară. În schimb, făcea linguri, jucării pentru bălciuri și ghivece de flori, doar cât să-i ajungă să mai trăiască.

„Sper ca dulgheria să nu dispară până când am să mor“, îi spunea lui Mehria zâmbind, cu niște buze subțiri și vinete, peste dinții intacti.

„Bine, dar ai urmași, nu?“

„Nu mai am, sunt cu toții la Monument des Martyrs, din septembrie '63“, îi răspunse. „Pe copii abia mi-i mai

amintesc, aveau treișpe' și nouă ani, dar de Safia mi-e dor, am trăit cu ea jumătate de viață și am adus-o din Sud cu gândul să fim bunici. Dar Allah n-a vrut... Atunci, în septembrie, era cu băieții în souk să le cumpere haine, iar când trupele de aici au doborât elicopterul francez care ne supraveghea de deasupra au început să omoare fără alegere, înarmați și civili, vreo mie trei sute și ceva de nevinovați.“

Vorbea fără grabă și se descurca bine într-o franceză cu gust arab, ca să înțeleagă și Darrielle, dar nu ai fi zis că vorbește limba asasinilor familiei lui, era împăcat, după asta Bizerte-ul fusese din nou al Africii, poate că îi iertase.

Le dăduse curmale, *thé aux pignons*¹ și îi tot îmbia să gătească peștele, dar Mehria îl refuză cu blândețe și îi puse pe masă un teanc de dinari:

„Pentru bicicletă“, îi spuse.

„Nu pot, *mon patron*, chiar nu pot! La ce bun să îmi iau o bicicletă mai bună și mai tânără decât mine, au să mi-o fure negustorii de ceapă, când eu n-o să mai fiu... Așa, nu le las mare lucru. Poate doar lemnul să rămână de mine, din tot ce am.“

„Atunci, uite, mai iau din bani și îți las numai pentru niște provizii“, insistase Mehria. „Imaginează-ți că eu și femeia aceasta străină am trecut pe la tine și am făcut un ospaț, ca să ne cunoaștem.“

„Allah să vă ocrotească“, răspunse Kadif și se plecă cu fruntea de masă. „Să vă duceți cu bine, dar unde dormiți, că acu' e noapte?“

1. Ceai din muguri de pin (fr.).

„Sunt atâtea hoteluri în Rue de la Corniche“, îi zise Mehria.

Înserarea era mătăsoasă și făcea marea să pară galbenă. Peste zidurile cariate de mușgai se lungeau lumini de la becurile aprinse în lagună, vântul încetase, iar *Le Petit Mousse* era unul dintre hotelurile romantice de pe coastă, cunoscut de o sută de ani, încălzit, dar vetust, cu podele din lemn și obloane, ocolit de turiștii veseli.

Darrielle își lipise inima de curtea lui interioară, străjuită de pini și de scările care scârțâiau, de bătrânul portar, îmbrăcat în mantaua amiralului Blake, de lampioanele de cristal și de ornamentele de alamă, de cuferele pentru pantofi și de dulapurile de fag.

Când ieși în balcon, văzu până departe coșurile de fum din Menzel și spinările negre ale vechiului adăpost al piraților de la Ghar el Mehl, palmierii din Rass Sidi și, bineînțeles, arcul monumentului de beton, despre care le vorbise Kadif, un fel de sinistru mausoleu, între sutele de plăci funerare.

Era prima oară când stătea cu Mehria în aceeași cameră până dimineața și avea emoțiile unei mirese. Azi știa că și el a fost tulburat.

Nu au făcut dragoste, ci doar s-au vegheat, și-au vorbit în șoaptă, el i-a pipăit fața pe întuneric și i-a povestit, ca atunci când se cunoscuseră, despre vrăjitori din Sahara, care îmblânzeau cobrele și trăiau fără apă, despre cai sălbatici, care bântuiau stepa, despre lei africani, pe care îi vânaseră beii turci până dispăruseră din păduri.

Ei îi tremurau pleoapele, se pierdea în somn și îl auzea iar, lua cuvinte și le purta într-o lume stranie, în

cele din urmă adormi și visă că era cu Safia, nevasta dulgherului și că ea avea o bicicletă cu aripi, ca un fel de înger cu cadran și cu spițe de toate culorile.

A doua zi dimineață, aflară despre Kadif că murise, iar din bancnotele găsite pe masă îi cumpăraseră giulgiu.

Darrielle, ce stil ai, ți-ai ales și tu să te pierzi în Africa, în plină încălzire globală! Păi dacă dispare zăpada în câțiva ani, după cum fac ăștia prognozele, unde mai vezi tu o ninsoare?

La noi, acum ninge, stăm precum marmotele în birou și vedem pe geam, dar e bine și-așa, ce să zic? Zeuțu' ne face petrecere de sfârșit de an (patru zile) și-atunci o să mergem la munte, unde o s-avem totul natur, sper să ne distrăm.

Mai ții minte, acum doi ani, când eram cu tipul ăla, M.M., doctorul de la spitalul de ochi, cum s-a îngrozit de cum facem noi agapele corporate? Mai știi cum ne-a zis atunci, seara, după ce luase ceva whisky la bord: „paraziți de sistem, vă cuplați între voi ca șoarecii” și alte de-astea. De fapt, ți-ai dat seama, era turbat de gelos, din două motive: 1) că sunt top manager în publicitate și numai pantofii mei costă cât salariul lui pe o lună; 2) că, până la urmă, preferințele mele duceau tot către unul ca mine, iar pe el îl cam neglijasem, deși, recunosc, tot eu îl invitasem. Ce prost! N-a fost în stare să folosească ocazia că, din câte îmi amintesc, ție ți-a fost milă de el că stătea așa într-un colț și v-ai dat cu sania, ai făcut conversație, ai băut cafea, nu, mă înșel?

Nu ți-e dor, femeie, de lucrurile astea, de agitația noastră de dinainte – cu ce mă îmbrac, cu ce mă încălț, cu cine vin ș.a.m.d.

Acum, în sezonul ăsta, ce faci pe-acolo? Nu tu ședințe, nu tu clasificări de audiențe, nici estimări de buget, cu ce te ocupi?

Nu-mi răspunzi deloc și de asta mă tot țin să-ți zic – ăsta e jurnal, fată dragă, că numai eu scriu, nu corespondență!

Chiar, de ce nu participi? Nu te lasă arabul tău să ieși în oraș la un net? Recunoaște, sunt atât de înapoiați că nu au conectare acasă, așa e?

Fericito! Tu nu-ți cumperi palton, nu alergi după cizme, ai scăpat și de lista cadourilor pentru Crăciun... à propos, îți cumpără haine sau ești tot cu alea cu care-ai plecat? În curând, nu ai să mai poți să le porți nici pe ele că se schimbă moda și pe la voi, dragă, sau cel puțin așa bănuiesc.

Ți-am promis că îți spun cu Zeuțu', dacă îmi face curte sau nu, doar că, uite, am fost tare prinsă și n-am mai putut să te țin la curent, dar recuperăm. Nu sunt chestii senzaționale de povestit.

O idilă de marketing și nimic mai mult, cred că nu-ți închipui că mai simt starea aia, fluturi în stomac și alte minuni.

Singurul ingredient palpitant în toată povestea e că avem jobul în același loc și că ne vedem toată ziua. E și bine, și rău.

Pe de-o parte, trebuie să joc teatru, pentru că nu vreau să se prindă lumea la birou că noi doi... pe de alta, e foarte exciting să te vezi cu un tip zi de zi și el să observe cum ești coafată, fardată, când ești bine dispusă etc. Ieri, de pildă, când am schimbat două vorbe singuri, în fața dozatorului de cafea, zice: „ești cam palidă azi, te simți bine?“.

„Ai uitat, sunt la ciclu!” Poți să-i spui o replică de-asta șefului tău? Ba uite că poți când te culci cu el, chiar dacă nu locuiți împreună – și noi nu locuim, că mi-a explicat că n-ar vrea să se grăbească.

Dar problema nu e unde și cum stăm, ci că nu-l scot în lume, nu pot, tu mă cunoști bine, eu, care am ieșit toată viața cu bărbați după care fetele întorceau privirea, acum m-am ales cu-n lacheu, un pitic din suita Albei-ca-Zăpada.

Darrielle, tu ești prietena mea care nu m-a judecat niciodată, de-asta îți și spun adevărul, așa că să nu mă întrebi cum de am ajuns la relația asta.

Dacă poți să revezi mesajul meu de acum o lună, tu ai să-ți dai seama în ce hal mă temeam de penibil, dar te rog să mă crezi că situația devenise fără ieșire. Până azi nu știu cum, din toată liota de femei, tipul ăsta m-a vrut pe mine, bodoronc-tronc! Să nu crezi cumva că m-ar fi flatat alegerea lui, doar că individul e șeful meu și dispune.

„O relație tipic ierarhică!”, parcă te aud. Nu așa gândești, spune drept? Lasă că, în parte, porți și tu din vină. Dacă-ai fi răspuns două rânduri la ce ți-am scris, poate că aveam alt curaj...

Darrielle, încă nu-i târziu să-mi trimiți un gând, fiindcă am vărsat tot ce mă durea, după cum constați. Prietena ta

Decembrie, în golf, era un fel de al cincilea anotimp. Nu știa să-l explice. Misterul venea, ca de obicei, din lumină, din sclipirile mării de aluminiu, din bărcile întoarse cu gura în jos, din barăcile pentru *jus d'oranges*, acum părăsite.

Totul se anima brusc în ultimele două-trei zile ale anului, când turiștii invadau ca termitele birourile de *location de voitures* și hotelurile de pe faleză. Marea li se părea deprimantă.

Plecau în Sud să vadă cursele de ogari și un soi de nuntă satirică pe cămile, fabricată special pentru ei la poarta deșertului.

Mai erau jocurile de echitație, cu cai robuști, arăbești pursânge, care suportau podoabele false și focurile de armă.

Muzica însă, ascultată la maximum, speria păsările de iarnă și acoperea până și chemarea la rugăciune. Peste tot, din boxe curgea *shababiya*, o aiureală de sunete pentru dans, dar cea mai rea era muzica *rai*, un ritm popular importat din Alger, pe care turiștii unduiau din buric.

Golful devenea un izvor de bani, aproape ca vara.

Se bucura că putea sta deoparte. Petrecea cu Zaouf ore lungi, în bucătărie, într-o tăcere deplină. Era o tăcere odihnitoare, coaptă la foc, îmbălsămată de cuișoare și de stafide.

Mehria, și el, se ghemuia lângă plită, încercând să tacă un timp, ca să nu le tulbure. Picioarele lungi îl incomodau. Își strângea genunchii la piept, până când amorțea și își simțea carnea străpunsă de ace.

„Uite cum mă joc de-a motanul pentru voi două, sunt de-a dreptul nebun!“

Râdea și părea atât de senin, ca și cum nu ar fi vânat niciodată, ca și cum n-ar fi întins-o pe Rhyme pe divanul din camera lui, desfăcându-i cămășile.

O văzuse o dată trecând spre golf, cu burta împlinită ca un fruct mare, și pe Azmir lăudându-se în magazin că va avea un moștenitor. Rhyme nu mai apărea decât rar, Monia îi spusese că era ocrotită ca o regină, fiindcă picioarele o dureau și avea migrene.

Maherzia, în schimb, umbla încruntată, iar Darrielle nu știa de ce. Mai târziu, află că fata mezină, Karima, se iubea cu un antreprenor sicilian și că lumea bârfea. Darrielle nu ar fi crezut-o în stare. Era încă puberă, cu sâni mici și agilă ca peștii-lance, care scăpau printre ochiurile năvoadelor. E drept că dispărea cu mașina în încremenirea orelor de siestă, ridicând nori de praf, și nimeni nu înțelegea unde pleacă. Mai știa despre ea că visa să rămână în Europa, unde voia să își tundă părul, care îi ajungea pân' la șold, și să fie blondă.

Dar era, desigur, un vis de copilă. Maherzia cu siguranță o promisese cuiva, deși obiceiul părea tot mai tănuț. Nici un tânăr european care străbătea golful, cu sau fără afaceri, nu era suficient de bogat pentru așa o perlă de fată.

Karima era ca o perlă neagră, dar lucirea ei noctambulă n-ar fi fost degustată decât de un musulman ca ea.

Numai un adept al Coranului ar fi îndurat pân' la capăt limbile de foc negru din ochii ei, care se cereau înmuiate cu mângâieri, cu fiori reci, din cuvinte pe care străinii nu le știau.

De aceea, Darrielle era singura încredințată că fata cea mică a Maherziei va renunța la amantul ei înainte ca el să inaugureze cazinoul și terenurile de golf pe care le construise pe coastă.

Din octombrie, Monia devenise studentă la medicină. Azmir și slujbașii o strigau „doamna doctor“, iar copiii din curte o rugau să le arate seringile. Darrielle regreta că-și pierduse surâsul care îi umplea ochii ori de câte ori se-ntâlneau. Își amintea cum, în noaptea petrecerii, îi zâmbise cu dinții vopsiți de ruj. Cum în piața de carne o ținuse de mână când se speriasse de peștii vii. Cum se plimbau pe faleză și *sifsari*-ul ei se zbătea în vânt, făcând-o să creadă că e veștmântul cel mai frumos din câte văzuse.

Darrielle plănuia s-o recucerească. Își vorbiseră atât de puțin, doar pentru că ea o crezuse prea tânără. În golf, ca oriunde, nu știa să-și aleagă prietenele. Maherzia se plânse că Monia se schimbase.

Ea spera s-o mărite prima și să ajungă atât de bogată, încât s-o adăpostească la bătrânețe. Ca orice musulmană înțeleaptă, trecută prin încercări, Maherzia credea că femeile trebuie să rămână între ele.

Fetele ei nu deprinseseră asta. Erau ca polenul de iasomie care se scutura peste tot.

Maherzia își făcea vină. Se mustra pentru slăbiciune, dar nu găsea cum ar putea să îndrepte două odrasle prea alintate. Nu avea decât să le afle niște soți pe măsura lor.

Lui Rhyme, trupul îi rămăsese subțire și doar burta i se umfla, minunată, ca o pară cu miezul brun. Azmir îi turna pe pânțele șiroaie de lapte, pe care să le sugă apoi ca pe lacrimile lui Mahomed.

Se gândea la copil ca la giuvaierul neprețuit al sângelui său și-i venea să plângă. Chiar plângea, nopți în șir, când nu-l vedea nimeni, cu atâta fericire în el că abia reușea să-l încapă. Lui Mehria îi apăruse un rid la mijlocul frunții. Era o fisură cât firul de păr. Darrielle se făcea că n-o vede. El încerca să rămână stăpân peste schimbările ce le presimțea. Pentru europeni, se apropia sfârșitul de an, iar în golf, fiecare își ținea socotelile.

Zaouf își dorea să pornească după provizii. Darrielle aduse mașina și-i făcu semn că puteau să plece. Nu mergeau departe. Cumpărare porumbei tineri pentru ostropel și pulpă de oaie frăgezită în vin. Mai luară fasole și linte, cușcuș și tăieței de orez. Darrielle îi alese încălțări călduroase și îi spuse că sunt de dar. Doica se târgui pentru o mătură nouă și o strecurătoare de ceai. Darrielle o mai cadorisi cu un șal care isca ape printre fibrele de bumbac. Zaouf aproape zâmbi.

I se bucurau ochii și, în aerul liliachiu al după-amiezii, arăta ca o mierlă care își simte penele colorate.

Porniră pe jos, de-a lungul stradelor pline de forfotă și Darrielle încercă să pășească în urma ei. Zaouf era iute ca o albină. Se opri și cumpără ouă și un burduf cu brânză de capră, apoi știu că avea să treacă pe la Jabir, vopsitorul de lână. Îi spusese Raouf cât era de bogat și avar bătrânul evreu, care trăise în Djerba, dar venise în golf după o amantă. El, care o viață strânsese punga, vânduse tot ce avea pe insulă, strămutându-și afacerile, pentru niște ochi verzi și o piele ca spuma.

Femeia, mai tânără cu treizeci de ani, se îngrijise o vreme de cazanele de culori și învățase araba. Dar sângele proaspăt și clocotitor îi urca în obraji ori de câte ori în vopsitorie intra un bărbat musulman care se ținea drept și nu avea părul rărit la tâmpole.

Jabir o pândeă din biroul lui și strângea din pumni. Nu avea de ales. Îi cumpăra zâmbetul cu cercei și brățări, el, care nu dăduse vreodată un bănuț unui cerșetor.

Într-o zi, ea își puse podoabele într-o cârpă și prădă seiful de toate bancnotele. N-o văzuse nimeni plecând. Gătise mâncarea pentru Jabir, lăsându-i pe masă, într-un pahar, niște maci roșii, tremurători, căci era prin mai.

Lanurile păreau spuzite cu flori și, probabil, ea fugise prin lan, să își piardă urma.

De atunci trecuse un an, și Jabir, fiindcă nu murise zăcând, își jurase să se răzbune. Afacerile îi mergeau iar, doar că era singur, cu două calfe. Se făcuse din nou strângător. Se ducea la bancă în zori și stătea la ușă, să fie primul. Nu-i plăcea ca lumea să afle cum își ține economiile, iar uneori își puneă în cont și dinarii de pâine și de săpun. Începuse să pută și era slăbănog, dar visa să plătească un detectiv, care să i-o aducă pe femeia ingrată.

Zaouf mișcă ușa cu clopoțel și intră în vopsitorie. Tânăra calfă se înclină către Darrielle, gustând-o cu ochii : i-ar fi stat bine în roșu ori în verdele-Nil al Africii, dar se îmbrăca atât de nepăsător, ca toate europencele. Dintr-odată, în gând, o drapă în albastru, atârându-i gâteli care i-ar fi încovoiat gâtul și brațele atât de frumoase.

Se prefăcu atent la bătrână. Vorbeau în arabă și, pentru că nu pricepea, Darrielle se distra cu ciucurii draperiei. Se plictisise.

Ucenicul era pierdut. Înghițea în sec și credea că leșină. Se duse în spate și aduse baloții gata vopsiți, dar își dădu seama că erau prea grei pentru ele două. Le va însoți pân' acasă, cărându-le lâna într-un căruț.

O s-o vadă mergând, unduindu-și șoldurile, și îi va deprinde mirosul.

Nu se mai îndrăgostise vreodată de o fată în jeanși, căreia părul să nu i se reverse pe umeri ca o chemare. Ce îl apucase? În plus, bătrânul Jabir nu i-ar fi îngăduit să lipsească.

„Ce zici, tinere, ne ajuți până la mașină?“, îi vorbise ea, în franceză. „Ți-aș plăti, desigur, bunăvoința, doica nu mai are de mult putere pentru astfel de sarsanale...”

Vocea ei parcă îl trezise. Avea tonul femeilor amazoane, pe care le mai văzuse în golf. Știa despre ele că nu se mai bucură și, de aceea, sunt oricând pregătite să își devoreze iubiții. El era musulman, cu frică de legile lui Allah. Ea era străină și dulce, dar înșelătoare și otrăvită ca tămăduirile vracilor din deșert.

O văzuse apoi în cabina remorcii, depărtându-și genunchii, precum un soldat. O privise uimit cum o urcă pe doică, așezând-o în dreapta, ca pe o păpușă.

Și, cu toate astea, era vrăjit de felul în care făcea mișcărilor, lăsându-le parcă neterminate, de curajul de a i se uita fix în ochi celui care îi vorbea, de curbele desenate de corpul ei.

Părea somnambulă, o pană de lișiță scuturată din zbor. Când demară parcă îi smulse inima.

Darrielle și Zaouf se duceau către casă pe drumul aproape golit. Bătrâna răsuflă ușurată când zări de departe acoperișul de țiglă și poarta pictată de Rhyme.

Doi copii se jucau în stradă cu puii de vrabie căzuți dintr-un cuib. Darrielle claxonă și tocmai atunci cineva îi strigă chemându-i în casă: „Amélie, Gustave!“.

Și băiatul, și fata erau arabi, dar vorbeau în franceză. Nu părură impresionați că o voce îi cheamă. Darrielle opri să îi vadă mai bine. Erau amândoi precum boabele de cafea. Doar părul mai deschis al copilei vorbea despre o mamă europeană. Nu și-i amintea de pe l'Esplanade.

Rue de l'Esplanade era o cornișă pentru bogați. Avea maximum zece vile. Se înfunda, rotunjindu-se la un capăt, ca o potcoavă. Dincolo de curți era marea. Le intra în nări când dormeau. Pe timp de furtună, Mediterana umplea terasele, iar slujnicele o blestemau.

Nu-i știa decât pe copiii din bungalow-uri. Munceau de mici, strecurându-se printre ziduri. Plecau dimineața la școlile de pe lângă moschei, unde în octombrie era frig.

Vocea dinăuntru strigă din nou. Îi chema o femeie tânără cu accent canadian. Darrielle și-o imaginează. Nu greșise. Apăruse la poartă, chiar așa cum și-o desenase în cap: minionă și pistruiată, cu părul roșcat prins la spate.

Dar ceea ce o izbi nu era imaginea ei de mamă sportivă, ci ghirlandele de hârtie și staniol spânzurate pe porți, alături de ramuri artificiale de brad și de pin.

Așadar, dezmațul Americii se insinua între palma Fatimei și simboluri împotriva lui *mauvais l'œil*¹. Parcă

1. Deochi (fr.).

o și văzu pe Zaouf încrețindu-și gura și acoperind-o cu vâlul.

„Eu sunt Eglantine“, îi spuse femeia, întinzând mâna dreaptă, înainte ca puștii să i se agațe de braț. Vorbi încă ceva ce rămase nedeslușit în hărmălaia pe două voci.

Darrielle își pronunță numele și canadianca o invită înăuntru să guste din *gâteaux de Noël*¹, pe care le făcuse chiar ea.

„Ils sont très bons et sucrés²“, zise mama copiilor, dar nu insistă ca și bătrâna Zaouf să intre în casă.

Eglantine era angajata unui colegiu. Se îngrijea de cărțile virtuale dintr-o bancă de date și era fericită că nu trăiește printre tomuri reale, pentru că avea astm și izul de hârtie o îneca.

Când l-a cunoscut pe Masoud, tocmai împlinise treizeci de ani. Era una dintre puținele dimineți fără nor pe care le petrecea în Laval și, în timp ce își scurta unghiile cu un clește destul de neascuțit, se gândea: „O să treacă și asta, ai să vezi...“.

De fapt, se simțea mai singură ca oricând, deși își cumpăraseră o tartă și niște crenguțe de bambus care să-i aducă noroc.

Pe neașteptate, șeful ei intră în birou și îi spuse cu o veselie forțată:

„Eglantine, poți să pleci, știu că e ziua ta. Nici eu n-aș mai avea multe de făcut azi. Mai târziu, aș putea să-ți ofer o bere...“.

1. Prăjituri pentru Crăciun (fr.).

2. Sunt delicioase și dulci (fr.).

Era scund și burtos, cu cămășile tocite la guler.

„Mulțumesc, Gilbert, dar mă văd cu un terapeut și, dacă tot îmi dai liber, aș prefera să-mi dedic o oră, două în plus. Nu te superi, așa e?”

„Nicidecum“, zise posomorât și se răsuci pe călcâie.

Începuse să-și strângă lucrurile când un tip cu o scară dădu buzna și întrebă :

„Sunteți Eglantine? Mi s-a spus că aveți probleme cu alarmele de incendiu“.

Replica asta rămăsese ca o parolă între ei doi: „mi s-a spus că aveți probleme cu alarmele de incendiu!“.

Se ferea de arabi, din principiu, dar acest Masoud părea chiar de treabă, chit că era smolit ca un corb și chiar el îi făcuse propunerea :

„Vii cu mine să dansăm într-un club? Învăț tangoul argentinian și nu am pereche“.

„Tangou argentinian, în Laval! Pe ce lume ești?“

Nu era prea convinsă, dar acceptase, ca să nu-și zică singură „La mulți ani!“ în bucătăria cu dale pătate, rămase de la fostul chiriaș și un poster deasupra feres-trei, înfățișând un morcov, un pepene și două cepe.

Verigheta fusese prima bijuterie din viața ei. Masoud i-o adusese din Africa, unde totul era mai ieftin. Îi dăruise apoi cercei și un solitaire cu topaz, care se potrivea minunat cu mâinile ei pistruiate.

Nu avea nici pe departe zestrea surorilor lui, cum-părate în aur de soții lor, dar ea crescuse într-o școală cu internat, așa că n-o interesau giuvaierele.

În golf, nu putea să respire, deși briza Mediteranei îi vindeca oasele reumatice. Era ba foarte cald, ba umed și nu întâlneau nimic din povestea pe care i-o

spusese bărbată-său: nisip și sirene cu solzii de cuarț, vânători printre stejarii de plută, cămile și vraci, mirajul deșertului. Vorbea ca un om în chinuri ori de câte ori pomenea de Africa, dar ea se-nvățase: îl lăsa să viseze până când îl adormea pe Gustave, care mai credea toate astea.

Apoi, tatăl lui Masoud muri pe vapor, în plină petrecere. Mamă-sa îi strânsese cutiile cu trabucuri, mățăniile, covorașul de rugăciune și luase primul avion către golf. În timpul escalei, îl văzuse cum traversa în sicriul de plumb, ca să fie îmbarcat către casă. De-acum era pace: fiul ei cel dezmoștenit avea să se-ntoarcă și să ia domeniul din l'Esplanade, casele din Marsa și bărcile. Își păstra pentru ea măslinii, ca noră-sa să nu uite vreodată că acolo erau bogățiile, soarele uleiului care dospea bani.

Dar lui Eglantine nu-i păsa: venea rar în golf, rămăsese bibliotecară și tot ce voia era damful nărilor lui Masoud, care îi încălzea ceafa, degetele lui îngroșate și uimirea cu care el îi mărturisea: „*Ma belle*, dar tu nu te schimbi, tu rămâi la fel pentru mine, ești mireasa mea primitoare“ și, în timp ce-i vorbea, o ținea strâns de șolduri, până când îi învinețea carnea.

Gâfâitul și cuvintele lui suspinat o avertizau că va muri tânăr, că avea inima mai slabă ca tată-său și că ea trebuia să se bucure atât cât avea ocazia.

„De ce umbli cu vrăjitoarea?“ o întrebă Eglantine dintr-odată, ca și cum ar fi fost prietene.

„Despre cine vorbești?“, tresări Darrielle, deși pricepuse.

„Despre doică.“

„Te-aș ruga să nu-i mai zici astfel... E doar o bătrână berberă de care m-am atașat.“

„Și cum vă înțelegeți?“

„Nicum...“

Darrielle ridică din umeri. Apucă un fursec în formă de stea și îl privi în lumină ca și cum ar fi fost transparent. Îl lăsa pe limbă și, în cele din urmă, îi strivi tacticos aromele de cocos și nucă. Eglantine era o maestră a prăjiturilor. Făcea dulciuri arabe, modelate americănește cu o matriță pentru șprițat. Pregătea *makrouth*, care îi ieșeau ca în golf, dar le asorta cu înghețată și cu nelipsitul sirop de arțar. Gustave se frigea la degete încercând să-și aleagă bucata cea mai apetisantă, iar fetița plângea în fața cuptorului, fiindcă nu îndrăznea să facă la fel. Pentru Darrielle, era greu să suporte hărmlăia copiilor, însă îi iubea când plecau spre mare și ei alergau înaintea ei, precum zmeiele de hârtie.

Făceau liniștea să vibreze, hârjonindu-se ca doi cățelandri. O porecliseră *l'autre maman*, dar, de fapt, o priveau ca pe o camaradă mai mare. „Tu es ma copine“¹, îi spunea Gustave, agitându-i-se în jur, ca să-i fure sandalele, pe care le îngropa printre dune. Darrielle se făcea că nu-l vede. Le căuta îndelung vreo zece minute, până când cataramele de metal străluceau în nisip, demascând ascunzișul.

Joaca lor îi lipsea când ploua peste mare și când palmierii de îndoiau în furtună ca niște ace. Eglantine îi ținea pe copii în casă, așteptând să se stingă tunetele.

1. Ești prietena mea (fr.).

Dacă între timp se-ntorcea Mehria, nu se mai vedeau zile întregi.

Amélie o uita, dar Gustave îi sărea în brațe, cuprinzându-i obrajii și spunându-i mereu aceleași cuvinte, pe care ea i le corecta: „Mi-a fost dor despre cum miroși...”.

Eglantine fuma în orele de siestă, ca mai toate femeile de pe l'Esplanade. Darrielle o vedea cum își toarce sufletul în țigara subțire cât o agrață, dar nu se putea hotărî să întrebe:

„Ai fost vreodată în deșert?”.

„Chiar de două ori“, îi răspunse.

„Și cum e?”

„Poți să îți închipui o mare întoarsă, pe care-ai vărsat-o ca pe un lighean. Nu sta așa cu gura căscată cum ar sta Gustave când i-ar spune tată-su niște bali-verne... Ai să mergi și tu și-ai să te convingi. Sahara e un nimic peste care colcăie șerpui și lighioanele. Până și bărbații crescuți aici, zic despre Masoud și Mehria, se duc să îl vadă o dată în viață. Păi, tu ce credeai?”

Amélie țipa, încercând să apuce o pompă veche pentru stropit cu care Gustave se juca pe covor.

„Ce ai mai pățit?”, se răsti Eglantine.

Darrielle se uită spre grădină printre draperiile mov de tul. Încă nu se obișnuise. Pentru ea, pe tăpșanul cu ficuși era o primăvară călduță, întreruptă de vijelii și în nici un caz nu simțea Crăciunul. Se gândea din nou la Sahara.

Pentru ea, deșertul era cernut din făină de înger, din licorile de smarald ale mugurilor de pin, era comestibil și otrăvit, era de urât și de adorat, întocmai ca o iubire.

Ea visa că Sahara e un limb al rătăcitorilor, în care culorile se preling în jar.

Intuia că acolo se duc toate dorințele care nu se mai împlinesc și scot sâmburi de diamant.

Gândea că în deșert se va întâlni cu setea și foamea, cu mirosul de pământ ud și cu fluturii carnivori despre care auzise că zboară noaptea în jurul vracilor. Că se va întâlni cu inima ei, făcută din boabe rumene de cafea, și cu miezul de pâine copt de Zaouf, cu tristețile viitoare, încă adolescente, și cu așa mătăniilor de jad care fuseseră întâmplările netrăite.

În secret, aștepta să se întâlnească pe sine, fetiță, și pe tatăl ei dispărut, cel de dinainte de-a fi copil, pe când nu era decât voce în încâlceala de vise a mamei lui.

Nu putea să-i explice lui Eglantine. Nu-i spusese nici lui Mehria. Toate astea erau doar urme ale fricilor prin care se legase de Africa, pentru o lume ce n-avea alt țel decât să plutească liber.

În castrul roman, șopârlele sunt de aur, iar nisipurile „par verzi“, îi spuse Mehria.

Încă nu o surprinsese nimic. Dougga Nouă era un bazar pentru vechituri : grămezi de cutii și de ambalaje, asini și depozite de fosfați.

Mehria văzu cum se întristează, dar nu încercă să o îmbuneze. Continuau să urce printre coamele ondulate pline de măracini, după cum îi purta șoseaua.

Mehria frână la un moment dat și spuse că îi e foarte sete. Era doar un truc. Voia să o facă să descopere teatrul așezat ca o pâlnie de gramofon între dealuri.

„Dumnezeule!“ exclamă Darrielle, sărind din mașină, „e de zece ori mai plăcut decât la El Jem!“

O dusesse în Sud, la Colosseumul Africii, dar tot peisajul o enervase.

Copiii turiștilor zgâriau cu rolele marea arenă a gladiatorilor.

Mai mulți negustori o acostaseră de-a lungul culoarelor, încercând să îi vândă câte ceva. Când, în sfârșit, stăteau așezați în fostele țarcuri ale jivinelor, căutând răcoarea fundației, constată că își pierduse capacul aparatului de filmat.

Dar atunci, la Dougga, nu era nici țipenie, soarele se spăla pur și simplu în baia de calcar, iar cerul avea cocori pe care îi ținea suspendați într-un albastru de carte poștală.

Darrielle alerga în zigzag, o vedea tot mai scundă coborând treptele până când, brusc, o luase la dreapta, spre colonadele Capitoliului.

Cu tricoul ei alb și în pantalonii subțiri care fluturau, părea o batistă răsucită de vânt, încât el nu se putu împotrivi să gândească: „De ce se ascunde femeia asta ori pe cine ar vrea, de fapt, să găsească?”.

Dacă el era ce voia să afle, atunci se simțea copleșit, ca și când, hăituind o cerboaică, ea s-ar fi întors pe propriile copite și, privindu-l în ochi, ar fi vrut să-i vorbească: „Pentru tine am venit aici, pe tine te caut”.

Era doar o viziune de vânător. Altădată, lucra mai sigur, iar prada nu-i dădea de gândit.

O strigă în aerul scânteind și ea îi răspunse prin gesturi voioase de țipar care saltă deasupra apei.

Îi plăceau platoul de stâncă înălțat deasupra câmpiei ca un turn retezat, colinele înverzite și suflul cald stând deasupra ruinelor. Termele aproape intacte, templul lui Saturn și atâtea pietre, pe care nici Mehria nu le știa și nici alții.

Avu pentru a doua oară senzația că timpul stagnase. Nu mult, doar o clipă: ceasul ei de pe braț, umbrele care se mișcau, înfiorarea nisipurilor, totul fusese captiv o secundă în etuva de rocă și de lut galben. Pentru ce i se întâmplau toate astea?

Îl găsi pe Mehria nedumerit la doi pași de ea, dar nu îndrăzni să-i mărturisească. El vorbea mai departe, rulând dintr-o frază pe care ea, însă, n-o auzise.

...Tatăl ei murise de șase ani. Dar, deodată, el și Darrielle se aflau la păstrăvărie. Își amintea clar dimineața aceea când vorbiseră amândoi, așezați pe mal și

privind la peștii care sclipeau în lumină. Era mult de atunci, ea era masterandă, își pregătea doctoratul, dar tată-său, ca și maică-sa, care nu-i pomenea niciodată despre grijiile ei, se speria că fiică-sa nu se mai mărită.

Simțea însă că el, ca bărbat care o purtase pe umeri îmbrăcată în dantele și funde, pe când avea patru ani, nu ar fi putut s-o împartă cu nimeni. Era opera lui perfectă, o oglindă înșelătoare.

„Niciodată n-am fost mai bun ca prin tine, așa cum ești“, îi zicea lăudându-se ca un vânător de fazani, care spune că a împușcat urși.

Dar cu păstrăvii era altceva: plătea la intrare, duminica, doar ca să rămână în crescătorie, de unde ar fi putut cumpăra pește proaspăt ca orice client. Dar nu. El stătea cu undița între pulpe, ca și alți pescuitori de închipuiri, până apunea soarele.

Mamă-sa nu îndura acest joc. Nu venea cu ei și era măcinată de această tăcere sumbră a urmăritorului prins. Aștepta să îi treacă, dar pe patul de moarte el o întrebase: „Mai știi când aduceam pești? Mă luptam o zi pentru ei!“.

Iar atunci, de la Dougga, ea se întorsese acasă în miezul verii, în miezul fraged al amintirilor despre tată-său încă viu, sprijinit într-un băț de trestie: „Dacă nu mușcă nada, o să cumpărăm, asta e!“.

Păstrăvii erau mari și leneși, și naivi ca muștele care vin la miere. Nu se mai prindeau în cârlig, îi luai cu mâna, însă el n-ar fi acceptat niciodată să îi prindă așa.

„M-am gândit într-o vreme cum va arăta cel care va întinde momeala să te ademenească pe tine... care mi te va lua. Am să pot să mă uit la el fără să îl urăsc?“

Darrielle se strânsese toată, se făcuse mică de tot :
„Despre ce vorbim, tată?“ zise cu o tulburare în glas,
„lucrurile nu sunt atât de...“.

„Ei, vorbesc și eu ca pescarii, n-ai înțeles?“ și, în clipa aceea, un păstrăv gras i se prinse la capătul firului, trăgându-l spre baltă.

„Uită-te la el“, strigă taică-su, „uită-te la el, mirele!“, și sclipirile apei i se oglindiră pe față.

Își amintea cerul stând deasupra Mediteranei ca o pojghiță de opal. Scheletele albe ale micilor vase de pescuit și vocile aspre ale celor care coseau năvoadele. Dacă strângea pleoapele era iarăși acolo: în lumina lichefiată, cu sclipiri reci, care se făceau cenușii când soarele se trăgea în nori.

Printre casele andaluze, cu terase albastre. Printre cârduurile de pescăruși.

Știa zgomotele, mirosul de apă, s-ar fi dus cu ochii închiși pe oricare dintre potecile care scurtau drumul între esplanadă și golf.

Doar poveștile lor rămâneau închise: ale lui Okbi, ale lui Hassan, ale celorlalți, pe care îi întâlnise doar ca pe pasagerii dintr-o călătorie.

În numai trei ani, Okbi devenise bogat, poate mai bogat ca Mehria. Nu vorbea despre bani. Era armator la Neuchâtel și se căsătorise în Elveția cu o femeie născută la Zürich. Își repudiasе originile.

Spunea uneori că e libanez, alteori din Egipt, ca și cum bancnotele pe care le îndesa zi de zi în buzunarele pantalonilor ar fi dus cu ele ceva din golf.

Îl cunoscuse la *Fleur du Rêve*, când ea comanda mimoze și iriși galbeni pentru ziua Sousse Annei. El se-nvârtea în mijlocul florăriei în care erau doar ei doi și băiatul care vindea.

Începuse să plouă, era sigur o ploaie scurtă, ploile nu durau aici.

I se adresase într-o engleză fluentă, întrebând dacă gladiolele ar merge cu irișii din care comandase și ea.

„Pentru cine sunt florile?”

El o privise peste ramele ochelarilor :

„Pentru mama. E o femeie de optzeci de ani“.

„Felicitări că a ajuns la așa o vârstă“, îi spuse.

„Judecând după vârsta ei și eu sunt destul de bătrân sau, în orice caz, cam în vârstă pentru o studentă ca dumneata.“

„Nu cred că îmi caut un partener, îmi pare rău, domnule.“

Îi răspunsese automat în franceză, așa cum vorbea în golf. Okbi amușise. De obicei, femeile nu îi ripostau. Cine era ea ? Îi văzuse mașina prin vitrinele magazinului. Avea număr magrebian, iar ea nu părea o turistă.

Riscă din nou, dar cu glasul ceva mai moale :

„Dacă nu vrei un partener, atunci ce urmărești?”.

„Ai putea, cel mult, să îmi dai de lucru“, răspunse.

„Aaa... păi spune așa, deși... ai nevoie? Nu cred. Însă știi ceva? Te pricepi la oameni. Ciudat! Într-o lume arabă, tu mă miroși c-aș putea să te angajez. Nu mi-e teamă să-ți recunosc: multă vreme, femei ca tine mă luau drept chelner în restaurant. Bine, asta acum trei ani, dar oricum... Ești de mult aici?”

„De un an.“

Toată lumea o-ntreba asta. Deja anul trecuse. Le părea puțin sau prea mult? Mehria era un arab bogat. Pe acest bărbat, care se recomandase Okbi și care purta

ochelari de aur cu lentile de sticlă simplă, îl considera doar un venetic.

Acosta femeii prin bistrouri, însă cheltuia cu măsură, fiindcă el aștepta Femeia sau măcar așa le spunea celor încântați să-l audă și să-și piardă după-amiezele.

„Ai văzut un *port de plaisance*¹ de când ești în Magreb?“, întrebă avântându-se pentru ultima oară.

„Un *port de plaisance*? Nici nu cred că pricep ce înseamnă asta pentru locul în care suntem...”

„Păi da și credeai că știi totul, așa e?... Ești căsătorită în golf?“, mai adăugă repede, ca să nu-i lase timp să-l înfrunte.

„Încă nu.“

„Acest *pas encore*² poate să dureze o viață și, de multe ori, nu se mai întâmplă...”

„Dragă domnule, zise Darrielle, cu o bunăvoință exagerată, în sfârșit, ai spus primul lucru inteligent! Facem conversație, nu, ne împrietenim, ce-ți închipui, de fapt? Ce dorești?”

„Ce-aș putea să-mi închipui? Nimic! Poate te gândești la prea mult... Doar îmi place să intru în discuții, atâta tot.“

Darrielle își plătise buchetul și-ncerca să treacă semeață printre vasele cu gardenii, când ceva îi zbură pe deasupra capului. Se opri din mers, îngrozită.

„De ce te-ai speriat, spune drept?! Toți străinii au impresia că în Africa sunt balauri...”

Râseră amândoi deodată și atunci arabul se grozăvi iar :

1. Port de distracții (fr.).

2. Nu încă (fr.).

„Adu niște boabe, să-l prindem“, îi spuse băiatului care vindea, „o să mi se-așeze pe mână, ai să vezi!“.

Era un peruș cât un deget, cu picioarele rozalii și cu creștetul cenușiu.

Vânzătorul îi întinse grăunțele și se sprijini de parasolarul de la intrare.

„E al treilea pe care îl pierd! Cum să gălesc altul la fel ca ăsta?!“

„Taci odată!“ îi strigă tipul cu ochelari și-ncepu să scoată din gât niște sunete tremurate ca acelea pe care le auzea dimineața în ficuși.

Perușul se apropie temător, mai întâi de o ramură de magnolie, apoi ateriză în palma deschisă a bărbatului care se lăudase.

Vânzătorul aplauda ca un saltimbanc, în timp ce arabul așeza pasărea în colivie, la locul ei.

„Adu-i niște apă!“

Băiatul dispăru imediat, pe când Darrielle nu se mișca încă.

„Îmi spui ce scamatorii ai făcut?“

„Nu e mare lucru, am vrut să te impresionez, îți dai seama!... Dacă vii să vezi iahturile, trebuie să te ții după mine. Dacă vrei, poți să mergi cu mașina ta.“

„E departe?“

„Pe naiba, tot Mistralul e cât o lingură!“

Darrielle n-auzise despre Mistral. În plus, tipul era cam ciudat, dar se bizuia pe instinctul ei și pe faptul că, știind locurile, se putea întoarce oricând.

El o urmărea prin oglindă, arătându-i prin semne că mai au doar puțin.

„Adevărul e că n-am fost niciodată dincolo de ecluză“, spuse Darrielle când opriră.

Așa-zisul port era o piscină pentru bărcile milionarilor – iahturi, șalupe și veliere, ancorate în linie și ascunse de pinii aproape negri.

Panorama era nemaipomenită, fiindcă portul fusese înălțat pe un promontoriu, exact ca montura unui inel, dincolo de care Mediterana părea chiar o graniță a plăcerii.

„Ce zici, a meritat?“, o întrebă Okbi.

Darrielle coborî doar bărbia, fiindcă dintr-o ambarcațiune luxoasă, cu grilaje de oțel aurit, auzi cum gâtlejurile de trestie legănau clopoței de vânt. Începuseră o poveste a drumurilor, a amănților care se despart, a sângelui și a platinei, a soarelui curs în vin.

„Îi auzi?“, zise iar Okbi, dar răspunsul ei se pierdu, smuls de meandrele brizei.

„Prima oară când am văzut clopoței ca ăștia nu era aici, în Magreb, ci departe, la Napoli, unde mă căzneau să lucrez. Aveam șaișpe ani și, când reușeam vara să rămân la o pizzerie până la începerea școlii, mă-ntorceam acasă cu bani care mi-ajungeau pe tot anul. Știi cum e să muncești de mic? Începi totul devreme, și păcatele, și furia...”

Mai întâi nu știam ce se-aude și așa cum stăteam întins, printre tufele de regina-noptii din grădina unei prietene, am crezut că e tatăl ei care vine să mă omoare, că așa o amenințase, dacă se întâlnea cu magrebieni.“

Cineva dintr-un iaht scutură pe punte o haină sau o față de masă, Darrielle nu văzuse prea bine. Însă ce

vedea clar atunci era o *petite mouche*¹ care se desprinsese de ancoră și voia să iasă în larg. Docherii îl salutară în cor pe Okbi și el le răspunse în arabă, apoi lui Darrielle, în franceză, așa cum îl întrebaser:

„E aproape gol, unde pleacă? Și e ora două, în curând...”

„E o barcă de agrement a cuiva și nu pleacă, se mută doar. De fapt, e un *bateau-restaurant*, unde seara se și dansează. Nu-ți închipui ce frumos e aici cu bărcile toate pline de becuri... Dacă vrei, facem rondul până în partea cealaltă a radei și mergem să-l vezi. Acum nu e decât bucătarul și, probabil, femeile care fac curat.”

Nici nu așteptase răspunsul, o luase înainte, prin vânt, cu cămașa umflată ca un balon și cu părul zburându-i în jurul capului. Darrielle se ținea de o balustradă și avea senzația că nu poate să mai facă un pas:

„Dacă plec de-aici, o să mă ridic peste apă!”.

El o ajută să ajungă lângă ponton și urcară pe trepte pe unde veniseră. În același timp, un pescar își împinsese șalupa, gata să traverseze, iar Okbi îi spuse în dialect:

„Ne duci și pe noi? Numai până dincolo, la *Cleopatra*!”

Darrielle nu crezuse că o să-i placă atât de mult. Când puse piciorul pe puntea vaporului de distracții deja tremura și se gândea cât riscase.

Dar Okbi era încântat, începu să îi cheme pe câțiva dintre angajați și ei se înființară pe rând. Bucătarul îi întrebă dacă le e foame și ea acceptă un pahar cu apă

1. Vapor de agrement, de dimensiuni mici (fr.).

și un cornet de căpșuni cu gheață. Era o delicatesă în golf, pentru doamnele care nu mâncau zahăr. Okbi îi ceru un frappé și trabucuri, apoi deschise ușile peste tot, pentru ca ea să se uite în fiecare cotlon. Abia atunci observă că brelocul ce îi atârna lui Okbi la șold avea formă de cârmă, și, în golf, acela era însemnul navigatorilor și al proprietarilor de vapoare.

„Ce zici, ne faci un tur?” i se adresă unui *mousse*, iar Darrielle îngheță de spaimă.

„Soyez tranquille, madame, ce bateau n’a pas de tangage!”¹, zise tânărul care nu pricepea frica ei.

Okbi se retrase să își schimbe cămașa și ea stătu singură câteva clipe sub soarele necruțător de pe punte. Acolo simți că nu o să uite luciul Mediteranei, nepăsarea ei calmă, din miezul zilei, zarea fără capăt, lichidă, vântul care încetinise. I se întorsese în inimă aceeași neliniște a fugarei, dar Okbi apărui la timp.

„Nu rămânem aici, ne topim!”

O conduse în restaurant, unde sala de mese părea scufundată. Locul era cochet și climatizat, decorat în albastru, astfel că Darrielle se crezu chiar sub mare. Okbi însă, gătit în alb, ca un mire care se însura în fiecare sezon, se duse lângă peretele cu combină și boxe și puse muzică: un blues languros, chiar acvatic, care îngâna lânzezeala valurilor și ea își simți picioarele mișcând singure. Era coaptă de soare, amortită de frică, dar dansa, în sfârșit, cu un partener, așa cum Mehria nu voise să-ncerce.

1. Fiți liniștită, doamnă! Vaporul nu are tangaj! (fr.)

Okbi arăta mai degrabă robust și nu bănuise că ar fi dansator, dar el o făcea pur și simplu s-alunece pe deasupra muzicii.

Îl privea drept în ochi, cum făcuse de obicei cu bărbații din golf, căci în dans totul era permis.

La un moment dat, observă că sub tălpile lor, pardo-seala se desena ca la șah, în pătrate albe și negre, iar pantofii ei, în curele roșii, i se asortau ca-ntr-un film.

„Ce poveste!“, zise lângă urechea parfumată a lui Okbi, dar el devenise romanțios, închisese ochii și-i închise și ea, doar pe jumătate.

Nu schimbaseră vreo adresă ori un număr de telefon. Se știau ca Darrielle și Okbi, de aceea îl mai văzu doar întâmplător, cu o săptămână înainte să plece. El nu o zărise, era în același loc, doar că florăria se mai lărgise și o botezaseră *Le Calife*. Erau două fete care serveau și mai multă lume interesată să cumpere. Mai ales angajații hotelurilor *high class* alegeau orhidee pentru rezidenții lor înstăriți, care pipăiau aranjamentele de pe mese, să nu fie artificiale.

Darrielle își aștepta rândul și atunci îl recunoscuse pe Okbi, care stătea cu spatele la vitrine și vorbea foarte însuflețit. Femeia care îl asculta părea o nordică sau o irlandeză și, curând, desluși conversația :

„Ce ar merge cu crinii?“

„Eu cred că nimic, ei sunt frumoși singuri într-un buchet“, răspunse femeia. „Dar e important cui sunt oferiți.“

„Ce să ofer, florile? Păi sunt pentru mama. Împlinește optzeci de ani.“

Avea espadrile de pânză, care îi veneau ca turnate. Se privea în oglinzi și, uneori, chiar pășea pe vârfuri, căci era ca și cum ar fi mers desculță.

De dragul acestor încălțări delicate începuse să poarte rochii. Era o apariție pe tăpșanul din l'Esplanade, cu vestmintele ei până la pământ și cu brațele dezgolite. De câteva ori, Zaouf se grăbise să-i aducă un șal înainte să iasă din curte. Darrielle se juca cu el ca și cum ar fi fost o panglică. Apoi și-l lega în talie, lăsând franjuri să-i atârne peste poalele largi de in.

Într-o sâmbătă dimineața, Mehria îi făcu o fotografie în timp ce ea se rotea pe platforma de cărămidă, unde înainte fuseseră cuștile. Avusese impresia că își fredona singură un cântec european, dar nu era sigur.

Când o căută mai târziu, Darrielle dispăruse. Plecase pe jos de-a lungul falezei și, probabil, ajunsese în *medina*. Erau încă locuri necunoscute, pe care le scootea cu răbdare, fiindcă dimineața păreau pustii. Numai ea și pisicile mai ieșeau din cotloane, în lumina ca tăișul de foarfece și treceau orbite pe culoarele încărcate de leandri. Pe stradelele proaspăt spălate mai venea câte-o bicicletă și, mai rar, câte un negustor. Darrielle își plimba tivul rochiei printre tarabele din bazar și înainta buimacă, dar fără opreliști, căci acum o știau. Câteodată, o strigau tare, îmbiind-o cu zahărul ori cu paste făcute în casă, iar ea le spunea arătându-și

palmele: „Am venit fără bani, am ieșit numai să mă uit“.

Într-o astfel de explorare găsisese acel Bureautique El Wafa, care era un întrând între cabinetul dentistului Ezzaier și un *salon de beauté, Chez Kadijha*.

Abia pătrunsese în penumbra prăvălioarei, că o și întâmpinase un paradis al hârtiei de scris, al caietelor și dosarelor, așezate printre suporturile de ziare, ustensile pentru fumat, un fax, un copiator și un espresso dintre cele mai simple, cu un singur mâner pentru ceai și unul pentru cafea.

Tânărul care stătea la teighea își închise carnetul pe care nota cifre și înscrisuri arabe:

„Eu sunt Hassan... Ești al patrulea client de azi, bine ai intrat“, zise. „De fapt, doi se adăpostiseră doar de ploaie.“

I se adresase ca unei fete de vârsta lui, iar de-acum îi știa: toți băieții din *bureaux de tabac* păreau mai bătrâni din pricina soarelui, dar aveau cel mult douăzeci de ani. Cam atunci începeau să se intereseze de bani pentru călătorii, pentru studii sau pentru înșurătoare.

Cei care făcuseră ceva școală aveau câte un motor vechi și erau niște inși globali: mestecau cuvinte din două-trei limbi, în afara francezei și a arabei – și știau să se poarte cu oamenii care le intrau în dughene.

Pentru Darrielle, aceste afaceri fără profit păreau un mister până la întâlnirea cu Ben Hassan, care nu era vânzător, ci chiar proprietarul acelui bistro cu o singură masă pentru clienți și o ușă mascată de un paravan, în spatele căreia se afla o chiuvetă și un cârlig pentru pus prosopul.

„A plouat mai devreme?“, reluă ea conversația. „Nici n-am observat, eram în bazar.“

„Știi cum e, doar așa, o stropeală“, îi răspunse Hassan, arătând spre vitrinele pline cu calendare, stilouri și mărunțișuri pentru birou, care lui Darrielle îi plăceau tot atât cât bijuteriile sau parfumul.

„Îți alegi chiar tu toate astea din magazin?“, întrebă mângâind cu buricul arătătorului o agendă în marochin, brodată cu fluturi: „Și cutiile? Și foița de împachetat? Biblioraftul de colo, cu cotor verde, mă face să nu respir de frumos ce e“, zise ca un copil, și el se înălță imediat pe scară să îl apuce și să i-l dea. De aproape, nu mai era cine știe ce, dar, mă rog, părea tot special în învelitoarea de carton polisat, cu chenare aurii și albastre.

„E cadou din partea papetăriei“, se umflă Hassan și așa află că el și un frate, care mai avea o benzinărie, sunt de fapt proprietarii locului.

„Nu se cade să-l iau, nu te supăra, dar, dacă accepți, am să ți-l plătesc mâine.“

„Faci cum vrei, nu mă supăr, dar să știi că oricui i-aș fi dat un dar, azi e prima zi...“

„Cum, chiar azi ați deschis? Ce era aici cu un an în urmă? Am trecut de mai multe ori, dar nu știu...“

„Nici n-ai ce să știi, era un grilaj. Ușa au făcut-o acum, după ce dentistul și leila au fost de acord.“

„Leila?“

„Chiar vrei să știi totul!... *Leila* e un fel respectuos de a vorbi despre o femeie pe care o cunoști de când te-ai născut.“

„Ca și cum ai spune *madame*...“

„Cam așa ceva“, zise el râzând și adăugă: „aș vrea să te rog să nu vii chiar mâine... sora mea o să plece de la casa părinților și va trebui să închid...”

„Se mărită?! Deci e nuntă la voi... nu te bucuri? Vreau de mult să văd o mireasă, una îmbrăcată așa, ca în golf, nu cu rochie albă de plastic.”

Hassan se amuză și mai mult dându-și capul pe spate :

„Nu, soră-mea se gătește în roșu, dar numai fiindcă au vrut ai mei, pricepi? Eu, în locul ei, nu m-aș fi supus... chiar sunt alte timpuri, nu crezi? Ea e asistentă, lucrează la un spital.”

„Și bărbatul ei?”

„El e șef de echipă, pe șantier...”

„Crezi că o iubește?”

„Să știi că da, mi-am pus și eu întrebarea... Ieri seară, când i-au adus trusoul de măritiș, era atât de emoționat...”

„Serios? Povestește-mi!”

„Ei, asta-i! Sunt chestii de femei, nu mă bag, am văzut de departe... Pot să-ți spun doar că au plătit pentru el cât pentru un scuter. Prostii!...”

Darrielle tăcu și îl privi lung. Hassan nu era prea atrăgător, dar era simpatic și probabil că sora lui arăta la fel. Văzuse în iarnă, la *Amarante*, un trusou de mireasă. Costa două mii de dinari. Toate piesele erau din mătase, iar tighelele cusăturilor aveau fir de argint. Părea un costum de împărăteasă.

„Și? După nunta asta, rămâi singur în casă, nu?”

„Mda, sunt cel mai mic...”

„Bănuiam, zise Darrielle. Sunt mai mare ca tine cu zece ani...”

„Nu aş fi crezut, dar mi-au spus servitorii.“

„Servitorii?“

„Raouf, sunt prieten cu el. V-am văzut împreună cu Hafa şi, de câteva ori, cu bătrâna... Ştiu şi că îţi zic Darrielle... Ți-au compus un nume frumos. Vine de la *casă*, ştii?“

„Cred că vine din vânt... Vântul l-a adus în capul bucătăresei şi al lui Hafiz, ei m-au botezat.“

Hassan râse iar, cu vocea lui spartă, închizându-şi ochii pe jumătate. Era tocmai ticul care ei nu-i plăcea, dar oricum se făcuse de prânz, trebuia să plece.

Luă o pară, pe cea mai mare, şi o puse într-un şervet. Perele erau scumpe în Magreb, dar Mehria adusese mai multe şi aveau să ajungă compot.

„Vreau să duc o pară unui băiat. E un gest îndrăzneţ“, îl întrebă pe amant.

Mehria citea sub smochini şi îşi ridică ochelarii:

„Poţi să faci ce vrei, draga mea, dar ştiam de măr, nu de para Evei...“.

„Lasă, el nu e creştin, vinde într-un boutique şi se duce vinerea la moschee... Îl cheamă Hassan, îl cunoşti? Şi-a deschis o papetărie... Sora lui s-a măritat ieri...“

„Darrielle, mă uimeşti... Stai aici lângă mine... Începi iară să umbli de una singură... Vino încoace, să discutăm.“

„Adineauri mi-ai spus: «poţi să faci ce vrei»... Ştii că oricum plec. Pentru ce îmi ții teoria asta? Vin până la prânz şi, gândeşte-te, sunt foarte aproape...“

Spriijinită de uşa bucătăriei, Zaouf îi asculta cum se ceartă.

„Nu te duci cu ea? Du-te!“, îi zisese Mehria.

Cum bătrâna nu se mișcă, Darrielle dispăru printre bungalow-uri.

„Tu es comme une paonne“¹, îi strigase Raouf când trecuse pe lângă el precum fulgerul. Avea brațele brune și dezgolite și o rochie pictată cu margarete. Avea poftă să afle dacă mireasa plânse, odată ajunsă la soțul ei. Ar fi vrut să o vadă, bineînțeles. Nu știa dacă frate-său o să-i spună prea multe. Alerga pe nisip, printre bărcile ancorate, încercând să ajungă mai repede.

Hassan nu era singur. Un arab elegant, de vreo cincizeci de ani, aștepta să îi iasă copiile din aparat. După asta, așeză ceva într-un plic și i-l strecură într-un buzunar. Darrielle crezu că sunt bani. Îi dădea bacșiș ca frizerilor.

Hassan pricepu că văzuse, dar nu zise nimic, ci îi spuse un fals „bună dimineața“. Era adormit ca un om care petrecuse până în zori.

„Ei, cum a fost?“, lansă ea, de îndată ce clientul plecase.

El era încă stânjenit de toată întâmplarea :

„Uite ce e, nu sunt în stare să povestesc. Ți-am adus o poză făcută cu Polaroidul unui amic, că parcă știam ce-o să mă întrebi“.

Scoase fotografia din carnetul în care își ținea socotelile. Darrielle aproape o smulse cu două degete, dar fu dezamăgită : era o fotografie color, în care femeile aveau ochii aprinși, din cauza blițului automat.

1. Ești ca o păuniță! (fr.)

Dar mireasa era tânără și împodobită după obiceiul din Sud, cu mănunchiuri de salbe cu mâna Fatimei și cu broșe de aur înțepând un *bahnouk*¹ care îi trecea peste piept ca armurile. Doar parura în formă de candelabru era din argint masiv și abia putea s-o susțină. Împrejur, femeile aprinseseră cele trei lumânări care îi ardeau pe deasupra părului, gata s-o preschimbe în torță. Darrielle se înfioră:

„Ființele astea ce fac, îi cântă?“.

„Da, îi cântă și o pictează cu hena până când se termină îmbrăcatul. Tot atât ard și lumânările de pe cap, să nu crezi că umblă cu ele așa, ca un felinar ambulant“, zise el batjocoritor.

„Ai ceva cu tradiția, să-nțeleg?“

„Sigur am, o disprețuiesc!“

Darrielle puse fotografia lângă un pahar pe tejghea și nu insistă.

„Ți-am adus și eu un cadou!“

Îi despachetă para din șervetul apretat de Zaouf și i-o duse aproape de nări.

„Ce spui de cum miroase?“

„Darrielle, ești cu totul altfel decât fetele de pe-aici!“

„Ai făcut o descoperire! Îmi spui asta doar pentru o pară?“

El era dezarmat. Bâigui „mulțumesc“ și mușcă în grabă, mai mult ca să-și ascundă sfiala.

1. Tunică ceremonială din borangic, de obicei, de culoare roșie, purtată de tinerele mirese (ar.).

Înfloriseră portocalii și totul se întâmplase într-o singură noapte. Muncitorii cu ziua de pe domeniul lui Eglantine și culegătorii de prin livezile din Nabeul nu mai simțeau mirosul. Era doar un opiu între frunzele ca foița de ambalat pe care ei îl trăgeau pe nări. Uneori îi zăreau culoarea, străvezie precum fierea de țap, alteori îi simțeau numai apăsarea pe deasupra grădinilor.

Se făcuse aprilie fără ca Darrielle să-și dea seama. Fiindcă parfumul o tulbura, plânse fără motiv toată după-amiaza. N-o văzuse decât Zaouf. Ea pregătise un alambic, ca toate femeile de pe l'Esplanade, și aștepta ca Raouf și Hafa să aducă petalele. Darrielle ar fi vrut să conducă remorca, cincisprezece kilometri spre sud, dar nu se simțea în stare. Rămânea cu batista la nas ca o văduvă la priveghi.

Era un noroc că Mehria plecase și că nu-i vedea ochii. Monia purta flori în păr, iar copiii din curți mestecau tulpinile fragede, de care cupele atârnavu deschise, ca niște guri cu otravă. Coșuri și butoaie, cărucioare de lemn aduceau mireasma aproape înainte ca florile să devină râncede.

Darrielle alergă în casă și Zaouf îi deschise rășnița de cafea, ca să schimbe mirosul. Se simțea mai bine. Icnî scurt de câteva ori și își reveni în ultima clipă, când femeile din bucătărie intrau cu esențele încă fierbinți, tocmai bune de strecurat.

Eglantine îi puse oțet peste o frunză de portocal și o întrebă pe furiș:

„Ești gravidă?”.

Ea nu spuse nimic, fiindcă în secunda aceea ar fi vomat.

„Ține farfuria sub nări“, îi spusese bucătăreasa, „ai să te deprinzi, ai să vezi!“.

Frunza de pe farfurioara de sticlă se chircise de tot și parfumul din ea se asprise.

„Există un lucru care să-ți placă până la capăt?“, o-ntrebasese maică-sa când avea zece ani, enervată că ea își abandona pasiunile mai repede decât alte progenituri.

Răspunsese fără să se încurce: „parfumul!“.

Atunci nu știa că se poate muri din pomezi, din licorile-lipitori care îți beau sufletul.

Până seara, i se umflaseră pleoapele și Hafa hotărî să o treacă dincolo de Cap Bon, unde începeau pâlcurile de pini și livezile se răreau, dar mireasma era pretutindeni. Amorțea țânțarii și stârpea moliile, se lovea de nărilor tuturor ca un prunc de scutece.

Străbăteau prin tunelul gros al parfumului și Hafa o privea încurcat: Darrielle tremura ca atunci, demult, când un păianjen de plută o lăsase ținută în nisip. Se gândea să nu moară, temător și milos, mânios totodată că femeile sunt atât de proaste.

„Hafa, vreau să vărs“, zise ea, zdruncinându-se din tot corpul.

Sări din mașină, pe pământul carbonizat, fără fir de iarbă și își puse fruntea între genunchi.

Hafa o urmă și îi prinse capul între mâinile lui de îmblânzitor, așa cum le făcea șerpilor.

„Nu muri!“, susură printre dinți și vorbi cu ea cum nu mai vorbise niciodată cu nimeni:

„Darrielle, să nu mori, auzi, tu ești o femeie străină...“.

Avea fruntea înghețată și făptura ei încordată ca o seceră de oțel îi răvăși mintea și îl istovi de puteri.

O singură dată mai pusese mâna pe o femeie, cu sfială și frică, iar restul făcuse ea, căci erau în deșert, sub un coviltir de nuiele peste care luna turna polei. Dimineața gândi că aproape visase, fiindcă se trezi singur, cu cămașa rulată sub cap și capcanele pentru iepuri împrăștiate în jur.

Femeia îi rămăsese ca o căldură sub coaste, ca o scânteie în întuneric, ce îi ia ochii. Dar ceea ce era atât de ciudat și n-avea să uite era mirosul acela de lemn despicat, care umplea totul și care îl făcea să leșine, de aceea mai rămase culcat încă multă vreme și chiar se sperie că avea să piară la soare, cu spiritul femeii necunoscute în el, ca un posedat.

Poate că întocmai așa, Darrielle ducea portocalii cu sine și nu putea să îi poarte, fiindcă nu erau ai ei – gândi –, însă gândul i se rupse în două, fiindcă ea se lăsă pe o parte și amuți, iar el chiar crezu că murise.

O ridică pe un umăr, era ușoară cât o pisică și când o simți rece, frica i se scurse în tălpi. Se târî înspre rezervor și, cu Darrielle atârându-i ca un vânat pe tot pieptul, deșurubă și deschise, fără să înțeleagă prea bine.

Înmuie șomoilogul de cârpă veche cu care năclăia câteodată parbrizul și îl lăsă să se îmbibe în benzină, apoi i-l trecu pe sub nări.

Darrielle suspină și mișcă din degete. Atunci Hafa o puse ușurel în țărână și, ștergându-și mâinile înnegrite, înălță un chiot de animal ori de șef de trib. Alergă pe câmp și țâșni înapoi, râse și se prosternă la pământ, repetând vocabule în arabă pe care ea nu le pricepu. Îl vedea ca prin ceață și se bucura că e vesel, nu știa unde sunt și ce fac doar ei doi, dar n-o interesa, fiindcă îi vedea fața stăpânită de o fericire turbată. Îi zâmbise și ea, răsucită covrig și privindu-l de jos în sus.

„Spune-mi în franceză, te rog“, i se adresă dârdâind, „îmi e tare frig, Hafa“, însă el n-auzea, avea brațele înălțate, precum crengile unui portocal, încât ea, încântată că se bucură într-atât, se grăbi să-l anunțe: „Nu mai trebuie să plecăm, m-am obișnuit, gata! Sunt ca tine și ceilalți, uită-te, pot să duc parfumul, Hafa, tu nu mă crezi?“.

Se opriră la *El Nour*, care era un fel de conac ascuns de arbuști și de plante agățătoare.

„Aici sunt portocali?“, întrebă Darrielle, de îndată ce intrară în hol.

„Cât se poate vedea cu ochii, madame“, spuse un servitor, care îi întâmpină și le puse pe dinainte pahare cu ceai și cuburi de zahăr.

„Nu simțiți parfumul? Sunteți europeană...“

Hafa se duse la proprietar și îi spuse că o lasă pe Darrielle peste noapte, apoi auzi numele lui Mehria de mai multe ori în discuție.

Imediat patronul veni și o întrebă în franceză:

„Vous désirez voir un médecin, madame?“¹.

1. Doriți să vă vadă un doctor, doamnă? (fr.)

Darrielle făcu ochii mari :

„Pourquoi? Merçi, monsieur, mais je ne suis pas malade!“¹.

Continua să tremure, de aceea gândi că ar fi bine să nu mai vorbească.

„Încăperile sunt încălzite?“, îl întrebă, totuși, pe lacheu.

„În aprilie? Niciodată! Dar pot să fac o excepție“, spuse cu înțeles.

„Ai de unde să îi dai bani?“, îi zise în șoaptă lui Hafa.

„Nu te neliniști“, îi răspunse. „Mâine de dimineață, înainte ca tu să te fi trezit, eu voi fi aici, pe fotoliul ăsta! Nu uita să ceri gem de afine la micul dejun, au din cel de care îți place!“

Se simți răsfățată, deși era singură. Nu avea bagaje, nimic. Camera se deschidea cu cartelă magnetică și era la etaj. Micile vase de lut pictat de pe terasă și din interior aveau flori proaspete și între ele descoperi ventuza cărnoasă de portocal.

Aparent inocentă, precum vulva unei fete, stătea între ierburile de primăvară și Darrielle îi surâse ca unui chip. O duse la nas și apoi aspiră cu toată puterea, dar nu mai simți decât izul amar al parfumului de Neroli. Dulceața ucigătoare a staminelor și norul de opiu pieriseră. Se plecă înspre floare și rosti ca într-o ureche: „Mulțumesc, Africa!“. Ca și cum s-ar fi așteptat să-i răspundă, trase aer în piept și mai spuse o dată, cu mai multă convingere: „Mulțumesc, Africa!“, apoi începu să

1. Pentru ce? Mulțumesc, domnule, dar nu sunt bolnavă (fr.).

înghită una câte una petalele, cu tije cu tot, cum făceau copiii din curți.

...Deodată își aminti de Hotelul Atlas din Jendouba. Acolo intrase altfel, cu Mehria de braț și cu zecile de bagaje, ca o matroană. Era parfumată și avea un taior de culoarea prunei, rezervat altădată ședințelor de consiliu.

Mehria se purta ca un pașă, cum făcea ori de câte ori apărea însoțit de femei la care se uitau alții. Arăta ca o stewardesă, dar lui i se părea interesantă, căci venea din Ain Soltane, dintr-o casă de braconieri, și-i plăcu trufia ei rece și felul de-a înțepa mocheta cu tocurile, gamba ce îi păreau aurite și spatele drept ca de mareșal.

„Ce fel de femeie ești tu?“, o întrebase în pat, când se făcuse la loc fragilă și cerea să îi cumpere un *beignet*, care era o prăjiturică soioasă, scăldată în grăsime încinsă.

Darrielle avea treabă să își vadă gingiile în oglindă, așa că Mehria, întins pe divanul atât de larg, vorbi mai departe singur:

„Când eram încă tânăr veneam cu Abrah până la El Kef să cumpărăm șoimi. Gropile Amfitritei erau pline de apă, nu ca azi, vile subterane pregătite pentru turiști, ca niște morminte luxoase. Tu chiar crezi că romanii din Bulla Regia locuiau sub pământ?“

Darrielle îl privi năucă stând turcește cu oglinda între genunchi:

„Nu, eu cred pur și simplu că tot dealul ăla s-a prăbușit cu palate cu tot și pământul le-a înghițit, de-aia s-au și păstrat!...“

„Darrielle, n-ai văzut conductele? Chestia cu alunecările de teren chiar nu se susține! Totul e făcut pentru subteran: sistemul de aer, plafoanele...”

Pe o tavă din lemn sculptat se afla paharul de Cointreau comandat de Mehria și o creangă de iasomie, așezată special de *maître d'hotel*. Mehria o luă și și-o puse după ureche, cum făceau burlacii arabi când voiau să-și aleagă femeile. Era doar un joc, ei aveau nevestele hărăzite, dar acesta era un fel nou de a se arăta disponibili. Musulmanii căsătoriți își țineau iasomia după urechea dreaptă, ceea ce nu însemna că vor sta deoparte.

„Ai o mutră de faun“, îi spuse, dar Mehria nu pricepu, căci era suficient de tată, iar astfel de jocuri galante îi păreau jignitoare.

El voia să îi facă o mărturisire fără cuvinte, dar vorbeau diferit, după cum se mai întâmplase de câteva ori.

„Darrielle!...“, o strigă, încercând parcă să o trezească, dar ea îl lovi cu o pernă ornamentală, dintre cele aranjate pe canapea.

„Darrielle, poți să fii serioasă o clipă?“

„Dar sunt!“, zise și chicoti fulgerată însă de mirarea lui atât de nepotrivită.

„Darrielle, ascultă-mă, ai putea să-mi spui repede ce sunt eu pentru tine?“

„Cum să nu, ce te-a apucat?“

Se uită afară și văzu aerul strălucind, deși era chiar pe înserat. Își aduse aminte de atriumul din Maison de la Chasse, cu un tigru rupând burta unei gazele, și un alt mozaic cu Venus călare pe un delfin. Revăzu lăstărișul din Kasserine și pavajele de culoarea mării din marmură subțire ca praporul, care îmbrăcau Sufetula.

Își aduse aminte de dromaderii care se odihneau între dune, cu amuletele spânzurate de șei. De măslini, de nisip, de Sirocco răvășind marea și simți că ezită :

„Vrei neapărat să-ți răspund? De ce?“.

Lui Mehria i se răciseră ochii. Se întinse pe spate, și, așa cum stătuse, bobocii de iasomie se striviră peste cearșaf.

„Nu e obligatoriu, firește...”

Vorbea ca și cum s-ar fi îmbătat și asta o enervă :

„Mehria, când îmi pui întrebări din astea te despați de mine, mă pierzi, fiindcă mă fugărești, cum să-ți spun?“.

„Nu îmi spune, altceva încercam să aflu...”

„Vrei să ne certăm?“

„Nu...”

Acum ar fi dat orice să-i întoarcă privirea aceea din camera de hotel. Să mai fie acolo. Să rescrie povestea, atentă la finalul neașteptat. Revedea obiectele, locul. Îl vedea pe el așteptând ca atunci când ceruse să-i spună : „da, rămân și renunț la tot pentru tine“.

Poate că tinerețea femeilor se învârtește în jurul unei asemenea așteptări. Nu-i trecuse prin cap. Era fericită cu el și atâta tot. Starea asta nu dura mult niciodată, la nimeni, văzuse. Pe de altă parte, era doar a doua oară și ultima când voise cuvinte, când așteptase din partea ei declarații și ea nu le făcuse, pur și simplu că nu credea că între ei doi e nevoie de zgomot.

Sousse Anne terminase de refăcut chenarul cu crini. Darrielle îl privea, stând pe scaunul de ratan, în plină amiază. Ce era în plus față de prima oară când îl văzuse erau limbile roșii din cupe și, probabil, nisipul din mijlocul tapiseriei.

„Nu pricep mai mult decât pricepusem atunci când ne-am cunoscut“, spuse Darrielle, dar Sousse Anne se făcu că n-aude.

Era îmbrăcată cu una din salopetele ei eterne și cu mocasini din piele de capră, dar avea pe cap o eșarfă verde, care îi înverzea ochii, făcând-o să pară irezistibilă.

Astfel, negustorul care îi adusese vopsele rămăsese în prag, cu privirile agățate de ochii ei, și nu se îndura să mai plece.

Sousse Anne refuza să se folosească de culori chimice, de aceea restaurarea devenea și mai complicată.

Îi vorbise despre un roșu ca de tomată, stors din sevele nu știu cărei moluște și de verdele-orz al unui venin, până când Darrielle se încredințase că tapiseria va mai fi gata la Sfântul Așteaptă.

Începuse să caște, întinzându-se ca o pisică la soare, și întrebă :

„Pot să fac cafea?“.

„Da, bineînțeles“, răspunse Sousse Anne, „mai ales că azi nu ai chef de mine, ți-am vorbit de insule, dar tu habar n-ai“.

„Care insule? Ai vorbit în gând!”

„Cum să nu, Kerkennah, am spus tare! Ți-am mai zis că e acolo o algă pe care pescarii o vând la hoteluri, dar care mie ar putea să-mi dea galbenul pentru coama leilor și verdele-sulf pentru...”

„Auzi, Sousse Anne, alga asta e de mâncare?”

Râseră amândouă.

„Ți-e foame? E abia ora trei.”

„Da, eu la ora asta mănânc.”

Trecură în bucătărie să facă ochiuri și Sousse Anne mai aduse carne de pui rămasă de seara și niște castraveți fragezi din care Darrielle începu să muște.

„Și cum e cu insula?”, zise cu gura plină.

„Sunt două, Gharbi și Chergui, două limburi sărate uitate de lume, așa cum îți place ție. N-ai zice că ești la câțiva pași de Sfax. De fapt, e un arhipelag al rebelilor tot ținutul ăsta, ai să vezi de ce, chiar dacă eu ți-l descriu atât de pompos.

Am acolo un unchi prin adopție, Boubaker, un prieten bun – Fehri – și, bineînțeles, cârciumarul care se cunoaște cu toată lumea.”

Darrielle tăcu și se întristă. Sfax fusese ultimul bastion din Sud, unde o dusesese Mehria. Promisiunea deșertului se oprise acolo, la Bab Diwan, așa-zisa Poartă a Pâinii și în fața șiragurilor de ardei roșu ca niște mătăanii însângerate, legănându-se în curenții de aer din piațeta de lângă Djellouli.

Seara, la luxosul Hotel Central, gustase și sosul *barysa*, făcut din ardeiul atât de picant că îi luase foc cerul gurii și limba i se umflase.

Iar acum, Sousse Anne mai vindea un bob din acest miraj al Sahelului, lăsând-o să spere că va trece într-o zi dincolo de Gabès printre oaze.

„Când ai vrea să plecăm?”

„Păi... chiar mâine.”

„Oh, nu pot, Sousse Anne, e prea repede.”

„Ce-ți lipsește ca să te hotărăști?”

„Trebuie să mă obișnuiesc cu ideea...”

„Ascultă, femeie, m-ai bătut la cap cu *mattanza*¹ și acum când vreau să te duc spre ceva mai spectaculos tu spui «nu»...”

„Și acolo hăcuiesc peștele cu ciomege, ia spune-mi!”, se extazie Darrielle lăsându-și tacâmurile pe farfurie.

„Vrei să vezi ori să-ți povestesc?”

„Sousse Anne, draga mea, mă tratezi ca pe o fetiță! Sigur că merg cu tine. Mă întorc acasă și am să-mi pun hainele...”

„...două-trei prosoape, periuța de dinți și atât!”, completă Sousse Anne ca și cum văzuse bagajele chiar acolo, în bucătărie.

Darrielle îi spuse că ar vrea să vină cu mașina lor cu remorcă, dar Sousse Anne se îmbufnă imediat:

„N-am să merg în insule cu o mașină a lui Mehria! Nespălatu’ e numai bun, ai să vezi. Dincolo de asta, sunt bărcile, iar tu ai să vrei bicicletă, să te vânturi de colo-colo.”

1. Măcel al tonului, constând în lovirea apei cu băte de lemn, pentru a sacrifica bancurile de pește care înoată de la vest la est în Mediterana, din mai până în iulie, în timpul sezonului de reproducere (it).

Nespălatu' era un Suzuki cu tracțiune pe patru roți. Trebuia să-și închipuie că Sousse Anne nu-l va abandona. În plus, știa că o să-l umple cu pături, cu provizii de toate felurile, cu cărți de citit, chiar cu lemne de foc, „ca să nu stăm acolo să ne uităm ca proastele în cer“.

A doua zi dimineața, luară feribotul după ce se treziseră cu noaptea în cap să ajungă la Sfax.

Darrielle se simțea amețită. Pentru ea, alga lui Sousse Anne era o himeră, ar fi vrut să doarmă în pat, nu să moăiaie pe banchetă, dar asta era, promisese!

Intrară în rând cu alte mașini și vaporul începu traversarea într-o hărmălaie de voci și de animale, fiindcă pasagerii cărau pui vii, capre, iar vreo două remorci erau pline cu bețe de palmier, cu frunze cu tot, încât ea nu se abținu să întrebe:

„Sousse Anne, ce fac cu crengile astea?“.

„Le aduc pe insule, o să-ți dai tu seama. La Kerkennah nu se găsește nimic decât apă și pește.“

Darrielle amuți. La asta nu se gândise și începu să regrete că nu-și luase dezinfectant, mai multe medicamente...

„...și poate un jungher arab din colecția lui Mehria“, îi zise Sousse Anne ca și cum îi citise gândurile, dar așa era, ea o cunoștea bine.

La Île Gharbi făcură oprire, dar nimeni nu coborî. Era opt dimineața și o pustietate deplină mângâiată de valuri, încât Darrielle uită tot ce o îngrijora. Ieși pe platformă, între mașinile staționate, iar sălbăticia aceea indiferentă și ocrotită de ape o încântă.

„Ce vezi acolo pe mal e Chergui“, îi zise Sousse Anne prin fereastra deschisă. „Ajungem îndată.“

Barca cu pânze a lui Sta Ali avea câte o sirenă pictată de-o parte și de alta a prorei. Era cea mai veselă dintre toate. Nu mai părea o barcă cu vele ca pe vremea romanilor, cum se lăuda el, ci o ambarcațiune pentru cheflii și pentru puținii turiști care se încumetaseră să rămână.

Tot arhipelagul arăta ca o unghie plutitoare presărată cu pânze. În soare, luceau ca niște bojoci de sidex ai unui monstru marin, dar seara deveneau prietenoase precum niște aripi strânse pe lângă corp.

Rămăseseră în portul din El Attaya, unde Sta Ali era șef și bucătar al propriei cârciumi. Însă cel mai des le gătea pe mare călătorilor de ocazie și îi promisese și lui Sousse Anne că va pregăti pentru ele două supă de chefal și sardine.

Darrielle își descălțase sandalele și mergea prin nisip, admirându-și urmele. Era fericită, năucă și Sousse Anne își închipui că așa o întâlnise Mehria, cine știe pe unde, și de-atunci n-o lăsase să se trezească.

Mediterana părea de satin, pur și simplu se unduia cum n-o mai văzuse, ca un veștmânt greu, de brocart, cu multe găтели.

Aici marea era păgână, feniciană și andaluză, arabă deopotrivă și sacră, romană, când dormita, ca atunci, lovind bărcile între ele.

Văzu de departe *chechia* ca para focului purtată de Boubaker și în spatele lui îl zări pe Fehri, pregătit să-l susțină, dacă bătrânul ar fi alunecat pe nisip.

„Boubaker e de-o seamă cu Kerkennah“, spuneau insularii care se învățaseră într-atât cu nonagenarul făcător de capcane, încât nu se gândeau că o să mai moară vreodată.

Nu avea nici un dinte, așa încât gura îi era pliată sub nas, ca un ghemotoc de hârtie. Era zvelt și uscat, un schelet de pește, în pulpanele mult prea largi ale unui soi de *burnous* subțire.

„*Sbah el Kheir*¹“, îi zise lui Sousse Anne în arabă și ea înțelese și îi făcu o reverență ușoară, din gât și bărbie, după care îl sărută pe obraji.

Darrielle îi întinse mâna și el i-o strânse cu hotărâre, ca un om în putere. Vorbea franceza cu ușurință și îi spuse zâmbind cu gura lui știrbă:

„Ai grijă, frumoaso, mi-a spus prietena ta că ești cam nesupusă. Uite, colo pe mal și-aduceau arabii acum sute de ani femeile îndărătnice. N-ai vrea să rămâi aici, nu?“.

Se distrară cu toții și bărbatul celălalt profită ca să intre în vorbă:

„Eu sunt Abdelhamid Fehri, e un nume greu, știu, dar poți să-mi spui Fehri, ca toată lumea, deși e numele de familie.“

„Am să-ți spun «Profesore», pot?“ , se alintă Darrielle.

„Ei, asta mă obligă și n-o să mai am cum să îți fac curte.“

Râseră din nou și porniră spre pâlcul de case din fața lor, între care moscheea se vedea ca o siluetă de cretă sprijinită de palmieri. Mai încolo era cupola unei *zaouia* destul de înalte, dar nu se vedea nicăieri nici un

1. Bună ziua! (ar.)

semn că pe insulă ar putea fi turiști care să-și petreacă vacanțele.

„Aici nu sunt hoteluri, așa e?“, îndrăzni Darrielle.

„Ba sunt, mai spre coastă, la Sidi Fredj. Dacă n-ai să te adaptezi, o să-ți luăm o cameră la *Farbat* ca să stai zilele astea.“

Vorbise Fehri, despre care simțea că îi va fi un bun ghid, dar atunci era prea atentă să știe unde vor înnopta.

Locul semăna cu un fel de depozit cu uși din lemn sau cu un han fără firmă. Ferestrele abia se vedeau în pereți, tăiate din scurt, ca la cazemate, dar interiorul era curat, cu un farmec simplu, de casă de țară.

Baia arăta, practic, ca o nișă lângă camera de dormit, dar părea de ajuns.

Bucătăria și salonul de oaspeți se aflau la parter, într-o aripă răcoroasă, de unde marea îți intra în ochi. O vedea și de sus, de la fereastra cât un hublou, dar din salon te făcea să crezi că toată casa e un vapor ancorat la țarm.

Sousse Anne locuia spre est, într-o încăpere cu terasă și chichinetă, aceea era doar a ei, de mai multă vreme, așa că își dusese acolo tablouri, covorașe de rugăciune, un vas de pe chei pentru prins calvari și un borangic roșu, țesut de mână, pe care îl văzuse purtat de femeile de pe insulă.

Mai târziu, a aflat de la Fehri că e *bernoug*, vâul milenar păstrat din tradițiile berbere, dar acum îndrăgit numai de bătrâne. Fusese mirată că nu e din mătase, deși îl atinsese cu degetele, ci din bumbac și din fire de lână, scufundate în *coccinella*, un colorant vegetal tipător ca aripile de buburuză.

Acum o înțelegea pe Sousse Anne. Se bucura că venise și își dorea să reziste în lumea aceea neîmblânzită, în care nu creșteau poame și vitele nu aveau ce să pască.

Totul venea pe apă ori sălășluia între lapții de pește, iar pescuitul pe mare era mai aprig ca vânătoarea.

Atunci înțelese rostul nuielor de palmier din care Boubaker făcea plase ucigătoare, iar ceilalți, mult mai tineri, împleteau garduri în formă de sulită pentru a goni peștele în capcane.

Apa mirosea a noroi și a crustacee, o simțea pe piele după ce se spăla, dar ieșea la soare și atunci totul prindea alt gust, de sălbăticiune, de fiară tânără.

Se ducea lângă bărci, când Ali deșerta capcanele, să le vadă de aproape tezaurul: două caracatițe, o doradă regală, sardine, creveți. El făcea meniul pe loc, scriind cu creionul pe care îl ținea întotdeauna după ureche. Restul se vindea sau pleca mai departe pe valuri.

Darrielle nu-ntreba nimic. Sta Ali avea treabă să gătească pentru clienți și să spele vasele, pe când ea nu se ocupa cu ceva anume, hoinărea printre case, numărând peștii de deasupra intrărilor, desenați cu vopsea albastră.

La amiază, arhipelagul răspândea o lingoare de îndrăgostit care zace.

Tot Profesorul îi spusese că e oboseala învingătorului, căci acolo se retrăsese Hannibal să își lingă rănila după pierderea de la Zama.

Dar trecuseră două mii de ani. Nu conta. Oamenii mai vorbeau despre asta, ca și despre Gracchus cel pedepsit că ar fi sedus-o pe fiica împăratului, de aceea Tiberius îl uitase pe insulă.

Mai vorbeau despre amiralul de Loria și despre turcii care construiseră fortul la El Hissar, despre duhuri rele care se aciuiau în butelcile pentru prins calmari.

Într-o dimineață, văzu un spectacol neobișnuit pe fereastra salonului, în timp ce mânca : niște copii, ghemuiți într-o barcă, pescuiau spongieri, înfigând în mare un fel de trident cu cârlige. Era ca un dans, grațios și feroce, pe care băieții îl știau din instinct și îl începeau din copilărie.

Îi privi multă vreme, până când i se răci ceaiul și apoi plecă să își închirieze o bicicletă.

În a treia noapte de la sosire, veni furtuna și se pomeni cu Sousse Anne la ușă :

„Pot să dorm cu tine? Mi-e frică!“.

O primi înăuntru și trase obloanele peste ferestruici, dar Sousse Anne cărase atâta calabalâc, că îi trebuiră mai multe drumuri. La un moment dat, se întrerupse curentul electric și rămaseră într-o beznă în care nici nu își vedeau fețele. Sousse Anne se gândise la toate. Bâjbâi în bagaje, găsi două sfeșnice și le aprinse ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Stăteau lângă flacăra și vorbeau. Darrielle picotea, iar după scurt timp, adormi.

Se trezi înghețată, chiar când se făcea ziuă, dar Sousse Anne nu era nicăieri. Depărtase obloanele și un fir de lumină cădea pe pat, cât să-i vadă culcușul mototolit. Ploua torențial. Darrielle se sperie și o luă pe scară înspre salon, încercând să găsească treptele. Când pași în sfârșit pe podeaua de lemn, văzu sala pustie, pătată de umbrele de afară, unde marea se zbuciuma.

„Sousse Anne e nebună“, gândi. Nu avea ce să facă.

Turnă apă de ceai și se duse la masa de lângă ferestre, unde stătuse de obicei dimineața.

La început, nu văzu mare lucru, dar auzea ploaia peste mugetul valurilor și simți că adoarme. Puse capul pe masă. Dintr-odată, măruntaiele mării întetiră un foc, care umplu apa și incendie aerul.

În atâta lumină scânteietoare, văzu veliere îndepărându-se. Ploua peste jarul care se ridica din străfunduri, de la algele hrănitoare până la nori.

Recunoscu barca lui Sta Ali, cu sirenele ei pereche, și apoi pe Fehri, de sub o glugă. Mai era un bărbat și încă două femei, între care Sousse Anne cu cascheta ei neagră pentru înot și cu mocasinii din piele. Le șiroia ploaia pe fețe, pe corp, însă nu părea să le pese.

Darrielle crezu că visează. Se dădu mai aproape și, lipită de geam, o privi pe Sousse Anne cum se bucură din toată ființa, învărtind o bătă deasupra capului.

Lângă barcă, erau întinse rețele lemnoase, ținute de Boubaker, pentru saltul chefalului, care încerca să le scape, pentru peștii mai mici și mai ageri, care zburau pur și simplu ca niște așchii printre ciomegele care băteau apa.

Cum stătea în picioare, în salopeta lucind de stropi, prietena ei arăta ea însăși precum femela unui delfin, tresăltând pe deasupra valurilor, doar că tot ce se întâmpla era un măcel sau o răzbunare, o descătușare de furii care înroșiseră marea. O crimă acvatică dinaintea soarelui care tocmai se înălța.

Sousse Anne hohotea împreună cu cei doi bărbați și cu arăboica din barcă, capcanele se umpluseră, iar Sta Ali încerca să-i aducă la mal.

Era plină zi, bucătăreasa sosise, Darrielle auzi cum învârte cheia să intre și desluși ceainicul bolborosind cine știe de când.

După o jumătate de oră, apăru și Sousse Anne, udă leoarcă, dar cu corpul vibrând pe sub salopeta cauciucată și cu ochii febrili, aruncând săgeți.

„Darrielle, dacă-ai ști, am vânat! Dacă m-ai fi văzut, ăsta e singurul loc pe lume unde o femeie ca noi vânează, indiferent dacă e musulmană, creștină sau ce... înțelege?”

O prinsese de mâini și se învârtea ca o adolescentă, încercând să-i explice, Sousse Anne era tânără, o privi, Sousse Anne arăta ca atunci înainte să îl fi cunoscut pe soțul ei, Gordon, și apoi, în golf, pe Abrah Sabir, dar povestea asta se petrecuse demult și nici măcar ea, care surâdea atât de voioasă, nu mai avea cum să știe.

Pe tăblița gri de ardezie, bătrâna scria mereu alt cuvânt. Așa cum era scrijelit în arabă părea un scarabeu de argint care însemna: orz, cartofi, mazăre și, uneori, ceapă, făină sau miere, după cum proviziile se sfârșeau în bucătărie.

În ziua aceea scrisese *sare* și era un cuvânt arătos, pe care Mehria i-l tălmăcise de dimineață, încă de la prima cafea. După ce ieșise în curte, Darrielle ștersese un pic din el, cu salivă, și-i păru că e și mai frumos.

Văzuse desagi cu sare la piață, pe spinările măgărușilor, dar nu se gândise vreodată să cumpere. Era sarea de apă, ușor verzuie, și mai erau granulele albăstrii de sub talpa deșertului, potrivite pentru descântece și ca să-i alunge pe djini.

Sarea era seva măslinelor și a hălcilor de mistreț, era visul legumelor verzi, la murat, iubirea secretă a cadânelor din hamam, când își curățau trupul.

Darrielle se gândi să scoată mașina și să plece spre souk, dar Mehria amână totul pentru în zori, căci a doua zi veneau negustorii de bumbac și de stofe, iar el ar fi târguit cu mai mult folos.

Până la prânz, Zaouf frământase vreo patru pâini și le pusese la copt, iar bucătăreasa gătise știucă și bame cu miel și sparanghel.

Pe Mehria îl ajunsese în terasă aroma de caramel a desertului și vrăjile de orez dospit ale plăcintelor pentru

cină. Stabilise să plece chiar la amiază, să se întâlnească la cafenea cu proprietarul unor câmpuri de rapiță și cu doi ingineri pentru presele de ulei. În drum, l-ar fi văzut pe Sabir, care abia ajunsese în golf, și, poate, pe soțul lui Eglantine, care voia să îi ceară un sfat.

O întrebase pe Darrielle dacă i-ar fi plăcut să o lase la magazine, până se întorcea și pe Hafa dacă mergea la Tunis. Însă toată lumea din casă avea altceva de făcut.

Când Zaouf îi chemă la masă, el era deja obosit, dar mirosul de supă și acela de pește fript îl făcură să creadă că i-ar fi foame.

Mâncă doar cu Darrielle în sufragerie, îmbiindu-se unul pe altul și atingându-și genunchii, încât, la un moment dat, avusese impresia că avea să întârzie unde promisesse.

La sfârșit, Darrielle rămăsese să strângă vasele și să bea un pahar cu ceai în căldura astupată de storuri, unde bâzâitul de muște, foiala grădinii și zumzetele din bungalow-uri nu răzbăteau.

Coborî pe terasă, căutând un fior de vânt și o auzi pe Zaouf dedesubt, în bucătărie, învârtind sucitorul peste foile pentru ștrudel. Era un zgomot plăcut, precum torsul unei pisici, îl învățase de-acum, îl recunoștea. După un timp, ghici clinchetul tăvilor și al sitei pentru cernut, apoi târșăitul papucilor doicii și se miră că nu o simțea pe bucătăreasă.

Mehria îi spusese că soacra ei se îmbolnăvisese și că o îngrijea în orele de siestă.

Darrielle se gândi dintr-odată la mama ei, pe care n-o mai sunase, și la ploile reci de acasă. La daliile

pitice pe care taică-său le plantase de-a lungul aleilor și care apoi înfloriseră ani la rând după moartea lui. La un cotoi pripășit, pe care ea îl adăpostise în plină iarnă, crezând că o să-l facă să plece în martie.

Erau lucruri neduse la capăt, altele doar amintiri ale unor clipe de grație. Ora aceea în sine valora prețul ei în aur, dar nu bănuia că peste puțin avea să-și regrete gândul.

O zări pe bucătăreasă traversând curtea și i se păru cu adevărat ostenită.

Mergea legănat, ca o barcă mare, încărcată cu prăzi de la pescuit. Își ținea vâlul petrecut peste gură, apucându-l cu dinții din când în când. În deșert, făceau la fel și bărbații cu turbanele lor, dacă bătea vântul ori pur și simplu dacă li se ura străbătând. La femei, era un gest de fereală ori de tristețe. Bucătăreasa probabil scurtase drumul pe chei, pe sub ochii celor care descărcau marfă.

O auzi cum apasă clanța de cupru a bucătăriei, apoi tipătul i se înfipse în timpan. Darrielle coborî toate treptele deodată și i se păru că știe tabloul înainte să-l fi văzut: pe tăblia de brad pentru frământat coca, zăcea Zaouf nemișcată, ca și cum ar fi adormit cu obrazii în făină.

Bucătăreasa o scutură ca pe o cârpă de praf, o strigă din rărunchi, îngrozită, până când femeile dădură năvală. Un chiot prelung sfâșie căldura și împunse soarele la zenit. Îl simți Eglantine pe tăpșan, Maherzia și fetele, Hafa, Raouf care picotea în grădină și la care o slujnică se răsti imediat:

„Du-te! Du-te de aici, să rămână femeile, ce mai vrei să vezi, Zaouf a murit!“.

Darrielle se năpusti printre văluri, se împiedică și abia izbuti să o atingă cu degetele. Atunci auziră, prima oară în cei doi ani, cuvinte din limba ei, gemete care i se rupeau din plămâni, pe când cineva o târa afară în curte.

O lăsară să plângă lângă salcâmi, să îi cheme pe rând pe Mehria, pe servitori și pe Monia, despre care își amintea că e doctoriță.

După o oră, veni Sousse Anne, îmbrăcată de doliu, și aproape îi porunci:

„Pregătește-te, or s-o ducă la cimitir!“.

Darrielle hohoti și mai tare, agățându-se de prietena ei și spunând cuvinte care nu aveau niciun sens:

„Vreau s-o văd doar puțin, pentru ultima oară, te rog! Te rog mult, Sousse Anne!“.

„Nu pricepi nimic, scumpa mea fără minte“, răspundea Sousse Anne, înmuiată. „Hai să te îmbraci, hai că apune soarele!“

Darrielle se lăsa purtată, își ținu niște gheață pe pleoape, se spală și mai plânse iar, singură, în cadă, până când Sousse Anne o cerni cu totul și îi strecură un calmant într-un bol cu lapte.

„Unde e Mehria, nu vine?“, întrebă Darrielle.

Andaluza o încălță cu pantofi și îi dădu o eșarfă de culoarea cărbunelui. Era prima dată la ea în cameră, nu știa unde își ținea lucrurile. Darrielle îi spunea aiureli:

„Dacă-ai ști cum era, am atins-o cu brațul, unde au dus-o, Sousse Anne, nici nu știu când a dispărut... Au înfășurat-o în pânză ori ce i-au făcut, spune-mi tu, și de ce ne grăbim așa?“.

Când ieșiră la poartă îi văzu pe bărbați strânși în grupuri pe lângă mașini. Află de Zaouf că fusese spălată și acoperită în giulgiu, după cum era obiceiul sunniților. Nu avea s-o mai vadă decât așa, ca pe un cocon de zăpadă, cu orbitele ochilor adâncite prin borangic și cu trupul ca o peniță, ușor alungit și gata să zboare.

Era ca o pată de lapte în cenușa *sifsari*-urilor de doliu și văzu cu mirare că femeile din jur nu plângeau.

Doar vegheau smerite cum versetele din Coran, înregistrate pe bandă, se pierdeau în căldura înăbușitoare și în izul grațios de balsam.

Toate considerau că Zaouf își primise darurile de la Allah și că Mehria îi fusese ca un fiu bun.

Darrielle smiorcăia din nas și doar suspinele ei se-auzeau peste șoaptele în arabă, peste fumul gros cu care ardeau mirodenii necunoscute.

Când porniră spre cimitir, se agăță din nou de Sousse Anne, apărându-se de musculițele palmierilor și de țânțarii care anunțau seara. Atunci o văzu și pe Rhyme, însă doar o secundă, încercănată și palidă, doar o umbră a femeii pe care o știa. Când o căută încă o dată cu ochii, ea dispăruse, o madonă cu pântecul ca un vas de pământ, o fecioară creștină convertită la islamism.

Darrielle risipi țărână peste Zaouf, așa cum făceau creștinii. O lăsară în pace. Apoi luă o candelă mică de pământ ars, aceeași cu care luminase terasa în zori de zi vreme de doi ani. O aprinse și o așeză tremurând lângă piatra cu numele ei.

Mai erau de față prietenii lui Mehria și puținii localnici de pe l'Esplanade, dar nu interveni nimeni. Toată lumea înțeleșese că femeia străină, căreia în secret îi spuneau *l'Errante du golfe*¹, îngropase acum pe cineva drag. Gesturile ei erau diferite, dezordonate și pline de o durere pe care nu o mai văzuseră nicăieri. Și, cu toate astea, Zaouf era atât de în vârstă... Când Mehria îi dăduse imamului singurul act pe care bătrâna îl păstra în sertarul din camera ei, aflară că doica avea nouăzeci și șase de ani.

Darrielle tremura din ce în ce mai vizibil și Mehria o cuprinse în brațe, a doua oară în văzul lumii de când se știa.

„Să nu plângi“, îi șopti.

Ea își suflă nasul într-un șervețel de hârtie și continuă să se uite în jos. Aștepta. Când procesiunea se termină, Mehria se desprinsese de grup și se duse către remorcă. Ea știa că așa va face. Era deja în cabină, cu genunchii la piept și cu picioarele descălțate de pantofii de doliu.

1. Rătăcitoarea din golf (fr.).

Îl privi doar cu coada ochiului și pe fugă, dar văzu că și el avea aceeași privire pe care ea însăși și-o descoperise în oglindă.

Demară și ieșiră din cimitir pe un drum de coastă, bordat cu pietre, printre pâlcurile de cactuși. Era clar un drum pentru atelaje și măgăruși, pe care îl lărgiseră de curând. Nu știa unde duce. Colinele se vedeau dezgolate sub cerul alb, era sâmbătă, la ora șase după-amiază, și înaintau în aceeași încremenire străluminată, pe care Darrielle nu avea s-o uite și nici s-o găsească altundeva.

„Unde mergem?“, îl întreabă pe Mehria.

„Ai să vezi imediat.“

Cu el era altfel, el stăpânea parcă solitudinea locurilor, petele de lut închegat pe versantele arse, ugerile imense ale norilor, înfipte în bețele arbuștilor de migdal. Sfârșitul de vară era ca siropul curs, cheag de soare și piatră, într-o liniște în care apa și golful nu se mai presimțeau.

Tot urcau, ea zări releele de televiziune între crestele unei stânci zimțate și Mehria îi spuse:

„E Zaghouan, acolo ajungem“.

Îi părea departe, un munte golaș între colinele îndulcite, care deveniseră indigo, înserarea venea în falduri și în prima moschee de pe marginea drumului se aprinseseră becuri pentru ultima rugăciune.

Ea trăia în idila unui peisaj ireal, amenințată de spaima că avea să se termine: „Sunt în vis?“, se gândi. Nicidecum. Era pe șosea, după înmormântarea bătrânei Zaouf, auzea motorul torcând, bolovanii sub pneuri și vântul, din când în când, pe Mehria dregându-și glasul.

Din sens invers, trecu în sfârșit un localnic ascuns sub glugă, apoi un băiat cu câteva oi, văzu fum de pe hornul unei bucătării și știu că urma un sat. Era vechea Bouficha, cu pereții ei verzi ca de clorofilă și cu porțile mari, neornamentate. Un sat de bătrâni și de cai de povară, de femei cărora le vedeai numai ochii pe deasupra *mbarmelor*¹ albe.

Mehria opri să cumpere rodii și două *casse crôute*² cu carne de vită.

Darrielle îl rugă să îi ceară băcanului o aspirină și un strop de cafea.

„Draga mea, aici e un sat...”

Darrielle renunță și închise ferestrele. Un argintar strâns pe vine la poalele unui mal de pământ veni la mașină să-i arate brățări și clame berbere de prins în păr.

Figura bărbatului părea toată cioplită, iar metalul lucea ca solzii de pește, reflectându-i-se în obraji scobiți. Ochii lui, sub sprâncenele răvășite, îi dădură fiori.

„Dar asta cât costă?“, întrebase Mehria, coborând geamul.

Era un aspersor de parfum, nu mai mare decât un deget, cu flori mate de iasomie scrijelite minuțios.

Darrielle îl duse la nas și arabul o făcu să-nțealegă că trebuie să îi scoată întâi capacul. În interior, era o lacrimă de Neroli sau de apă de trandafiri, nu conta, era măduva locului macerată, un miros de argilă roșie și de

1. Veșmânt feminin larg, de pânză (ar.).

2. Baghetă din făină de grâu, umplută cu ou, carne, măsline negre și legume (fr.).

foi de tutun, de drojdii de fructe și de var stins. Erau Zriba Hammam și Café Boukhari, mirosul de umed din bistroul *La Source*, Bouficha și apeductele șerpuid înspre singuraticul Zaghouan.

Negustorul le ceru prețul unei pâini mari. Darrielle își scotoci buzunarele și îi vărsă totul, monedele de un dinar și de cinci, un ambalaj de bomboană și o gumă de mestecat. Mehria surâse, dar o lăsă, cumpăraseră un obiect rar, iar acum o știa, se va duce cu el pretutindeni.

Darrielle se-ntristă gândind că nimeni nu-i luase și bătrânei Zaouf un cadou de femeie. Un nimic nefolositor, o risipă. Nici măcar ea.

Porniră din nou, cu muntele în față, sub tavanul de nori acum oxidat, pe sub soarele orb și prin izul de ploaie risipit dintr-odată pe costișele calpe. Învățase și asta: cum se-apropie ploaia ca sfârcul de gura unui sugar și dispare la loc, ca și când n-ar fi fost. Cum se-ngroașă nisipul și apoi se destramă. Cum se satură frunzele și leșină în scurt timp.

Ploua răpăit, cu stropi grei care se lăteau pe parbriz, iar drumul se făcu roșu-viu ca o venă deschisă. Împrejurul se năclăi ca după masacru, dar dură atât de puțin ca într-o iluzie optică.

Mehria îi arătă primul indicator cu *Temple des eaux* și panta abruptă, care urca printre pini, apoi arcul lui Hadrian pe culmea versantului, străjuind o fântână cu coloane romane și nișele goale pentru statui, în care noaptea se cuibăreau bufnițe.

Arăta chiar ca un sanctuar jefuit după ce purtase gloria apei până jos, în Cartagina. Fusesse locul cel mai iubit de bătrâna doică, ea vorbea despre munte ca

despre Mecca, îi plăcea Sidi Bou Gabrine, întins pe o coastă ca un șir de podoabe și izvoarele de la Bir Halima, pe care împăratul Antoniu le strânsese în terme. Vorbea despre soiurile de vin din târgul de sâmbătă, în El Fahs, amintindu-și, de fapt, despre tinerețe și despre povești atât de îndepărtate, încât lui Mehria îi păreau născocite.

Abia atunci Darrielle realizează că Zaouf îi fusese singura mamă și că el o văzuse deja bătrână. Mama lui bună, unica dragoste a tatălui său, murise născându-l, ca și nevasta unchiului Sabir și alte vreo trei femei din familie.

Intrară în parcul arheologic tocmai când seara se întindea peste creștetul muntelui și peste oraș. Abandonară mașina la marginea treptelor.

Mehria tuși și se șterse la gură, încât Darrielle nu știu dacă plânge sau e doar răcit. Îl lăsa să se-ascundă, să tacă, să se-ntoarcă cu spatele.

Se dăduse înapoi cu un pas și sărise în bazinetul de piatră, privind-o cum face fotografii. Atunci îi pusese întrebarea fatală, care o urmări multă vreme ca un refren aiuritor, de coșmar:

„Crezi că dacă am avea un copil împreună te-aș pierde ca pe alte mame din clan?”.

Darrielle se gândi la burta lui Rhyme și sângele îi năvăli în obraji.

Mehria îi vorbi fără să observe:

„Probabil că nu. Tu, care nu știi arabă, ești singura care nu cunoaște faptul că eu, un bărbat, port un nume de fată, al mamei mele. La școală râdeau de mine și, după aceea, un timp, chiar la universitate mi-au spus-o:

«ești un papă-lapte, învață să coși și să faci broderii, ai nume de fată!»

Doar că ei, cei care râdeau, aveau patru-cinci frați și o casă plină, cum e în mai toate familiile arabe, dar eu sunt singur. Am crescut cu Zaouf și cu tatăl meu, făcând să se stingă renumele castei, iar el nu s-a sfiit să-mi dea numele mamei, crezând că o să se închidă blestemul“.

Darrielle strânse pumnii, ca să nu-i toarne în față că știe de Rhyme și de noaptea petrecerii și că, una peste alta, e sigură că femeia din Provence va trăi ca să-și crească odrasla care va fugi din magazinul de suveniruri în atelierile lui Bellet, ronțând acadele și rotocoale de *kakis*.¹

Cât despre mărturisirea cealaltă, a numelui, o lăsase cu gura căscată, dar asta o întări și mai mult să creadă că Mehria îi e *une âme-sœur*², cum ziceau musulmanii traducând în franceză. Or, cu atâta perfecțiune nu poți fi liber, ea avea să plece imediat ce copilul lui Rhyme se va naște, mai ales acum că Zaouf murise, Raouf căuta să se-nsoare, iar el, amantul, avea să lipsească după cum îi era obiceiul.

Se făcuse întuneric, Mehria ieși din cisterna de piatră și se așeză lângă Darrielle, dar, în noapte, ea nu-i vedea ochii, auzea doar cuvintele: „Darrielle, *habibi*³, Darrielle...”

Nu știa dacă minte sau chiar o mângâie, însă până la urmă nici nu avea rost să o ia de la capăt cu

1. Prăjitură rotundă cu glazură crocantă (ar.).

2. Suflet geamăn (fr.).

3. Iubita mea (ar.).

întrebările, cu îndoielile ei cele dintotdeauna. Îl ascultă și se bucură pur și simplu de mirosul de mușchi, care învelea stâncile, de respirația lui parfumată, dar fără nimic în ea de femeie, deși îl chema Mehria.

Atinse în buzunar flaconul metalic cu inima lui de esențe rare și tresări.

Zaghouanul, umbra lui Zaouf, ploaia care incendiase argila nu erau cuprinse înăuntru și va trebui să le poarte singură, dacă se încăpățâna să le aibă.

În beznă, expiră aerul din plămâni cu putere ca și cum ar fi suspinat și o voce din sine, aceeași care o avertizase întotdeauna, îi vorbi răspicat:

„Sigur ai să te descurci, sigur, sigur...”.

Își stinsese mânia plimbându-se prin grădinile de pe l'Esplanade. Eglantine avea un umbrar și tăpșanul cu ficuși unde copiii ei se jucau, iar Darrielle îi veghea ore în șir. Se uita spre mare până când orizontul părea lichid.

Nu era de ajuns că Magrebul o îmbăta precum o cutie cu alifii. Mehria adăugase o închipuire în plus: necruțarea blestemului care ucidea mamele de prunci din stirpea clanului său. Dispăreau la naștere ca petalele de măcriș care înfloreau pe coline și mureau în aceeași zi.

Nu voia să creadă. Aștepta copilul lui Rhyme cu aceeași însuflețire cu care îl aștepta, poate, Azmir și gândea că cercul nenorocirii se va închide.

Îl vedea alergând ca pe puștii lui Eglantine, printre ierburile tăioase și zdrelindu-se în cochiliile de melc de sub frunze. Îi imagina vocea limpede și timbrată ca a tatălui său, Mehria, dar, mai mult ca orice, îi închipuia pielea irizând ca belciugele de cupru bătut în care bărbații prindeau vânatul.

Erau zile când ar fi vrut să rabde o viață și să-l vadă crescând, semănând cu Mehria, râzând ca el, scărpinându-și palmele și mâncând în picioare lipsit de astâmpăr.

Îl adora de departe, în burta lui Rhyme, ca pe un foșnet de apă din care nu va ajunge să bea. Mistuia în sine o vină tandră, amețitoare, pentru visul ei neîmpărtășit că îl îndrăgea fără să îl aibă, legată de el doar prin amintirea nopților de patimă cu amantul-tată.

Dar Mehria își omora așteptarea hăituind iepuri și păsăret după care nici nu mai trimitea șorecarul.

Umbla prin smârcuri mai cu fereală față de păianjeni și scorpioni, fiindcă nu își suporta încălțărilor.

Adormea afară, în hamacul dintre smochini, și vorbea în somn.

Rhyme, la rândul ei, se îneca dormind, căci stătea pe spate, implorându-l pe blândul profet să îi ia durerile.

Nu spunea nimănui cum copilul o rupe pe dinăuntru. Apărea doar palidă între draperiile de cașmir și părea mai albă ca ele.

Monia o ștergea pe frunte de sudoarea înghețată și-i dădea să soarbă dintr-o infuzie până când adormea din nou. Se trezea țipând ca înjunghiată și spunea că va naște șerpi.

Azmir se ruga stând la capul patului. Mai era puțin, doar o lună, și poate Allah se îndura.

Mai văzuse femei născând. Pe una o văzuse în câmp și în timp ce căra o spinare de crengi uscate pentru focul de la cuptor copilul țâșnise ca o săgeată, scriind bujori pe ogorul verde.

Femeia îngenunchease peste gura lui de balaur și îl luase în brațe, cu desaga în cârcă, iar cu dinții, ca o șopârlă, rupsese mațul care îl ținuse de ea, înnodându-i buricul.

Era un băiat, binecuvântată fie puterea lui Allah cel atotștiutor, și atunci femeile care mai erau pe acolo începură să chiuie în jurul lehuzei până când una mai pricepută își despături vâlul de pe cap și îl înfășă pe copil.

Însă Rhyme era ocrotită, ea stătea în cearșafuri noi de damasc și pe perne cu puf de gâscă, ea era frumoasă

și odihnită, ea avea să nască un mărgăritar care va sluji la moschee alături de cei puternici și înțelepți.

Darrielle se muta în altă grădină, a unui negustor de bumbac cu nevastă tânără, căreia îi plăcea la Paris și atunci o invita seara să vorbească în franceză.

Îi lipsea Zaouf cu muțenia ei de sfântă, cu ghivecele de acante și de geranium care de la o vreme se sălbătiseră.

Îi părea că lumina din curtea lor, care fusese mereu aurie, acum, fără doică, se făcea vânătă, de aceea pleca prin curțile altora.

Îi părea că Mehria îmbătrânește și îmbătrânise și ea așteptându-l.

„Folosești slăbiciunea mea pentru ficțiune“, îi spusese Darrielle atunci seara, la întoarcerea de la Zaghouan, când el îi vorbise despre blestem. Apoi furia o prinsese în mreje și își promisese că nu va sta, ca Sousse Anne, restul zilelor ei în golf doar ca să îi fie aproape și să-l întâlnească din când în când.

Cobora pe faleză, mergând razant cu Mediterana, liniștită ca o oglindă, trecea dincolo de corturile pescarilor și avea impresia că iese în larg.

În golf, erau lume – zgomote de schi-jeturi și muzică – o altă poveste decât îi spusese Mehria.

Putea să-i compună singură continuarea: magazinul lui Rhyme și al lui Azmir va fi plin de vizitatori toată vara.

Fiul lor va crește acolo, va studia și va lucra în turism.

Tatăl adevărat va vâna și se va îngriji de uleiuri, încălzindu-se în inima lui cu nădejdea ascunsă că sângele nu i se va pierde și că nu mai e singur.

Prietena ei îi scria după trei săptămâni care trecuseră ca un veac. Darrielle nu se mai gândise la ea. De fapt, nici nu se gândise vreodată cu adevărat, fiindcă toate legăturile ei cu femeile fuseseră scăpărări de chibrit. Avea pur și simplu o leneveală a inimii când era vorba despre ființe care îi semănau, așa că citi mesajul ca și cum ar fi citit un prospect:

Draga mea răătăcită, iar mi-ai dispărut ca indicatoarele de parcare (știi, când mă duc la mall, bețele alea de recunoaștere nu sunt niciodată la locul lor, ceea ce mă face să-mi pierd mașina), dar, așa cum o recuperez de fiecare dată când intru în panică, mă gândesc și la tine că ai să-ți revii...

Vremea e nașpa, mă tem să nu fie ploaie la nunta mea, chiar nu pot să admit că am să-mi amintesc ziua asta printre pișăciunile norilor, tu nu poți să-mi trimiți niște secetă de la voi?

Cum ești cu tipul tău? Cred că bine de vreme ce ai gura pecetluită de-atâta timp... eu, când îmi merge cum trebuie, mă manifest, doar mă știi, așa că mi-am luat bicicletă medicinală, pantofi, un ruj YSL, două SPA-uri la Silhouette și o fustă.

Mi-am vopsit părul cu un ton mai deschis și toți la birou mi-au zis că în nuanța asta arăt mai tânără. Nu le am cu culorile, așa că sărim descrierea. Dar e ok să pari mai puștoaică la nuntă, ce zici?

Mama și-a făcut operația aia de deviație de sept, iar frate-meu s-a înrolat, gata ! Amândoi așteaptă să mă vadă plecată în voiajul de nuntă, așa că nu pot să-i dezamănesc, nu ?

Te-ai gândit ce-i rămâne unei femei după marile (!) gesturi previzionate (rochia de mireasă, buchetul, bărbatul ei, giugiuleala din luna de dulce) și după asta ? O mare sărată peste care nu vezi nimic – na, că am ajuns și poetică –, ești la mâna destinului care să-ți mai bage între dinți câte o bucățică de zahăr.

Așa că uneori cred că simt de ce ai rămas în Africa, de ce te ascunzi și de ce ai rupt-o cu ceilalți, însă nu sunt sigură. Dar, dacă ai să mai vii pe aici, dacă am să te mai întâlnesc, sper că o să-mi spui tu ori am să-mi dau seama singură, habar n-am !

Prietena ta

Continua să se îmbăieze în sauna dintre bungalow-uri, chiar dacă puradeii din curți o duceau cu alai până la intrare. Pentru băieții abia circumciși, era ca o figurină de zahăr, dintre cele care se vindeau de Eid. Fetele mai mari îi cărau prosoapele, sprijinindu-și de ele obrazul și visând cu ochii deschiși. În *hamam*, la baia femeilor, ștergarele toate erau de in, țesute anume să te trezească și să-ți facă sângele iute.

Numai Darrielle avea carnea fragedă, te chema să o guști, ca aluatul. Oasele prelungi îi ieșeau prin piele, dar avea niște țâțe rotunde ca merele, pe care le păstra sub mătase.

Miriam, nepoata bucătăresei, Fatima și alte copile își doreau să fie ca ea. Niciuneia nu-i puseseră încă vâlul și părea că sunt libere ca apa de ploaie pe care căldura o sorbea imediat.

Darrielle zăbovea în abur până când soarele era sus, făcând aerul o plită încinsă. Puradeii abia atunci dispăreau sub acoperișuri. În curțile goale, umbla torpoarea și nu sufla fir de vânt. Câte un asin sforăia în arșiță, amintindu-i stăpânului să-l adape.

Adora miezul zilei. Pentru Darrielle, Africa era nemișcarea de după-amiază, boarea de cafea a siestei, mirosul de așternut încălzit. Se iubea cu Mehria în dormitorul de la etaj. Când lipsea, își proba gătelile la oglindă, alteori citea bâzâită de muște sub umbrarul dintre

smochini. Semăna cu o gușteriță, cu un șis de argint somnolând într-o teacă de catifea.

Mehria poftea la carnea ei blândă când venea de departe ori când era singur. O vedea în somn stând încolăcită, cu vertebrele ca țevile crude de bambus, cu subsuorile umede și cu pântecul cald, un pat de melisă și de lăptuci. De când nu o mai avea pe Zaouf, Darrielle îi era răcoarea și masa, preșul de rugăciune.

Numai că Allah voia să i-o ceară, simțea asta din când în când. Se speria și își lua mătăniile care nu îl ajutau la nimic.

Darrielle tânjea după maică-sa, după toamne cu brumă, după cireșe. Încerca să o frământa cu degetele, să îi sugă sfârcurile de miere, însă ea ofta, căci îi era dor. Nu-i spunea, ca să nu îi lovească sufletul de nabab, dar el pricepea îndârjirea ei de a nu-i spune.

Cu ceva timp în urmă, când murise Zaouf, imamul îi dase drept datorie să-și dezlege păcatul : o convertește sau o alungă. Așteptase destul, iar lumea vorbea. Chiar între bogații de pe l'Esplanade, asemenea lucruri contau. Mehria, în plus, era cunoscut și ieșise din stirpe de sfinți.

Darrielle cobora treptele de teck până jos, în pivnița cu măslina. Aciuată între lăzi, ca pisicile, căuta miesme și urme, cum putea s-o întrebe despre profet?

Se rotea prin casă nervos și dădea comenzi pentru cină.

Pleca înspre grajduri și-l vedea rătăcind pe un cal fără hamuri, ca un nebun.

Darrielle se pierdea în dulapuri, învățase să rabde fugile lui. Se lăsa întunericul și muțenia nopții îi făcea pe amândoi să amâne, să uite.

Abrah Sabir se purta de mult ca o rudă apropiată. A treia oară în cei doi ani pătrunse pe poartă și îl întrebă pe Raouf dacă Darrielle e acasă.

„Mă poate primi?“, îl întrebă el.

Servitorul, care împlotea la un coș, păru că mormăie pentru sine :

„Păi, da' cum să nu? E mereu gătită și gata de oaspeți!“.

Unchiul lui Mehria își șterse picioarele pe covorul de iută și dădu să intre. Chiar atunci Darrielle apărură în ușă, iar el o gratulă ca pe o nepoată legitimă :

„Ma déesse! Ma déesse, comment vas-tu?“¹.

„Je vais bien, maître“², răspunse ea, încercând să păstreze tonul.

„Semeni tot mai mult cu nevestele clanului“, îi spusese în altă vizită, cu o lună în urmă, admirându-i cerceii cumpărați de Mehria. Acum doar o măsură în tăcere, privindu-i părul revigorat de uleiuri.

„Am să-ți fac o propunere“, adăugă de îndată ce putu să-și aprindă *chicha*³.

„O propunere, mie?!“, râse Darrielle, ciugulind o boabă de strugure. „Măine-poimăine ai să-mi spui că mă ieși de asociată în afaceri!“

1. Prințesa mea! Prințesa mea, ce mai faci? (fr.)

2. Sunt bine, Înțeleptule! (fr.)

3. Narghilea cu tutun îndulcit cu melasă (ar.).

„Ei, cam asta e“, zise el, „aproape că ai ghicit“.

Raouf aduse cafele cu mult caimac, așa cum îi plăcea lui Sabir. Darrielle se uită peste aburul ceștilor la fața lui rasă și parfumată cu mosc și la semnul de pe obraz. La palmele lungi de taumaturg, cu inel gros de aur pe degetul mic.

Își aminti iar de Sousse Anne, de povestea lor și de faptul că acest ins trecea drept înțelept vrăjitor, dar ei îi probase un simplu efect de dresură cu șoimul.

Cu toate acestea, Sabir intimidă pe oricine când își fixa ochii chihlimbarii exact în privirea celui din față. „Ochi de tigru flămând“, zisese Mehria, fălindu-se că sunt rude.

Darrielle se sfia oarecum să se poarte deschis ca și cum ar fi fost din familie. Sabir asta voia și venise să o facă părtașă „la ceva nemaipomenit“, cum o anunțase.

„Ia ascultă aici“, îi zise. „Dacă vrei, ai să vii cu mine ca o femeie europeană să tocmim un hotel. La Matmata în podiș, lângă casele troglodite. Ai să negociezi cu bărbați străini alături de mine, fiindcă am văzut, știi lucrurile astea. Pe urmă, ca premiu, am să te conduc în Sahara, așa cum ai vrut de atâta vreme...“

„Bine, dar Mehria, Sousse Anne...“

„Ei n-au nicio treabă cu târgul ăsta! I-am spus fiecăruia că plecăm, fiindcă nu țin să par un bătrân arab care habar n-are de mersul lumii. Partenerii mei își închipuie (unul e sicilian, celălalt, saudit) că dacă te vânturi prin Europa ai altă clasă. Nu sunt mai deștepți decât mine. Nici măcar mai bogați. Dar n-aș vrea să cumpăr singur. Încă e riscant, crede-mă!“

„Unchiule Sabir“, spuse ea, în sfârșit, forțându-se, „e un business de milioane, eu... de atâta timp...”

„Nicio vorbă! Vreau să știu dacă vii sau nu! N-avem ce hotărî altceva. Trebuie doar să ții seama că e un stabiliment cu pretenții, foarte-foarte luxos. Ai aici niște bani pentru chestii... nevoi femeiești și ce mai consideri. Însă vreau să fii sigură că rochia ta neagră, aia de la petrecere, e mai mult decât ce poate fi...”

Darrielle surâse, fiindcă doar atunci pricepea ce atent fusese Sabir în noaptea aceea de pomină. I se puse un nod în gât. În mod clar, Abrah cunoștea amănunte și, probabil, povești pe care i le spusese Mehria.

„Nu aş vrea să îți pară rău“, încheie Darrielle. „Sper să fiu în stare...”

Abrah îi întrerupse cuvintele întinzând un braț peste masă. Îi luă mâna dreaptă și își aplecă fruntea peste unghiile ei lăcuite, atingându-le cu cașmirul turbanului.

Lui Darrielle, promisiunea deșertului îi lucea în ochi ca unei îndrăgostite.

Până la Matmata făcură o zi cu mașina, iar Darrielle picoti tot drumul. Nu se simțea obosită, dar își păstra energia pentru sosire. În plus, nu era prea convinsă că știe ce așteapta Sabir de la ea. În orice caz, avea să-nțeleagă la fața locului. Misterul fu însă chiar locul: după șirul de sate știute, după plantațiile de măslini și de orz, începu stepa sudului, praful și pustiul platourilor sărate.

Seceta era vie, tăiau prin ea calea de străbătut. Ca și cum n-ar fi fost niciodată mare în ținutul acela, cremenea versantelor sclipea ca oglinda.

Darrielle nu putea să se uite în jur: ferestrele caselor, alama mânerelor unei motorete, semiluna unei moschei te orbeau ca flama de fulger.

„Bine ai venit în țara de foc!“, îi zise Sabir, privind înainte la șoseaua pe care o perdea de nisip o mătura ca pe țărni.

„Acum știi de ce toți care auzeau cum te plângi că nu vezi deșertul se distrau ca de moftul unei fete.“

Lumina părea că topește parbrizul, așa că Darrielle își ascunse ochii sub o pălărie de pai. Abrah Sabir rămânea neschimbat, nici măcar nu îi asudau mâinile. Când Darrielle se lăsa în somn, el stingea radioul, ascultând cum respiră, în timp ce luciri de sudoare i se strângeau pe buza de sus.

Când ajunseră, o atinse pe umăr ca și cum ar fi umblat cu un fulg. Darrielle suspină și deschise ochii :

„Cât e ceasul?“.

„E șapte, de ce vrei să știi? Azi avem seara liberă, abia mâine îi întâlnim.“

Matmata era o găleată de pulberi, de nisip răscolit în căușul unor versante pietroase, străbătute de pâlcuri de un verde întunecat. Nu vedea nicio așezare, niciun chip, nicio urmă. Se sperie dintr-odată :

„Unde suntem?“.

„Hotelul e în spatele tău“, îi zise Sabir și atunci Darrielle se roti cu totul, sprijinindu-se încă de portieră.

Hotelul era un colos de zid în formă de cort arab. Un mamut de beton, cu ornamente sofisticate și antene de satelit de o parte și de alta a vârfului pe care scria, cu ghirlande de becuri: *El Sultan*. Ca și cum mai era nevoie, cotația de lux a clădirii era însemnată prin stele de mare de un verde intens lângă numele galben, european și arab.

Darrielle nu putea vorbi. Se ținea la un pas de Sabir, gândind că o aiureală a somnului o tulbura încă.

„Vreau să treci înaintea mea și să fii cum ești“, îi spuse Sabir, cu blândețe.

Aproape de zid, văzu paza discretă și împrejuririle unui gard electric, dar abia când intră amuți cu adevărat.

Într-o sală imensă de marmură cu nervuri de cobalt, se afla un acvariu înalt până la vitraliile de sub cupolă. Pești multicolori și țestoase se mișcau printre ierburi și lespezi.

Sub fosforul candelabrelor, mobilierul din piele de dromader, lemnul polisat și covoarele ca sineala te

striveau sub un fast oriental, care nu părea pentru muritori.

„Spune-mi, cine e atât de smintit?“, întrebă Darrielle.

„Mouradi, sauditul. Uluiește-te azi cât vrei ca mâine să fii precum gheața din băuturi.“

Balustradele scărilor erau argintate și încrustate cu cuarțuri. Abia când urcă, Darrielle înțelese că acvariul din hol avea formă de lampă, era chiar lampa lui Aladdin, plină cu aurul apei.

„Am adus electricitatea de la două sute de kilometri. La fel și apa. Dar pe astea nu vi le socotesc. A fost visul meu să ridic un castel...“

Visul? Darrielle visase câmpii de sorg, irigate dintr-un acvariu. Pești strălucitori ca de tinichea zburând în volute și întorcându-se în Mediterana. Copii africani, culegând de pe jos boabe de porumb copt, în timp ce trifoiul, mustos ca smântâna, hrănea măgărușii.

Mouradi vorbea mai departe din capul mesei, înconjurat de chelneri cu tăvile. Când Sabir intrase însoțit de nepoată-sa în sala cu oglinzi venețiene, lumea de la masă încremeni.

Erau numai bărbați. Zimméline, a doua nevastă a sauditului, rămăsese în cafenea, unde, tolănită pe perne, trimitea e-mailuri de pe laptop. Nu știa că mai era o femeie în cortul saharian.

Când află, își înălță gleznele prinse în aur de optsprezece karate și veni în salon: o europeană ca din reclame, cu părul scurt și cu rochia deasupra gambelor, stătea lângă un arab bătrâior, ca bărbatu-său.

„Zimméline!“, o strigă soțul ei. „Zimméline, vino, draga mea!“

Nestemata hrănită cu barili de petrol traversează mozaicul ornat cu nuferi și i se propti în spatele scaunului. Cele două femei se priviră în ochi. Zimméline salută cea dintâi, tremurând din corp. Pur și simplu se rușinase. Mouradi al ei și Gamaldi spuneau lucruri supărătoare unei străine :

„Mi-e frică de moarte“, zicea sauditul, „Allah să se-nduplece pentru ceea ce spun, dar turismul e singurul care mă face să sper că paradisul există. El arată precis ca un hotel de cinci stele, unde adastă doar cei care își cumpără locul. Nu trebuie să fie prea mulți!“

La masă se râse și un murmur trecu printre farfurii :
„Așa e! Așa e!“.

Gamaldi ridicase paharul și toasta :

„Pentru paradis! Să fie ca *El Sultan*!“

Cât despre Darrielle, avusese o surpriză : Gamaldi era chiar antreprenorul cu care cumnata lui Rhyme se vedea în orele de siestă. Stătea lângă el la masă, așa că îi șopti când avu ocazia :

„O cunosc pe Karima“.

Apoi începu să pledeze pentru Sabir și pentru felul cum el se va ocupa de hotel. De calitatea serviciilor și, implicit, de calitatea clienților. Îl flată ironic pe Mouradi, aprobându-l :

„Într-adevăr, *El Sultan* nu poate primi pe oricine!“.

Sauditul zâmbi și făcu cu ochiul :

„Deșteaptă nepoată! Unde zici că a studiat?“.

Darrielle nu-l lăasă să continue : „Trebuie să te mai gândești, *maître*, că unchiul Sabir va veni cel mai des

să supravegheze... va tria personalul... va promova locul făcându-l să pară un El Dorado!“.

„Vei putea să-ți aduci câte o metresă, Abrah! Cameristele vor schimba lenjeria fără să sufle. Zimméline va sosi și ea o dată pe an să se odihnească... cu câte o slujnică sau cu prietene, cine știe. Va rămâne gravidă și va călători cu copilul... Vezi bine că suntem moderni, nu o țin legată.“

Mouradi era amețit. Dar, cu toate astea, rămânea trufaș la capătul mesei și calcula:

„Eu am cinzeci la sută, Sabir, treizeci, iar Gamaldi, tot restul, că el e tânăr. Ei, ce zici, am făcut treabă bună? Ne chemăm avocații? Cred că ai vizitat ieri, Sabir, totul funcționează! Dar știi ce lipsește? Un manager ca Darrielle! Îți dai seama? Un hotel arăbesc, condus de o femeie! Am avea rezidenți doar ca să o vadă! Chiar dacă ți-e rudă prin alianță, îți spun direct: și tânără, și frumoasă, îmi place!“

Zimméline se făcu stacojie. Gamaldi bău încă un pahar de bourbon.

„Să semnăm!“ strigă. „Trece noaptea și avem de cinstit o inaugurare... Sau ați uitat?“

Darrielle hotărî că aceea, a doua noapte petrecută la *El Sultan*, fu cea mai grozavă din viața ei. Își alesese o cameră cu ferestrele mari care dădeau spre podiș. Se afla la etajul unsprezece. Avea o terasă cu feronerii și ghivece cu puieți de lămâi. Mai întâi stătu pe cearșafurile de muselină și vorbi cu Mehria la telefon. El îi spuse cuvinte fierbinți și adăugă că Abrah era încântat de cum decursese întâlnirea. Dar sub vorbele lui ea simțise deja tristețea, reproșul. O dezmierda cu chemări pe care nu le mai auzise: „floarea mea de apă“, îi spuse, „tu ești geamăna mea de smirnă, știai? Aș vrea să te mestec și să te beau, ca să nu mai pleci“.

Darrielle își ținu răsuflarea. Glasul lui Mehria era încărcat și o înăbușea. Cămașa i se lipise de spate.

„Single Sheherezada, asta sunt eu, în noua versiune a mileniului“, îi răspunse.

Dulceața se duse, la fel și vraja. Mehria închise, iar ea, dintr-un salt, se apropie de fereastră. Își lăsă fața scăldată de noapte, de liniștea umedă a pustiului. Dacă exista o atracție a acestui hotel, era prea subtilă și de neînțeles. Cum să spună turiștilor într-un pliant de tăcerea lunatică a Matmatei? De furtunile de nisip care se luptau între ele, neîntâmpinând îndârjirea unui trunchi de copac, ci doar a costișelor de argilă?

Mouradi împărțea cu Abrah și cu sicilianul o crustă secată căreia îi montaseră o giruetă de vânt. *El Sultan*

era cea mai frumoasă poveste absurdă a unui vis. Putea să o vândă miliardarilor călători. Beduinilor de ocazie. Rătăciților ca ea și Mehria.

Se văzu lansată într-un *story* contemporan despre vid. Gamaldi, la masă, abera despre surferi care ar fi navigat pe nisip, făcând băi de soare. Despre curse de cai și întreceri de câini, cărora le-ar fi curs limbile în căldură.

Dar Matmata era o răscruce. Un popas de cel mult trei nopți la sânul iluziei, o fata morgana. Acesta era filonul care trebuia exploatat. *El Sultan*, o continuare a drumului.

La plecare, în zori, văzu o priveliște de nemăsurat cu gândul. O simți, o gustă, o ținu ascunsă sub cerul gurii. Scobitura podișului luase foc și părea un vulcan cu miresme. Dâre lungi de culoare fluturau pe deasupra platoului, reflectându-se în ferestre.

Cerul roșu al dimineții se rupea în fuioare luminate de răsărit și purtate apoi în vârtejurile de praf.

Îl găsi pe Abrah cu capota mașinii deschisă și veștimintele arăbești fluturând. Nu îi spuse nimic despre seara din urmă și nici de ce, la sfârșitul chermezei, se încăie-rase cu sicilianul. Îi zâmbi prietenește, ca și cum ar fi stat la ei sub smochini, și porni motorul.

„Sahara e la opt ore de mers, dar vom face opriri, fiindcă nu ești obișnuită. Și nu ne grăbim, așa e?”

Darrielle îi zâmbi și ea, năucită de somn. Încă îl suspecta, nu voia să îl placă. Depășiră un *Ksour*¹, apoi un cătun cu o brutărie, în care ardea un bec chior.

1. „Palat“ sau „castel“ în araba clasică; în dialectul tunisian din sud-est denumește micile așezări defensive, cu arcade, construite în interiorul unui careu în formă de fagure.

Desluși printre storiuri conturul femeii învăluite care frământa pâinea. Mai târziu, întâlnește niște pietrari care își luau prânzul pe marginea drumului și un cerșetor cu capul spuzit de bube.

El Sultan i se depărta tot mai mult din minte.

Între smocurile de iarbă esparto țipau lăstuni și se cuibăreau greieri. Șopârlele erau peste tot, iar țestoasele luau dintr-odată culoarea nisipului și stăteau nemișcate. Vipere cu ochi de coral și lăcuste uriașe somnolau printre tufele de maquis până venea seara. La apus, ieșeau scorpionii și păianjenii otrăviți ai stepei. Se aflau la Douz, în poarta deșertului, însă Darrielle tot credea că visează. Abrah o purtase o noapte întreagă sub prelata camionetei și în zori adormise pe niște pături.

Văzuse stelele ca niște lămpi cu ulei, arzându-i aproape, deasupra capului, gângănii cât oul de porumbel și fluturi de smoală dansând în lumina farurilor. La un moment dat, un șir de cămile trecuse pe lângă ei, lovindu-și poverile una de alta și târându-și copitele ca și cum ar fi mers prin apă.

Beduinul avea un turban cenușiu și amulete de os șlefuite ca emailul. I-l arată lui Sabir ca pe o minune.

„Acoperă-te și nu face gesturi“, îi spuse.

Darrielle încremeni o secundă, apoi își trase pe frunte șalul înțesat de nisip și nu scoase o vorbă. În caravana tăcută erau două femei sau o mamă și o fiică, înfășurate până la ochi, ca două stafii. Darrielle le recunoscuse pieptarele roșii ale *baik*-urilor¹ peste care

1. Variantă a *sifsari*-ului, confecționată din lână, de obicei de culoare roșie (ar.).

trecea pânza imaculată a *houlei*¹. Ea însăși purta o astfel de pânză peste o tunică lălâie cu măneci.

Cât despre Sabir, renunțase la costumul european ca să-și etaleze podoabele, diamantul albastru din vârful turbanului și agrafele mari din argint cu care își prindea *kachabia*². Purta mănuși noi de gazelă, care îl ajutau la condus, iar țințele lor, cu broboane de danburit, străluceau la orice mișcare. Părea un prelat, nu un vânător, când era probabil doar un figurant al deșertului, un industriaș milionar și, mai nou, proprietar de hotel.

Darrielle îl disprețuia în secret, neștiind să împace ranchiuna ei tănuită cu recunoștința că o dusesse înspre mirajul închipuit, printre șisturile de sare, pe sub corturile străinilor, prin hărmălaia turiștilor de un sezon ori prin tăcerea nesupusă a dunelor.

Când deschise ochii după somnul atât de scurt, îl văzu pe Abrah stând pe vine lângă o movilă de pepeni și înțelese că se aflau într-o piață. De fapt, acel souk, direct pe nisipul până la glezne, era târgul de dromaderi al dimineții de vineri, când nomazii își luau saltele și provizii de drum, iar femeile din Tozeur și din Nefta coborau să se roage la mormântul unui *marbout*³.

Cu puțin înainte de oaze, spre sud, văzuse un sat devastat, din care nisipul mușcase ca dintr-un leș. O școală, moscheea și o adăpătoare a vitelor erau tot ce

1. Varianta a *melliei*, veșmânt feminin purtat în special în insula Djerba (ar.).

2. Tunică bărbătească, din lână sau borangic, susținută pe umeri cu agrafe ornamentale din argint sau din aur (ar.).

3. *Marbout* sau *marabout* (în varianta literară) – sfânt local venerat într-un sat sau într-o localitate restrânsă (ar.).

se mai vedea din Dajah, odinioară un burg umbros al culegătorilor de curmale.

Când se înalță soarele, zări cărămizile de aur presat ale pereților din Mansoura și nu vru să creadă că sunt de lut, căci sclipeau de departe ca metalul lichefiat, imitând motive de pe covoare și caligrafii din Coran. Abrah o avertizase că, în curând, lumea o să le dispară din ochi, dar ea tot nu credea, auzise de Tataouine și de terasamentele roșii, unde apa de ploaie făcea să mai crească rubarbă și cartofi dulci.

Aceasta era țara ei de adopție, străbunica ei neagră, tărâmul vedeniilor. Aici o purtasera iubirea și teama, *Deglet nour*, care însemna în arabă degetul de lumină. Pe cutiile din fibră de bambus, din carton sau din tablă, în care vindeau fructele confiate, scria totdeauna *Deglet nour* într-un cerc de luciri asemănătoare unui inel ori unei salbe de ambră.

Se spălase în oază cu un săpun pământiu, întunecat ca nisipul ud, dar, când își mirosi palmele, izul de măslin și de cimbrisor i se duse în cap ca alcoolul. După un timp, pierdu și mireasma, și gândul de-a mai întâlni oameni. Era doar căldura stătută și cocoașele de praf orbitor, iar Abrah îi mai spuse că la Ksar Ghilane se opreau să aștepte cămilele și să pună mașina la adăpost.

„Nu sunt în stare să mă urc pe un dromader“, i se plânse.

„Vom vedea... Cred că n-ai încotro.“

„Ești ca toți ceilalți care văd în Africa o stațiune de agrement ori o misiune de caritate“, îi strigase Abrah italianului, ridicându-se de la masă.

„Șeic Abrah, nu pleca“, îl rugase un băiat negricios, care nu era decât ajutorul administratorului, însă vorbele lui făcură ocolul petrecerii și al cortului.

„Bineînțeles că nu plec“, își reveni el, întorcându-se pe călcâie. „Sunt acasă la mine.“

Darrielle i-a zâmbit atunci, printre cupele de șampanie, exact ca la teatru, când aprobi un actor să-și continue rolul. Doar că în deșert, printre dune, sub soarele care te tăia, se simți istovită și singură.

Abrah o văzu că e palidă, însă nu găsi de cuviință să-i spună decât:

„Tu va trebui să bei apă când coborâm, mă auzi?“.

„Nu mi-e sete“, dar își îndulci imediat refuzul: „firește că am să beau, știi prea bine“.

Micile rigole de calcar, în care se aduna ploaia pentru grânele care dispăruseră, se căscău sub soarele crud. Tufișuri năpârlite și aspre punctau nisipul din când în când, făcând să se presimtă Guermessa și Douiret, așezări din Marele Erg.

La Ksar Ezzarah strângeau piața, fiindcă soarele dogorea zarzavatul, însă oamenii forfoteau prin căldură, ascunși sub *mthalla*¹ și sub eșarfe.

Deșertul mâncase din ziduri, din case, din porțile hanului *Chez Latifa*. Abrah descărcă bagajele, strecurându-se printre capre și printre copiii desculți. Strânși la umbră, pe pietre, bărbații fumau *neffâ*² și vorbeau pe mai multe voci.

Abrah se uită spre Guermessa, cocoțată pe deal, printre crestele de lut brun și pe cioturile de stâncă.

1. Pălărie cu boruri largi, din fibră de palmier (ar.).

2. Țigări rulate manual, conținând ierburi aromate (ar.).

Berberii scobiseră guri în zidul de rocă și croiseră uși și versante cu trepte, care se pierdeau în ascunzători. Locuiau precum vulturii în peretele râpei și cărau până sus apa și uleiul de palmier.

„Unde ești, jupâneasă?“, întrebă el, intrând.

Latifa veni pe scară cu gura și ochii acoperite. Darrielle tresări văzând-o. Semăna cu Zaouf, dar nu cocea pâine, ci torcea borangic pe o furcă de lemn, agățată la brâu. Descărnată și neagră ca un păianjen, turnă laptele într-un chiup și rupse o turtă în patru.

„Ce miroase așa?“, se miră Darrielle.

„Cușcușul de orz“, îi răspunse Abrah, dar știa că e laptele abia muls și osânza de măgăriță. „Nu ai vrea să mănânci?“, spuse repede. „O să mărșăluim toată noaptea.“

„Vreau doar lipie cu măslina și un strop de cafea.“

Abrah se grăbi să traducă în arabă, dar bătrâna îl întrerupse:

„Toți clienții mei vorbesc alte limbi, ai uitat? Poți să mergi să te culci...“

Un câine zgâria ușa de la intrare schelălăind. Abrah dispăruse într-un dormitor de deasupra, căci îi auzea pașii trosnind pe tavan.

„Trebuie să bei apă.“

Latifa își desfășa bărbia tatuată în întregime și obrazul ciupit de vânt:

„Așadar, tu ești fata pe care a adus-o Mehria...“.

„Îl cunoști?“

„De când era mic. L-am știut și pe tată-său, dar Mehria nu-i seamănă, e nehotărât.“

„Cum adică?“

Dar Latifa nu mai vorbi. Vărsă apă într-o cană de pământ ars și i-o puse pe colțul mesei:

„Ca să ai de băut... Nu uita să o urci cu tine“.

Mâncă singură în salonul întunecat, înmuind miez de pâine în ulei de măslina. Când se-ntoarse din curte, bătrâna aduse într-un mojar boabe proaspăt prăjite pe care le așeză într-o râșniță. Începu să le macine, clinchetindu-și brățelele și adăugând cardamom cât ai lua între două degete.

La apus, se trezi în lătratul câinelui de la han. Dromaderii legați cu funie unul de altul stăteau afară, așteptând călăuza. Era un băiat de vreo șaispe ani, pe al cărui *T-shirt* găurit ea citi de sus: *Ronaldinho*. Nu avea încălțări, nici șal pentru cap, dar știa să lege fraze simple în engleză.

Abia se dezmeticise din somn când Abrah îi bătu la ușă:

„Ești gata?“.

„Nu chiar, aș vrea să mă spăl...”

„Darrielle, e o glumă sper. Te spală nisipul douăzeci de kilometri de-aici... Tocmai vine furtuna.“

Se zori să își ia din mașină nimicuri despre care credea că îi vor trebui, dar Abrah le puse deoparte.

„N-ai nevoie de astea, crede-mă.“

Luă în schimb pleduri groase, o foaie de cort, provizii și arma de vânatoare. Ea decise să ducă cele trei narghilele, fiindcă se înnebunea după tașca lor un pic roasă, duhnind a tutun și a mirodenii.

Mai luau cu ei patru călători, o femeie și trei bărbați, ce voiau să ajungă la Douiret. Toți erau musulmani și-și țineau mătăniile legate de șei. De îndată ce caravana se puse în mișcare, Darrielle țipă, fiindcă dromaderul îngenunchiat i se ridică brusc și își lărgi nărilor, sforăind. Femeia din grup îi vorbi în arabă înainte ca băiatul care îi conducea să vină să vadă ce se întâmplase. Abrah îi

spusese cum era obiceiul, așa că, atunci când se apropie, Darrielle îi puse în mână ceva mărunțiș :

„Să ai grijă de mine, sunt prima oară în deșert“.

„Asta puteam să jur“, îi răspunse hlizindu-se, „dar să n-aveți spaimă doar pentru atâta, drumul e scurt, iar cămila e cea mai blândă. De fapt, e puiul ăleia albe din față, pe care merg eu.“

Darrielle încercă să își mângâie dromaderul, dar patrupeleul nu se emoționează. Trăgea înainte, lungindu-și gâtul prin inserarea tot mai opacă. Mergeau ca pe mare, într-o lume fără poteci, iar Abrah le spunea că e lună plină și că au s-o vadă curând. Deocamdată era doar vântul, care îi biciuia cu nisip și începea să se simtă răcoarea nopții : Darrielle clănțănea din dinți, dar îi era jenă să spună că îngheța. Numai ea tremura, dintre toți.

Abrah Sabir o văzu din spate și îi zise băiatului să oprească :

„Ronaldinho, stai pe loc!“.

Toată caravana îl striga Ronaldinho. Erau șapte, dar vorbeau cu greu între ei. Nu se auzeau din pricina plesnetelor cu care furtuna răscolea dunele. Darrielle venea a treia în șir și se chircise în șa, ca o grămadă de cârpe. Abrah Sabir o înfășurase ca pe mumii.

„M-ai legat prea strâns“, scâncea ea, dar nimeni n-o lua în seamă.

Se ținea cu ambele mâini de șaua din lemn, legănându-se dintr-o parte în alta. Dintr-odată, bicele vântului își schimbă direcția. Nici nu mai părea așa frig fără vârtejul din față, astfel că Darrielle își mișcă degetele de la picioare. Își linse buzele, încărcate de sare și de nisip, izbutind să creadă că se obișnuise. O singură

dată întoarse capul spre femeia arabă din spate și o văzu călărind cu pleoapele strânse. Se ruga cu ochii închiși, numărând mătăniile. Abrah era ultimul, nu-l zărea aproape deloc.

Gâtul i se uscaseră și ochii o usturau, dar ceea ce o făcea să se teamă era trapul convoiului care se grăbea pe neașteptate. Dar ea nu știa legile străbaterii în deșert. Ronaldinho pândea luna ca un vânător pitulat să aștepte mistrețul. Măsura caravana de la coadă la cap, împungând dromaderul cu tălpile.

Trebuia să profite de pacea dintre două furtuni, până se stârnea iar nisipul.

„Crezi că e înnorat?“, îl chestionă pe Sabir, cu un fel de evlavie, așa cum i se adresau mulți. Darrielle n-auzi răspunsul. Privi cerul, odată cu ceilalți, care își înălțau ochii. Luna se năștea ca un gălbenuș din adâncuri, o medalie mare printre crestele dunelor, făcând să învie ceea ce părea adormit: sub cărări de lumină, Darrielle zări nesfârșirea deșertului ca o apă fremătătoare peste care treceau, cu foșnete scurte, duhuri ale nisipului.

Cobre se scurgeau ca uleiul printre cioturi de palmier, iar gândaci veninoși căutau să se-ascundă de fața lunii. O faună a neliniștii bântuia sub pământ, pe când Darrielle tresărea la orice mișcare.

„Abrah!“, șopti dintr-odată, fără să vrea, căutând apărare, dar nimeni n-o auzi. Dromaderul ei alerga de-a dreptul, mânat de alții.

„De cine fugim?“, se miră, însă vorbea singură. Femeia arabă scâncea prelung, iar litania ei era scuturată de implorări:

„Allah akbar! Allah!“.

Nisipul vibra, îți lua ochii ca sticla pisată. Zări chica lui Ronaldinho încâlcită sub lună și corpul învelit în *burnous* al bărbatului ce era al doilea în șir. Văzu cutele dunelor șifonându-se ca mătasea și falduri de aur și de polen stându-le dinainte. *El Sultan* nu era nimic, aici era vraja și capătul lumii.

Un scorpion negru sclipi ca o broșă sub copitele dromaderului, însă doar o secundă. Încetase vântul și, cu toate astea, auzea voci ori păsări care zburau în apropiere. Cum să fie păsări? Femeia arabă icni ca o înecată și spuse ceva. Își rupsese mătăniile și măregele lor se jucau în aer ca muștele, niște ochi văzători care priveau singuri. Darrielle se-nălță în șa să prindă doar unul și la fel făcură și ceilalți. Nimeni nu reuși.

Femeia plângea cu hohote și sub bocetul ei deslușiră ropot. Acum nu mai era nicio îndoială: chiar Abrah Sabir venea pe un cal șlefuit ca onixul, fluturându-și mantia lui cu glugă. Li se făcu frig.

„Unchiule!“, murmură Darrielle. „Unchiule Sabir!“, zise tare.

Nu părea s-o cunoască. Se uita la ei din capul coloanei care se oprișe. Calul lui făcea spume roșii, iar el îl strunea din căpăstru.

Darrielle văzu dintr-odată Luna chiar deasupra capului lui Sabir, sorbind din răceala diamantului său de pe creștet.

Arăta poleit și vânat, nemișcat printre ochii care zburau.

„Unchiule Sabir!“, zise încă o dată, dar el nu vorbi, ci întinse brațul sub astru, cu mănua cea nouă cu ținte de danburit, să apuce șoimul.

Pasărea de pradă nu-i stătea pe umăr, ca alte dăți, ci pe degete așteptând îndemnul.

„Oooh!“, făcură ceilalți dintr-un suflu.

Șoimul se mută pe arătător și întinse aripile. Astupase Luna cu ele, două vâsle negre cu nestemate. Astupase cerul și norii, împărțind lumină ca ziua.

Se dădură în lături, orbiți, și cu toate astea văzură: ciocul lumina ca topazul, iar căngile ghearelor erau de argint, cu safire limpezi de Ceylon. Avea gușa de miere, cu citrine mari cât aluna și săgețile aripilor de briliant. Căpușe sângerii de rubin și broboane de peridot scăpărau sub ele. Avea solzi ca peștii, din smarald și din carneol, și piei încălecate ca șerpilor, din foiță de ametist. Unghii străvezii, de sîdef și doar umbra îi era de obsidian, omorînd ca otrava tot ce ar fi atins.

Dar ochii? Ochii fără culoare, ca apa, învârteau în ei curcubeul tuturor prețioaselor, căci erau diamant neîmblânzit, ca gheața, blestemat și de netopit, din străfundul smârcurilor.

Putea fi oprit doar cu mila turcoazului și descântec de malachit, dar cine știa?

Cu blîndețea perlei și cu soarele chihlimbarului, dar cine știa?

Cine ar fi găsit, repede, o gemă vindecătoare, de selenit, împletită precum trandafirii Saharei și licoarea vărsată într-un granat?

Cine se pricepea să dezlege cu credința agatei și răbdarea din hematit tot acest însemn?

Darrielle își scoase din cărpe un bulgăr de jad pe care mereu îl ducea cu ea și inima i se încălzi. Auzi cuvintele lui Zaouf, în arabă, care o îndemnau: „să nu

pleci!“ și-ale mamei ei, care mai trăia și-i spunea fără vorbe: „să vii acasă!“.

De ce numai femei? Nu știa. Își deschise ochii și clipi pentru prima oară. În spatele ei, femeia cu vâl adormise, legănându-se în șa. În față, bărbatul dormea și el cu bărbia în piept. Doar băiatul care le era călăuză făcea curse de la unul la altul, îmboldindu-și patrupelele cu tălpile. Dintr-odată zbieră ca un șef de gară:

„Douiret! Am ajuns!“.

„Uite plopul alb!“, îi spuse Sabir călărind lângă ea dromaderul cel mai în vârstă. Animalul fornăi cu putere și îngenunche pe nisip. Unchiul ei prin adopție părea un călugăr care iese dintr-o corabie de misionari pe un pământ nou.

Îl văzu cum descalecă, orientându-se către plopul chelit de trăsnet, un schelet alb. O troiță de fildeș de pe marginea unui sat sub nisipuri.

La Douiret, dimineața, Darrielle avu febră și Abrah Lumblă după doctor. După multă alergătură, găsi o moașă care rupea puțină franceză. Bătrâna veni să o vadă, o puse să bea o fiertură și înhăță banii de la Abrah.

„Are febra vântului, nu e mare lucru. Să stea la căldură o zi“.

Cum să stea la căldură? Era cald peste tot! Darrielle transpira pe o rogojină în curtea dentistului Sba Lekrimi, vânător și prieten de multă vreme cu unchiul ei adoptiv.

Mai înțeleaptă, bucătăreasa dentistului îi dădu o pilulă pe care o luau toți vitejii când se aventurau în safari:

„După o doctorie ca asta, poți să zburzi, ai să vezi! E un pic de chinină, atâta tot!“.

Femeia, voinică și rumenă, era prietenoasă, vorbea cu oile și cu măgărușul, cu cei doi ogari și cu oricine ar fi luat-o în seamă. Făcea totul în casă, ajutată de două slujnice, fiindcă Sba era văduv de mai mulți ani. Îi ziceau Mamma Mia, că vorbea italiana, grație turiștilor din peninsulă care îi călcau vara, bucuroși să cutureiere și să caute lei în nord.

„Nu mai e niciun leu pe-aici, de o sută de ani!“, îi avertiza Mamma Mia.

Vorbea de asemenea binișor franceza, așa că se înțelese cu Darrielle.

„Ai mai fost în Africa?“, o întrebă.

„Niciodată.“

„Ei, atunci de asta ai acum toate suferințele începului, o să te întorci!“

Ar fi dezamăgit-o să-i spună că era în Magreb de atâta timp.

„Nu știam că Abrah are rude în Europa! Mai întâi am crezut că ești noră-sa. Nu se înțelege cu fiu-său și acum gândeam că s-au împăcat. Toată lumea vorbește că e înșurat cu o fată creștină și trăiește printre evrei.“

Darrielle tresări, dar își ținu gura. Nu știa că băiatul nu murise la naștere, odată cu mama lui. Nu-și închipuise vreodată că Abrah ar avea copii. Nici nu arăta ca un tată. Își aduse aminte de șoim și de calul întunecat din deșert. De Luna ca o brătară trecută prin foc, iar acum, dintr-odată, de febra vântului! Cel puțin, suna bine. Căpătase o boală romantică pentru care își turnase în burtă o fiertură ca fierea, când, de fapt, Abrah poate că-și dorise o pauză. O zi fără ea! Să colinde prin Douiret, să vâneze cu Sba ori să fie singur pentru încă o noapte cu lună plină.

„La ce te gândești? Ți-e mai bine?“

N-o durea absolut nimic. Se simțea doar slăbită, dar asta se rezolva cu o supă și cu un picior de curcan dintre cele ce se frigeau pe jărat.

Nu puteau să mai stea în curte. Ardeau pietrele și limbile cactușilor. În casă, părea mai bine, fiindcă de sus se vedea tot satul părăsit ca o colivie din care fugise canarul. Douiret era o ruină pentru două sute de suflete îndârjite. Pentru Darrielle, altă dragoste africană după esplanadă și golf.

„Ce să-ți placă aici? Când dispar turiștii, rămânem doar noi și vulturii. Sba Lekrimi nu mai e dentist pentru nimeni. Eu nu pot să plec și nici el. Ni s-au dus copiii, ai lui lucrează în Franța, ai mei sunt la Hammamet, că iubesc grădinile. Eu nu pot, visez deșertul, pe care îl știu ca în palmă și, dacă vrei să mă crezi, îmi plac și safarienii!“

„Mamma Mia, se distră Darrielle, deci eu sunt safariană!“

„Nu încă“, zise bucătăreasa și o privi cu îndoială.

Darrielle nu întrebă de ce, dar o fripse pe inimă ezitarea ei atât de cinstită. Sabir și Lekrimi intrară în curte cu puștile de vânătoare pe umăr. Mamma Mia îi zărise prima și fugi în bucătărie. Dentistul se supăra să o găsească vorbind.

„Cum e?“, îi zise Sabir, când păși înăuntru. „Sba e de părere că vei face frisoane la noapte...“

„Nu mă doare nimic“, sări Darrielle, dar când se grozăvi să-i arate, i se îndoia genunchii.

„Vezi, te-am prevenit“, spuse doctorul, „că are nevoie de somn“.

„Cum să dorm când nu știu nimic despre Douiret? Voi vă duceți prin sat, iar eu zac aici pe o rogojină, ca mâțele!... Șoimul unde e?“ întrebă Darrielle, uitându-i-se în ochi lui Abrah.

„Șoimul ăsta, și el, nu e tocmai un porumbel voiajor. A rămas undeva pe creste.“

Darrielle se gândi la sat ca la o bucată de pradă între dinții unui monstru de rocă. La Douiret, cerul era galben ca vinul, piața, demult devastată, devenise un loc pentru

*kharbga*¹ pe care bătrânii îl zgâriau cu creta pe stânci. Casele din vârful nici nu mai aveau lumină electrică, nu mai locuia nimeni. Sba Lekrimi interveni să se scuze: trebuia să vadă de masă.

„Și Mamma Mia te-a pus la curent cu toate?“, continuă Abrah.

„Îhî, și cu fiul tău...”

Sprijinit în arma de vânătoare, Abrah rămase netulburat:

„Ea știe mai multe ca mine, că ascultă ce zice lumea... Oamenii vorbesc că ar fi în Djerba și că s-ar fi însurat. Mai bine să faci negoț cu evreii decât să se intereseze de taică-su. Dar să știi că tot ce s-a întâmplat a fost numai din vina mea. Nu i-am spus la timp niște lucruri și de-asta aș vrea de mai multă vreme să vorbesc cu tine în numele lui Mehria...”

„Ascultă-mă bine“, se iuți Darrielle, „aici nu e vorba de un hotel. Nepotul tău știe să vorbească și singur, dacă are ceva de spus“.

Mamma Mia salvă situația anunțând că fiersese supa. Abrah o luă cel dintâi pe scară, însă Darrielle nici nu încercă. Presimțea că nu ar fi fost în stare.

1. Joc asemănător celui de Go, scris de obicei cu creta pe piatră (ar.).

Într-o zi, un safarian va vâna un șarpe sau un păun „care nu există. O să-l știm atunci când o să-l aducă aci pe pietre în fața noastră. O să-l coacem în miezul zilei, dacă nu cumva o fi fiind spurcat și o să-l mâncăm între noi. N-o să se mai surpe pământul, n-or mai dispărea oi și asinii vor avea chef de ham. Or să crească la loc smochinii și va fi din nou iarbă. Îți închipui? Eu am apucat crestele astea pletoase, cu ierburi uite atât, până când a venit omu' ăsta cu filmul lui.“

„Cine?...“

„Lucas! A făcut aci instalații și, în Tataouine, un oraș. Ce era mai demult? O închisoare și niște ciobani rătăciți, dar acu' sunt turle și șanțuri, iar mai sus, în Hadada, de-a dreptul case pentru oameni veniți de pe altă planetă.“

„Ce tot spui, Habib? Sunt doar gură-cască, se țin scai de vizitatori, să le ceară bani ori țigări.“

Darrielle stătea cu turiștii și cu niște localnici din Douiret sub calcanul atelierului de pantofi. Asta se mai făcea: se rupeau încălțări și Said le puneă opritoare, ciocănind în tălpi până seara.

„Nu i-ai cârpit bine“, îi zicea câte-un moș.

„Ei, asta-i! Îți târșâi picioarele, ești bătrân!“

Dar când îl vedea cu pușca la ochi, regreta pentru ce i-a spus. Tot satul vâna, din aprilie până în august, hăituind o fiară necunoscută. Apăruse după plecarea

americanilor, dar stătea ascunsă, mutându-și locul. Nu conta că *Războiul Stelelor* se turnase acolo în urmă cu mai bine de zece ani. Oamenilor le mureau iezii și le putrezeau fructele, iar de vină era năluca.

Trebuia ucisă de glonț, se gândiseră, după ce capcanele stătuseră goale până la sezonul cu ploi. Vorbeau despre ea ca despre o vulpe cu picioarele și botul de lup, alții bănuiau că ar fi coiot, însă cei mai mulți erau de acord că ar fi fost scroafa unui mistreț, după cum rupea splina oilor și o hăpăia caldă încă.

Darrielle văzu peste tot pliantele agențiilor de turism cu imagini din Awadid, din El Ferch și cupolele bazelor spațiale care se vizitau, bălciul extraterestru al deșertului adormit sub vântul saharian. Un administrator și câțiva paznici făuiau decorurile primăvara, ca să fie gata din nou pentru blițuri, pentru convoaiele de patru ori patru de la *Kebili Tour* și *Mebari Voyages*.

Bărbați ca Habib, Omar sau ca pantofarul Said, care aveau pe atunci patruzeci de ani, câștigaseră bani făcând figurație și mâncând sardele americane, unt de arahide și popcorn. Cel puțin Omar vorbea despre film mestecând săratul din lacrimi cu dulcele clipelor petrecute cu Nancy, o machieuză cu pielea ținută în pistruie ca oul de prepeliță.

Tocmai cobora soarele între două arcade de cărămidă când Abrah apărură în piață însoțit de câțiva hăițași:

„Darrielle, te simțeară prea înzdrăvenită, ce cauți aici?“.

Vânaseră cocoși de nisip care sângerău, cu capul în jos.

„Pot să vin cu voi?“, se trezi întrebând ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Îl văzu cum se mânie, dar n-avea încotro, trebuia să îi spună :

„Vreau să plec la Hadada cu un grup de turiști. Înțeleg că nu e departe, te rog! Mă întorc până seara!“.

Abrah se întristă, regreta că o adusesese cu el, făcea totdeauna doar ce îi trecea prin cap.

„Merg cu voi“, îi răspunse lăsând grupul de vânători cu păsări cu tot lângă brâul de piatră al fostei piețe.

Darrielle rămăsese cu gura căscată. Sabir se purta cu ea arătând aceeași posesiune ca și Mehria și ca toți bărbații magrebieni. Se înghesuiră opt oameni într-un patru ori patru de șase locuri. Darrielle stătea pe o dungă de scaun, dar era mai bine decât în șa. Abrah îi șoptea continuu în ureche :

„Ce vrei tu să vezi la Hadada? Deșeurile unei super-producții? Nu există nimic de văzut! Tu ce crezi că e Sahara? Vrei să mori pe nisipuri?“ Repeta întruna : „Tu me rends fou, Darrielle! Tu me rends fou!“¹.

Ceea ce făcuseră dromaderii, despărțind între ele poteci nevăzute, făceau acum jeepurile, scriind serpentine în Marele Erg. Nu era decât cerul deasupra lor pe o mare de pământ tulburat, care isca meandre de roz și de verde, de alb satinat, de ocră. Deșertul respira nemișcat, o piele uriașă, irigată din interior prin vene de zinc și sclipiri de pirită. Darrielle își lua în plămâni lumină prăfoasă și aer sonor, gustul Africii de arid răscopt care nu semăna cu nimic din tot ce mai pusese pe limbă, din ce dusesese la nări, din ce își mai amintea.

Multe din butaforiile filmului *The Phantom Menace* se păstrau intacte pe platoul din Ksar Hadada printre

1. Mă faci să îmi pierd mințile, Darrielle! (fr.)

lucarnele hotelului *ghorfa*¹ construit de localnici, dar cariat de nisip și ajuns un breloc al vântului. Turiștii veneau în exod să se joace o oră de-a baba oarba pe lângă pereții orașului Mos Espa, imaginat de George Lucas și rămas ca o criptă sub jarul sudului. Era o nebunie de voci și de ambalaje, de negustori care se tocmeau pentru *rose du sable*², de miros de benzină și de claxoane.

Darrielle o porni în sus, pe platou, printre elefanți fantomatici lucrați din ciment și războinici cu măști din fibră de sticlă, până în focarul deschis al dunelor. Cu suflul Saharei în piept, înfruntă întinderea chiar în fața gurilor roșiatice ale minelor de fosfați care se vedeau de departe. Începu un dans țopăit ca o vrabie, căci nisipul clocea ouă închipuite. Ardea în jur, nu găsi nimic să se așeze, așa că rămase în picioare frecându-și tălpile. Și ea, ca și ceilalți, stătea pe spinarea unui monstru fierbinte, abia gâdilat de metehnele lor vilegiaturiste și tot ce simți fu îngăduința ironică a unui străfund de ocean.

Deodată, în zare, văzu agitându-se pe deasupra nisipului o amuletă berberă cu șnur albastru, dintre cele care costau un dinar. Lingea depărtarea, vibra în aer, dar pe Darrielle o trecu frisonul unui dezamăgitor déjà vu: era figura din *American Beauty*, cu punga de plastic zburând în aer, cea care îi plăcuse atât. Nici măcar Africa nu făcea risipă de trucuri noi, de metafore.

1. Forturi în formă de fagure, cu camere joase, folosite inițial ca silozuri pentru grâne și copiate recent de arhitectura hotelieră (ar.).

2. Trandafirul deșertului (fr.).

Abrah trimisese mesaj să-i aducă elicopterul hotelului până la Matmata. N-ar mai fi îndurat sâcâielile unei ființe ca Darrielle. Așa avu parte doar de o jumătate de oră de văicăreli despre înălțime. De acum știa: Darrielle era fascinantă și imposibilă. Pentru muze ca ea, se uscau măslinii și bărbații porneau războaie. Prima oară în viață se mulțumea că îmbătrânise. Darrielle era ca o flamă. Câți bătrâni nu s-au ars! El îi rămânea unchi și atât. Cât despre Mehria, Allah să îl apere! Nu era nimic de făcut.

Nu mai era sigur decât de faptul că ea va face din *El Sultan* o pală de aer cu diamante, o ninsoare cu vânt. Era tot ce aveau nevoie: oamenii plăteau cel mai mult pentru mirajele scurte, pentru minuni de o zi. În plus, Darrielle devenea otravă dacă-ai fi vrut să o bei în loc să o guști. Nepotu-său se înverșuna s-o respire, să o tragă pe nări ca pe opiu. Allah să îl apere!

Ajunseseră. Darrielle, îmbrăcată europenește, părea cea mai cumsecade din lume.

„Madame, soyez la bienvenue!“¹, îi spuse portarul, vărsându-și ochii în urma ei.

Mergea ca o antilopă cu glezne de platină, dar Abrah își scuipă în sân. Uită totul în baia cu spumă și arome de trandafiri. Vorbi cu Sousse Anne după o săptămână

1. Fiți binevenită, doamnă! (fr.)

de hărțuieli și ispite. Vocea ei, acuarelă de înrămat, îi odihni mintea și adormi.

Între timp, Darrielle inspectă oficiile și umblă prin cămări. Își instaură un birou suspendat ca un cuib de viespe vis-à-vis de acvariul cu pești. În sfârșit, se descălță de pantofi și se pune în vârful patului. Deschise computerul și citi :

Draga mea dragă, uite o epistolă pentru două luni, cam cât am lipsit! În parte, știi veștile, îmi place să cred: 1) mai întâi am spus „da“, răvășită de briliantul de un carat (sper că nu e al fostei neveste); 2) am plecat cu Zeuțu' în luna de miere două săptămâni, în Mallorca; 3) numai miere n-a fost, dar a trecut repede! 4, 5 și 6...) până la cât vrei tu – sunt nevasta șefului, dar rolul ăsta nu mă prinde deloc. Îl învăț... La biserică, a venit tot biroul și închipuie-ți că și-au dat coate și s-au amuzat de cuplul nostru stupid. Au lăsat-o baltă cu râsetele când mi-au văzut livingul, garajul cu cele două mașini, piscina și câinii, foișorul de barbecue.

Ieri, de pildă, am supravegheat să se ude gazonul și am schimbat copertinele de deasupra ferestrelor. Am cumpărat ghivece de lut, din alea care imită amforele grecești, cum îți doreai tu să amenajezi o grădină. Ți dai seama că aș face orice să evit întâlnirile cu proaspătul soț, dar tu știi că rutina rezolvă repede tot ce la început ni se pare... să nu mă întrebi despre pat, de acord?

Cred că sunt mulțumită de viața mea. De acum, ca nevastă, aș putea să călătoresc singură? mă întreb. Nu de alta, dar soțul meu e foarte zgârcit cu părerile

despre mine, doar acum mă are la domiciliu ! Darrielle, bărbații sunt tare proști, ar putea să ne legene din cuvinte, să ne lege la ochi pentru toată viața, dar creierul lor e construit altfel... Dacă vrei să filosofăm un pic, ca pe vremuri, trăim un mileniu fără intimitate. Socotește tu singură, când ai chef: eu sunt măritată de nici trei luni, iar bărbatul meu, o anexă a internetului, susține că avem un ritm sexual mediocru. Cum altfel? Nu-mi spune un cuvânt despre cum arăt, despre cum mă îmbrac, cum miros... Cum m-o fi observat el la început? Vrei sau nu să accepți, sunt convinsă că ne cuplăm din conformitate, din frică și, probabil, din ceva instinct (cât îl mai avem !).

Eu pentru Zeuțu' sunt în primul rând un criteriu de performanță, un accesoriu de societate. Mulțumitor pentru orgoliul lui, nu? À propos, mi-am fortificat brațele, draga mea, à la Michelle Obama și o să încerc să mă și restaurez pe ici-colo, când va fi cazul... Știi, mă gândeam tot ieri că, de vreme ce nu-mi răspunzi, funcționezi după aceleași reguli și în lumea ce ți-ai ales-o, degeaba zici tu că nu mai fac aia, nu fac ailaltă, trăiesc. Vax! Însă despre asta cred că o să avem noi două prilejul să mai vorbim, așa e? Îți amintești că ți-am scris, am râs de bărbatu-meu atunci când vorbea despre asigurări și doar asta avea în cap! Acum mă gândesc că, în cele din urmă, tocmai ele contează și ne fac să ne mai găsim pansamente pentru eșec: siguranța financiară și puțința de-a cumpăra norocul care-ți lipsește. Eu, una, mai nou, mă încred în asta, ți-o mărturisesc.

Prietena ta

Toată lumea la *El Sultan* îi spunea Don Alfredo și femeile îl plăceau. Gamaldi încercase saltelele tuturor cameristelor și ale recepționezelor oacheșe care se schimbau între ele în ture. Își cumpăraseră o Davidson cu care zbârnâia prin nisipuri, dar tot îi rămânea timp. Noaptea în podiș erau nesfârșite. Gamaldi slăbise și începuse să bea. Nu înțelegea nicio clipă de ce naiba veneau turiștii în așa un pustiu. Paradis! *El Sultan* era ca un fort părăsit de soldați. Numai curve! Pe deasupra, femeia asta, Darrielle sau cum o chema, îl scotea din sărite, îl mai și cunoștea de când se pipăia cu Karima pe sub smochini.

Arăboaică îl mai sunase de câteva ori și odată îi plânsese la telefon. Ce poveste! Se temea de Azmir, frate-său, un arab negustor care vedea sânge și care l-ar fi putut căuta. La Matmata, când nu avea somn, cobora între casele troglodite și se holba la pereți. El crezuse că oamenii ăia chiar trăiau în peșteri de lut, mâncând te miri ce. Dar turismul schimbaseră tot. „Troglodiții“ veneau pe asini și intrau în hrube înainte de prânz pe când leneveala vizitatorilor tocmai se încheia și porneau să colinde și să facă fotografii.

Don Alfredo se plictisea. Aflase secretele și un singur mister îl ținea pe loc: tânăra Zimmeline, cu ochi de șopârlă și cu gleznele zornăind. Ar fi auzit-o oriunde și ar fi urmat-o prostit, însă nu apărea. Mouradi amâna s-o

aducă oricât se lăudase și, la un moment dat, parcă o uita în adins. Petreceau la bar și beau împreună, chit că unul din ei era musulman. Fiecare, în gând, vâna altceva. Sauditul spăla intrările cu privirea, așteptând să o vadă pe Darrielle. Sicilianul spera să audă un cuvânt despre cura de odihnă a doamnei.

Între toți, numai viespea din cuibul ei de lângă acvariu deslușea ugitul de turturea al unei guriste. Știa că Alfredo angajase în restaurant o tânără beduină cu un glas care îi adormea pe clienți la mese. Încă nu fusese s-o vadă, de milă. Se aștepta ca bărbații din clanul ei să dea buzna la *El Sultan* și s-o ducă de păr pe trepte.

Darrielle asculta de sus vocea ei în arabă și închidea ochii. Nimeni nu credea că în minte îi unduiau lanuri și treceau varani încălziți de arșiță. Visa grauri și maci dospți sub soarele Africii. Și-l dorea pe Mehria cel de la început, șezând între capre și mâncând bibanii cu degetele. Ospătarul veghea la ușă cu o ceașcă de ceai până îi dogoreau palmele.

„Ce nu intri, prostule?“, se răstema la el liftierul.

Nu făcea niciun gest, ca și cum n-ar fi auzit. El era copil al deșertului și putea să asculte gândurile.

Într-o dimineață, Sabria își clătea rochiile. Avea doar două : una galbenă, de grâu copt, alta roșie. Erau haine ciudate, nici arabe și nici alt fel, le scurtase mânecile, că așa îi recomandase Alfredo. Nu voise să cânte cu părul descoperit, așa că improvizase un fel de acoperitoare de cap din rămășițe ale draperiilor. I se umflau tălpile. Nu stătuse vreodată cu picioarele în pantofi atât

de înalți. Dar era frumoasă oricum. Darrielle credea că ar fi putut să le cânte și înfășurată în cearșafuri. O luă după ea, să-i scurteze chinul: îi dădu să încerce pantofi mai moi, un șal de dantelă, altul de mătase și o perla de pus la gât.

„Vous savez, madame, je me trouve ici à l'essai...”¹

„Nu, serios!“, glumi Darrielle și deschise un sertar din birou. Luă un teanc de dinari și îi puse în față mai multe bancnote.

„Nu ți-au dat vreun ban pân' acum, așa e?”

„Dar mi-au dat mâncare și cameră“, zise.

Se roșise toată și tremura:

„Lucrurile astea chiar mi le lăsați mie?”.

„Dar cui? Vreau să știi că îmi place mult de tot vocea ta.”

„Înțelegeți arabă?”

„Deloc. Dar ascult doar glasul.”

„Și muzicanții! Vocea e mai bine când se-aud și ei lângă mine, nu? E păcat că nu știți cuvintele...”

„Nu-i nimic, ai să mi le traduci tu într-o seară.”

„Să vă spun ceva: știu un singur cântec, l-a pus în franceză un om din sat și am luat un premiu cu el la Douz.”

„Un premiu?”

„Da, la festivalul de iarnă! E un cântec vechi, dacă mă lăsați, o să-l zic diseară, special! Dar puteți, vă rog, să veniți în sală?”

„Promit!”

Darrielle se găti, mai ales că era prima oară când se arăta în Salon du thé. Restaurantul aflat alături părea

1. Știți, doamnă, mă aflu aici de probă... (fr.)

deocamdată puțin animat. Până seara, când Sabria cânta pe rotonda din lemn de pin, chelnerii păseau ca pisicile printre jocuri de apă și de neon, reflectate în argintul veselei.

Căutase un loc la fereastră, dar, prin sticla givrată, din podiș nu vedea cine știe ce. O recunoscuse pe Sabria, venind printre mese și îngropându-și picioarele în covor, căci era desculță. Asta da, era o idee! Cântăreața fără încălțări lua cu ea toți ochii. Și pantofii de dar o strângeau, așa că Darrielle îi făcu propunerea:

„Ai să fii Sabria, beduina desculță, n-ai vrea? Lumea va rămâne la *El Sultan* ca să te asculte, iar bărbații vor fi vrăjiți, crede-mă“.

„Sigur că vă cred. La hotel se spune că vă pricepeți la asta. Când vorbeați cu mine, mi-am și văzut numele pe un afiș, pe cuvânt!“

Beduina desculță visa celebritatea ca orice artistă. Darrielle surâse și continuă să-i vorbească:

„Am impresia că în seara asta îți lipsește ceva, ghicești?“.

Cântăreața o privea încurcată, fiindcă își desfăcuse o brățară de aur și o legăna între două degete:

„O să ți se asorteze cu perla!“.

Dar încheietura desculței era cu puțin mai legată decât a ei. Păcat! Darrielle nu apucă să regrete că Sabria, cu un gest de maimuță, își prinse brățara de lobul urechii. Fata asta se descurca! Astfel, firul de aur care trecea printr-o singură perlă ca printr-un sâmbur de avocado păru un cerclu prețios... Era timpul. Sabria urcă pe estradă, lipăind desculță pe lemn. Se iscară furtuni de aplauze.

Zimmeline a fost toată seara un râs și un zornăit de podoabe. Apăruse, și sicilianul o bea în vin. Dar Sabria era ca arsenicul și ca verdele în deșert. De la masa ei, Darrielle se ruga la nisipuri să n-o vrea înapoi, să nu fie aievea, ca o fata morgana. Era ca o boare și urma să ajungă vârtej.

Cântă mai întâi în arabă, unduindu-se precum șerpilor cu clopoței.

„Are doar un cerceș, ai văzut?”

„Cântă fără pantofi!”

„E desculță!”, se șoptea în salon, iar șoaptele aduceau mereu, alți curioși. Apoi începu balada aceea pe care, la mese, o îngână toată lumea :

*Mireasă, tu ești verde,
Dar mellia ta roșie mi-a prins inima
ca un năvod.
Am să pescuiesc o știucă de aur cu el,
Plină de icre.*

*O, Lună, Lună, spune-i iubitei mele
Cum o aștept în grădină,
Printre portocali și măslini
Spune-i că am s-o duc în deșert,
Ca așa să rămână de tot a mea.*

*Am s-o apăr de vânt și de vrăjile nopții,
Am s-o strâng la piept
Sub burnous-ul meu încălzit,
Am să-i mângâi părul,
Spune-i că am s-o duc în deșert,
Ca așa să rămână de tot a mea.*

*Hei, omule, prietene ce îți cauți mireasă,
Nu te speria de veninul cobrelor
și nici de furtuni,
sub nisip e o mare îngropată,
iar miresele o cunosc.*

*O, Lună, Lună, spune-i iubitei mele
Cum o aștept într-o oază,
Spune-i că am s-o duc în deșert,
Ca așa să rămână de tot a mea!*

De atunci, Darrielle avea masa ei în salon și părea că uitase de l'Esplanade. Mehria se ocupa de bumbac în Alger și, când se întoarse, găsi arșița dogorind un conac pustiu. Nu era semn bun. Se gândi să plece spre Matmata, dar Abrah Sabir îl opri :

„Las-o în pace acum, are treburi!“.

Se perpeli două zile și își vărsă nervii pe servitori. Raouf prefera să lucreze în grădină ca să nu îl vadă până la prânz, dar Hafa n-avea încotro : îl chema tot timpul. În cele din urmă, își luă inima în dinți și îl ademeni să îl ducă până în podiș.

El atât aștepta. Începu pregătiri ca și cum s-ar fi însurat. Hafa se rugă pe ascuns ca Allah să-i dea tihnă,

fiindcă nu îl mai văzuse așa. Înainte cu o zi de plecare, se duse la Zaouf la mormânt și stătu sub cedri. Servitorii tocmai credeau că nu și-o mai amintea. Nu veni mai blând de la cimitir. Se urcă să doarmă fără să întrebe ceva despre masă ori despre ce-aveau să facă a doua zi.

„Nu ar trebui s-o anunți?“, îl iscodi Hafa când să pornească.

„Nici vorbă! Și ai face bine să ne grăbim!“

I se strânse inima pe tot drumul gândind că el nu fusese cu Darrielle când ea întâlnise șoturile de sare și sudul, satele arse și măgărușii potopiți de poveri. Încercă să vadă prin ochii ei crustele înroșite ca niște cărnuri, minaretele albe, dar nu reuși întru totul.

Când Matmata le ieși în cale, cu hotelul singur ca un catarg, soarele cobora în deșert, urmărit de țipătul uliilor. Se stingea arsura unei bolți de cuptor, iar căldura curgea în pietre. Mehria flutura ca un steag în vântul subțire, cu hainele lui de paradă și cu încălțări de gazelă, care îi băteau glezna.

Portarul îl privi ca pe o fantomă, dar el nu își dorea decât ca Darrielle să îl creadă șeicul ei salvator. Nu îl văzuse intrând, se afla în biroul ei cu pereți de sticlă și, dintr-odată, privind-o de jos, în sclipirile reci ale becurilor, i se păru o străină. Pielea i se albise, iar obrazul îi era neted și înghețat. Își aduse aminte numele ei întreg și nu-i mai veni să o cheme cu numele inventat. Dar dură o secundă. Când ea își ridică pleoapele și spuse cu uimire „Mehria!“, inima i se dezlegă și pluti ca un sloi pe apă. Simți că-i e foame și că sângele îi umblă ca unui om viu.

„Am venit să te iau acasă“, îi spuse.

„Dar ești sigur că știi unde ne e casa?“

Părea ca un joc, însă nu era. Mehria înțelese cât erau de îndepărtați când intrară în restaurant, unde turiștii izbeau în mese, cerând să asculte *Balada știucii*.

„Ce e asta?“, întrebă el.

„Un cântec arab, s-ar putea să îl știi.“

Îl ascultă și se răci iar, deși totul în jur era atât de fierbinte, se uită înspre Darrielle care învățase cuvintele și le spunea ca o răzvrătită. Cânta ca femeile înșelate când își așteptau soții care nu mai veneau.

Ai fi zis că venise toamna pe l'Esplanade. L'Esplanade n-avea toamnă. Era doar o tristețe a locurilor la care te uiți de departe după ce le-ai iubit.

Cum intră în casă, o prinse dorul de bătrâna Zaouf și se puse pe plâns în hohote.

„Darrielle, păi așa v-a-nvățat la hotelul ăla, ia spune? Fetele frumoase boceau?“

Se îmbrățișă cu Raouf și, când Hafa intră și el, o luă sub braț ca pe o rândunică și o roti:

„Te-ai făcut ușoară de tot! Nu v-au dat mâncare la *El Sultan*?“.

Încă nu aflate că Hafa i-l lăsase în podiș pe Mehria, ea acum îl vedea după atâta timp. Când deschise ușile spre grădină, raiul în toate culorile o făcu din nou fericită și-ncepu să alerge până la ghivece și înapoi:

„Dragul de tine, cu ce grijă le-ai așezat!“, îi zise slujbașului, iar Raouf se umflă în pene ca un cocoș.

Nimeni, de mult, nu îl mai lăudase.

Era mai bine. Mâncă o plăcintă și dormi sub smochini, apoi vru să plece la Eglantine.

„Ți-ai venit în fire, așa e? Ai și pus la cale să hoinărești!“, îi zise Mehria și i se umpleau ochii de făptura ei printre lucruri, el nu mai voia să trăiască altfel.

Încercă să o ducă în patul de sus, dar era degeaba. Ea dorea să umble, să vadă, se purta ca la început.

Doar că el nu mai exista. Nu-i spusese o vorbă de când intraseră, iar acum se distra cu progeniturile lui Masoud, fără să îl bage în seamă.

Amélie se înălțase un pic, iar Gustave se mai rotunjise la față.

„Unde e mama voastră?“, o întrebă Darrielle pe fetiță.

„E la doamna aceea cu magazin, care e bolnavă, da' trebui' să nască.“

„E bolnavă? Ai văzut tu?“, insistă.

„Da, stă în pat și e tare umflată. L-au chemat pe doctor de multe ori.“

Darrielle nu se aștepta. Se lăsă pe scaun topită și privi spre curtea lui Rhyme. Eglantine venea către casă, îmbrăcată cu aceiași blugi, dar schimbată la față.

„S-a-ntâmpnat ceva?“, o întrebă, fără să-i răspundă la bun venit.

„Rhyme refuză să meargă la un spital, iar doctorul crede că nu-i bine deloc.“

„Dar bărbat-său? Cum o lasă așa?“

„Azmir! Ce vrei tu de la omul ăsta? Pentru el, copilul e un trofeu, încât ar fi bine să i se nască la cap, iar el să-l înhațe îndată din scutece și să-l plimbe pe-aici, printre noi!“

Se gândi să vorbească cu Monia, dar nu-și luase telefonul cu ea.

„O suni tu pe Monia, vrei? În definitiv, ea e doctorița, ea ar trebui să decidă.“

Eglantine formă numărul, dar din vaietele cumnatei lui Rhyme nu înțelegea mare lucru. Îi pasă telefonul lui Darrielle.

„Tensiunea lui Rhyme e atât de mare, încât poate muri oricând. Și ea, și Azmir sunt inconștienți, n-am văzut niciodată așa ceva. Dacă nu treceam pe aici, spune tu! Abia am urcat-o în ambulanță!”

„Monia, eu sunt Darrielle...”

Monia se întrerupse o clipă, apoi adăugă cu vocea pe care i-o cunoștea:

„Bine ai revenit, Darrielle, te-am văzut la televizor...”

„Rhyme va fi în regulă, nu? O să nască prin cezariană...”

„Așa cred și eu, îți dai seama, dar de ce-a fost nevoie de chinul ăsta? Plus că e un risc...”

„Dar tu ce faci, cum ești? Vreau să-ți spun ceva important.”

„Bine, rămâi în curte la Eglantine. Vin și eu acolo, curând.”

Monia apărură foarte repede sub o pălărie esparto cu panglici albastre și roz.

„Dar ești îmbrăcată de bal!”, zise Eglantine. Se îmbrățișară, iar când veni rândul lui Darrielle, doctorița o măsură cu îngrijorare:

„Nu îmi place de tine, ai slăbit!”

„Nu e grav, tocmai am mâncat o plăcintă.”

„Ba eu zic că nu e prea bine: sunt necazuri pe l'Esplanade. Tu slăbești, Rhyme aproape se sinucide, iar de soră-mea, ce să zic...”

„A pățit ceva? Despre ea voiam să...”

„A pățit ce pătesc toate fetele când se lasă vrăjite de...”

„Asta e! Sicilianul ăla nu e un prinț. Am avut ocazia să-l cunosc și am vrut să știi și tu... iartă-mă că mă bag.

Te rog mult să mă ierți, dar Karima merită un bărbat mai bun...”

„Draga mea, de acord, să îți spun de când ne certăm pentru acest Alfredo? E o haimana patentată, iar din pricina lui, Karima se găsește într-o situație... ce să mai vorbim... imposibilă! Voi două, care nu sunteți musulmane, nici nu v-ați născut în Magreb, nu puteți înțelege întocmai. Nici nu sunt în stare să vă explic. După faza cu Rhyme, după toate emoțiile de azi, e tot ce-mi lipsea. Dar e bine că te-ai întors, Darrielle! Mâine-poimâine, la un ceai, vreau să știu și părerea voastră.”

Trecuseră câteva zile de când venise fără să o fi căutat pe Sousse Anne. Se simțea vinovată. Mehria, nici el nu zisese vreo vorbă despre ea sau despre Abrah. Între timp, lucrurile se mai calmaseră: Rhyme se simțea mai bine și se întorsese pe l'Esplanade, așteptând să nască la termen. Monia nu le chemase la ceai, nici pe ea, nici pe Eglantine, ceea ce însemna că situația imposibilă a Karimei nu era de nerezolvat.

Hotărî să se-ndrepte spre *El Artista*, dar Sousse Anne nu răspunse la telefon. Nu renunță totuși la vizită. Oricum avea drumuri de făcut prin oraș. Raouf apăruse în urma ei și închidea porțile. Îi făcu semn cu mâna, iar el îi trimise plecăciuni și bezele, maimuțărindu-se ca de obicei.

Ieși în drum larg și trase ferestrele chiar când muezinul chema la moschee. La semafor, îl auzi iar și o tihnă plăcută îi potoli inima. Probabil, se neliniștea de Sousse Anne fără să-i placă să recunoască. Se gândi să cumpere niște fructe, dar găsi numai rodii și niște limete destul de mici. Apoi își aminti că Sousse Anne nu se dădea niciodată în lături de la baghete cu nuci și fistic, așa că opri la o patiserie. Plăti și, când îi dădură pachetul, rupse un colț de baton, pe care îl mănca la volan în timp ce urca pe colină spre Sidi Bou: „Tot zicea Monia că sunt slabă...“. Se șterse pe mâini și-și puse mânușile de condus, amuzându-se singură și privind-și degetele.

Obloanele mari de la *El Artista* păreau nemișcate cum le lăsase și parcă sub ele, între pini, o văzu pe Sousse Anne stând afară, la o măsuță care abia îi trecea de genunchi. Ca și cum s-ar fi despărțit ieri, Sousse Anne așeză deoparte revista și îi strigă:

„Să tragi bine zăvoarele, m-ai auzit, Darrielle?”.

„De ce nu răspunzi, te-am sunat toată dimineața!”

„Nici nu știu unde-i telefonul.”

În sfârșit, o cuprinse în brațe și Sousse Anne o apostrofă:

„Sunt probleme în paradis? Ai ajuns ca o scândură! Abrah mi-a povestit că Mehria a umblat ca nebunu’ să te-aducă acasă...”.

„Altceva, ce mai știi?”, se miră Darrielle.

„Mai e altceva de știut?”

„Nu, doar că de când am venit ne purtăm ciudat amândoi...”

Lui Sousse Anne nu i se păru importantă știrea, așa că trecu peste lamentările de amor:

„Mai bine mi-ai spune ce zici de vestea că, în câteva zile, tapiseria e gata!”.

„Asta e chiar trăznit! Dar cum ai lucrat într-o lună ceea ce eu așteptam să faci de doi ani încoace?”

„Uite-așa, se mai schimbă oamenii, tu nu știi...”

„Arată-mi, neapărat, Sousse Anne, nu mă fierbe!”

„În momentul ăsta, în niciun caz! Ce, acum ai să mori pentru câteva zile! Tocmai căutam un model de ramă când ai venit. Toate la timpul lor...”

„Nu vrei să recuperăm totuși telefonul ăla al tău?”

„Ba da, cred că e prin casă... Vino să-l căutăm.”

Intrară. Pisica tărcată a lui Sousse Anne i se împleti în picioare și dispăru. Darrielle regăsi întunericul umed de după storuri și mirosul vag de tutun. Din cafenea, ajunse la ele clinchetul ceștilor și, se pare, miresma semințelor de paciuli, care se scuturau în ghivece.

Sousse Anne își răsuci părul și îl prise cu un elastic.

„Ascultăm niște jazz, ce zici?”

Fără să aștepte răspunsul, dădu drumul la muzică și acorduri de saxofon năvăliră în umbră de-a lungul zidurilor.

Dintr-odată, portabilul îi sună de sub pernele de pe canapea.

„Aha!”, mormăi Sousse Anne.

Micșoră volumul CD-ului și răspunse. O auzi cum spune doar „alo”, fără s-o vadă cum se albește.

„Sousse Anne, ce e?”, țipă Darrielle, fiindcă prietena ei parcă încremenise.

„Urcă-te în mașină! Rhyme va pierde copilul!”

Când intrară pe l'Esplanade, cornișa părea locuită de zeci de suflete. Servitorii erau la porți, cu femeile în frunte, care se agitau lângă ambulanța cu sirena pornită. Darrielle simți un gol în tot trupul. Prietena ei sări din remorcă și își făcu loc până o pierdu din vedere. Monia nu era nicăieri. De la ea așteptau scăparea. Cum fusese ea de acord ca Rhyme să se-ntoarcă de la spital? Oricum, nu mai conta. Se dădu într-o parte ca să vadă nu știa ce. Oamenii vorbeau în arabă, amestecat și pe multe voci, iar ea nu pricepea.

Când Maherzia ieși urlând și smulgându-și părul, Darrielle începu să tremure. Vru să fugă acasă, dar nu

reuși să-și miște picioarele de pe loc. Imediat după soacră, îl văzu pe Azmir, care, așa cum prezicea Eglantine, își ținea nou-născutul deasupra capului și răcnea ca un apucat. Copilașul se zvârcolea și mai multe femei se îmbulziră să i-l apuce din mâini. O zări pe Sousse Anne și apoi pe Karima, galben-vânăță, între brancardierii care duceau corpul acoperit.

Azmir se târa pe dalele curții prins de brațe de alți bărbați.

„Omul ăsta a înnebunit, sărmanul de el!”

Sousse Anne băgă cheile în contact.

„Ce de nenorociri! Hai acasă, fato!”

Raouf și bucătăreasa stăteau lângă uși, dar niciunul din ei nu putea vorbi. Sousse Anne își lăsase mașina în stradă cu motorul pornit și cu portierele vraște:

„Eu nu vreau să rămân. Dacă sunteți voi doi, nu mai am nicio grijă. Raouf, să vii mâine să iei remorca! Dar până atunci, să n-o scapi din ochi pe mironosița asta a mea!”.

Raouf doar dădu din cap, iar bucătăreasa o luă în primire pe Darrielle.

„Nu cumva să vă prind că vă purtați iar ca și cum aș fi neajutorată!”, le zise, de îndată ce plecă Sousse Anne. „Sufăr după Rhyme ca și voi, dar în rest sunt normală și pe picioare. Raouf, tu să nu dispari înainte să-mi spui ce a fost! Cu un doctor în casă, cu soacră și cu două cumnate, o femeie ca ea se gândește să crape! Eu nu pot să-mi explic!”

Știa că Raouf era mai curios ca femeile. Știa că întreabă, ascultă în jur, leagă faptele între ele și descoase

orice nimic. Dar acum era vorba despre o moarte. O mamă lăsase un copil de o zi, oricât se rugase Azmir lui Allah și profetului să o ierte. Însă, până la urmă, slavă lor că slujbașul nu știa mai multe de-atât! Începu să le povestească, ei și bucătăresei, fiindcă pe Mehria și Hafa parcă îi înghițise pământul.

„Rhyme era în grădină, în balansoar, și cojise o portocală. Eu știu asta fiindcă m-am dus să întreb de Bellet, cumnată-su, ăl de ne repară mașinile. Ca să vezi, tocmai azi! Mor să intru în vorbă cu femeii arătoase, așa că i-am zis: «Ai să naști un prinț, la cât ești de veselă și frumoasă!». Ea era voioasă și mi-a răspuns: «La fel spune și soțul meu, să se-ndure Allah!».

Mi-a părut liniștită și a adăugat că mai are vreo patru zile de așteptat, dar că stă acasă, în patul ei. Am vorbit cu Bellet în garaj și, când m-am întors, balansoarul se bâțâia singur sub pomi, fiindcă ea plecase. Numai ce-o aud pe cumnată-sa care strigă: «Mișcă-te, că i s-a rupt apa! Tu ai vrut să se-ntoarcă de la spital!». Vorbea cu Azmir, cu frate-său, care aducea niște cutii, nu știu, de la magazin, în șopronul din spate. Nu credeam că-i așa de rău, că doar câte femei nu pierd apa și am venit acasă gândindu-mă că băiatul o să se nască la ei în curte, cum voia tată-său!“

„Așadar, e băiat“, rupse Darrielle șirul vorbelor.

„Păi, da' cum, taică-su știa dinainte și ne-a spus și nouă, la toți! Ce păcat, era tare mândru și visa că va fi frumos ca și maică-sa...”

„Ea a fost frumoasă, într-adevăr“, murmură Darrielle, și gândul i se duse în urmă, la diminețile clare, petrecute cu Rhyme în prăvălia de suveniruri, la migala ei de-a-și

strivi genunchii pe covorul de la moschee, când avea o minte plină de raze și de întâmplări din Provence. Se gândi la desenele ei cu hena, care într-o viață ar fi tatuat țărml și l'Esplanade, învelindu-le ca o piele. Se gândi la Mehria, ascuns printre smârcuri și lingându-și rănile ca un animal. Ea nu-și găsea locul nicăieri între toate astea. Ea fusese singură, totdeauna, într-un fel de coridă a vântului, dar acum piesa se jucase. Întâlnise Africa și deșertul, misterul Islamului, dar fără ambiția că le și pricepuse. Altceva era cu Sousse Anne, cu Rhyme, cu femei din Magreb, care își făceau cuib ca păsările.

Dintr-odată, se răzvrăti și urcă în cameră, să o sune din nou pe Sousse Anne. Ce noroc, se afla lângă telefon și-i răspunse calmă, aeriană, cum era ea :

„M-am oprit din lucru, sunt pe terasă. Ce faci?“

„Sousse Anne, pe tine cine te-a dus în deșert?“

„Nu mă bramburi, pe asta de unde ai mai scos-o? M-am dus singură, ca și tine...“

„Nu, eu am fost cu Abrah!...“

„Ei, aș! Abrah e o închipuire ca toți bărbații... Darrielle, ce vrei tu, nu-ți aduci aminte când m-ai întrebat, mai demult, ce îmi place aici, ce mă ține legată și eu ți-am răspuns: vânătoarea! Numai tu te complici. Înțeleg să fii tulburată după moartea lui Rhyme, dar eu cred că...“

Darrielle zise brusc :

„Noapte bună!“, și îi închise.

Se trânti pe pat, cum era, îmbrăcată, legănându-și picioarele într-o parte și în alta : „Ce piesă ratată!“.

Hafa nu instalase plasele de țăntări și în încăpere era plin de ei, așa că fu sigură că nu o să doarmă, dar ațipi fără să-și dea seama. Dormi până în zori.

Îl simți pe Mehria cum fuma sub smochini. Se duse afară, în balconul rotund al dormitorului ei și-i văzu doar țigara făcând scânteii. O simțise și el că e trează și o privea dintre pomi fără să o distingă. Era beznă, cu nori cenușii atârând peste mare, care prevesteau ploaia. Doar că, de data asta, Mehria acceptase să îi vorbească. O chemă deslușit:

„Vino să stai lipită de mine“, încât precis auziseră servitorii.

În întinericul tot mai diluat, flutură o clipă răspunsul ei:

„Mi-e prea frig să cobor“.

Așadar, tabloul țigării de sub smochini devenise prilej de ceartă.

„Mehria, pot să știu de ce ai plecat iarăși, aseară?“

„N-am plecat nicăieri, eram în grădină...“

„Și Hafa?“

„Hafa doarme în casă.“

Noaptea se schimba în lumină, se-nălța pe deasupra golfului. Văzu prima șalupă, urmată de pescadoarele care ieșeau totdeauna înainte să plouă. Dar va ploua? Mehria strivi un rest de țigară și apoi se uită în sus. Atunci îl văzu cât era de atins de tot ce se petrecuse. Moartea lui Rhyme îl făcuse alt om.

Darrielle suferea că el suferă pentru rele pe care nu reușise să le împiedice, dar pe care nu încerca să i le împărtășească și ei. Iritarea îi venea din visul de noapte, despre care nu își amintise la început, dar acum totul îi era clar în minte: Rhyme trăia și părea ca atunci când fuseseră amândouă la clinică. Era îmbrăcată cu un *sifsari* auriu, cu tighele verzi, cel pe care i-l admirase

întâia oară când intrase în magazin. Se urca pe scăriță până la rafturile de sub tavan, iar conturul ei, străveziu prin pânza de îmbrăcat, semăna cu al libelulelor.

Îi făcuse un tatuaj între inelar și degetul mic, dar îi mai făcuse și lui Sousse Anne și Karimei, lui Eglantine, iar dintre bărbați, numai lui Mehria și soțului ei, Azmir. Toți se arătau încântați de desenele lor cu hena, însă, dintr-odată, șarpele dormitând în spini, de pe mâna prietenei ei, Sousse Anne, învie și își mișcă limba.

„Oh, mon Dieu!“, făcu Eglantine și se trase înapoi speriată. Dar Sousse Anne, care îndrăgea toate lighioanele, îl luă pur și simplu de cap și îl strânse bine, sărutându-l deasupra ochilor.

Pentru Darrielle, căreia îi picta totdeauna ghirlande și ramuri de tamarisc, nu făcuse decât un păun cu podoabele cozii desfăcute în evantai și, de îndată ce îl privi, pasărea coborî împlânzită pe podeaua din magazin.

Eglantine avea patru fluturi cu aripile indigo, așa cum numai în golf se găseau primăvara, Karima – o pereche de guguștiuci, iar Mehria, bineînțeles, un varan cu solzii ca sticla. Singur, doar Azmir între ei nu purta nici floare și nici animal, ci un corn de lună care îi lucea între sfârcuri ca o așchie de os șlefuit. Tocmai pentru el, negustorul, izbutise desenul cel mai frumos, care nici nu i se desfăcea de pe piept, ci îi licărea mai departe ca o apă sub piele, ca o lampă de luminat.

Darrielle înțelesese în vis că Sousse Anne terminase tapiseria. Aceasta era prevestirea că așezase la locul lor piesele dintr-un puzzle.

Mehria își frecă brațul ca și cum s-ar fi izbit de ceva și îi spuse de jos:

„Poate ai dreptate, e prea frig să mai stau sub pomi“.

Auzi muezinul tăind răcoarea și plesnetul ramelor cu năvoade scufundându-se în Mediterana, apoi scrâșnetul unor obloane prea vechi și, în scurt timp, pe Mehria, strigând în curte :

„Hafa, vine furtuna! Așază butoaiele pentru apa de ploaie!“.

Darrielle socoti că, în numai doi ani, petrecuse două femei până la intrarea spre rai. Pe amândouă în legea islamică. Pe amândouă le îndrăgise într-un fel nou, pe care nu știa să-l numească, însă și Rhyme, și Zaouf îi zdrențuiseră inima.

Fiindcă înmormântarea fusese în aceeași zi, părinții lui Rhyme ajunseseră când pământul deasupra ei se uscase. Maherzia îi primi ca pe rude bune și îi puse la masă fără ca vreunul din ei să vrea să mănânce. Își văzură nepotul dormind sub măslini, iar mama lui Rhyme umplu balansoarul în care îi stătuse lumina ochilor ultima dată, cu lumânări. Când se înserase, făcliile ardeau încă și fumul se vedea de departe.

Deși musulmană, Meherzia își boci nora la fel ca ei și se purta ca o mamă cu două fete de măritat. I se frângea sufletul văzând-o pe cuscră-sa cum își caută rostul într-o lume unde rostul ei se-ngropase odată cu Rhyme. Nici ea, nici bărbat-său n-aveau alte progenituri. Acum, Al Hakim le devenise mărgăritarul și aveau să facă drum lung ca să-l vadă cum crește an după an.

El nu avea încă o țăță de doică, dar cele două bunici vorbeau despre studii și despre cum o să meargă în Provence, să învețe la școli franțuzești.

Când îl revăzu pe Azmir, bietul tată al dispărutei, simți în piept usturimile îndoielii: se putea ca mândrețea de fiică-sa să fi fost fericită cu-acest bărbat? Karima

și Monia îi spusese că murise zâmbind, istovită de chinuri, dar că îl auzise pe soțu-său care o implora să nu-l lase, după ce îi dăruise un sfânt.

Mamă-sa părea consolată cu aceste vorbe :

„Că nimic nu contează mai mult pentru o fată care nu stă în țara ei decât mulțumirea celor din jur“, iar Azmir o încredințase că Rhyme chiar îi mulțumise pe toți : învățase aromele condimentelor, mergea la moschee și ținea casa, dar, mai ales, se rugase mult să nu fie stearpă și să se uite ca o flămândă la nevestele cu copii. Îi născuse băiat, iar asta conta. Ce s-ar fi făcut el acum, tată singur, cu fata?

„Dar avea prietene?“, întrebuse soacră-sa, franțuzoaica.

„Ei, da' cum să nu, o avea pe una ca ea, tot europeană, chiar aici, peste drum, plus că se lipea de oricine : Rhyme era ca mierea pe baclavale. Cine o îndrăgea o punea deoparte pe toată viața. Ar fi fost în stare să doarmă în pat cu Darrielle, asta!“

„Vrei să mi-o prezinți?“, îi ceru ea ginerelui. „La creștini, prietena moartei primește ceea ce răposata i-ar fi dat ea însăși cu mâna ei.“

Azmir se înroșise :

„Asta n-am cum să știu și, în plus, pe femeia asta nici n-am mai văzut-o de ceva timp. Nici măcar n-am zărit-o la cimitir. Dar poate că mâine, după cum o cunosc, o să vă ciocniți la mormânt și o să povestiți ca muierile!“.

Azmir nu greșise. La cimitir, Darrielle o găsi pe mama lui Rhyme ca pe o pasăre neagră doborâtă în ierburi. O lăsa să plângă. Când sosi Eglantine cu copiii, o trase la întuneric, sub cedri, ca Amélie și Gustave să nu-i vadă ochii. Vorbiră sub arbori și apoi îl rugă pe Hafa s-o ia în cabină și să o întoarcă în l'Esplanade.

Ea rămase o clipă lângă noua casă a lui Rhyme, până când sosi Maherzia cu fetele. Cu Eglantine, erau cinci, un consiliu al sutienelor, ba chiar șase, dacă o puneau și pe răposată.

Maherzia vorbi din nou, cum o mai făcuse odată, pe după storuri și lângă un ceainic încins. Acum inima ei fierbea, căci norocul fiică-si era în joc :

„Fetelor, Monia nu a avut vreme să vă cheme în vizită, dar ce a vrut ea vă spun eu chiar aici, printre morți : dacă am cheltuit pentru noră-mea, Allah să se îngrijească de somnul ei, pentru fiică-mea am să dau și mai mult, să o scap de rușine!“.

„Ce e?“, întrebă Darrielle proteste.

„Ce e cu Karima? Las' că n-o să moară, trebuie să-i coasă himenul la loc!“

„Nu e chiar așa, mamă, trebuie să-l reconstruiască“, interveni Monia, dar bătrâna o întrerupse tăios : „și mie ce-mi pasă că se cheamă așa sau altfel, nenorocirea e aceeași, iar în ce vă privește, voi, toate, trebuie s-aveți gurile cusute! Nu te măriți bine, dacă ai fost proastă și ai vrut mai întâi să te hândrălești!“

„Ce înseamnă?“, se trezi Gustave, care căsca gura, în spatele lor.

„Dispari de aici!“, bătu Eglantine din picior. „Dumnezeule mare, poate îi spune lui tată-său ce-am vorbit!“

Cercul de femei se fărâmiță ca să plece fiecare spre casă. Numai Darrielle mai rămase puțin și, desigur, Rhyme, care avea pământ pe deasupra. O văzură în urmă pe Darrielle cum presară ceva pe mormânt.

„Ce sădești acolo?“

„Semințe. Sunt semințe de levănțică.“

De acum știa drumul spre cimitir, așa cum știa, de când era mic, cele trei *muqatta*¹ ale Coranului: *Alif, Lam, Mim*. Imamul le rostea cu putere, înainte de *As Salat*² și o ploaie de îngeri izbânditori cobora între ei, bărbații.

Azmir nu era credincios, dar se temea de pedepse, de furia lui Mahomed și de socoteala pe care Allah o făcea pân' la urmă la fiecare ca un profesor cu creta.

Acum îl răzbea în măduva oaselor părerea de rău pentru Rhyme, pentru mâinile ei delicate, care se zgâriau în lădițe, pentru că nu o crezuse când i se încleștau șalele și își spunea totdeauna că o nevastă e cu puțin mai fragilă ca o cămilă.

I se întâmplase ca-n viață: erau beduini care își snopeau cărătoarele în bătaie, alții care le îmbiau cu poame și apă până se făceau ca amnarul.

El avusese un amnar fermecat, dar îl confundase cu o bucată de carne. Era negustor și fusese copil sărac la mama și tatăl său care îl născuseră ultimul. Ajunsese mâncău, iubitor de farfale și de mânzat chiar când era post. Nu bea vin, dar își muia buzele în licoarea de hamei și de orz a turiștilor, până i se îngreuna fruntea.

1. Cele trei silabe inițiale ale Coranului, rostite înaintea Suratei, pentru captarea atenției (ar.).

2. Rugăciunea Sfântă din Coran (ar.).

Cel puțin nu râvnise la nevestele altora, oricâte femei dezgolate îi arseseră ochii în magazin ori în atelierul lui frate-său, că de-acum era lege: unde se afla o mașină era și o sirenă a iadului, fiindcă una nu se ducea după o căruță ori după barca vreunui pescar.

Numai Rhyme a lui fusese o sfântă, care își învelise odoarele, ca să le atingă doar el. Nu crezuse că în grădini i-o vor cere îngerii, dar îi lăsase un sfânt mai mic, pe care îl numiseră Khabir Al Hakim, cel Bineștiutor și Înțelept, căci erau două lucruri. Fiindcă maică-sa se urcase la cer, dincolo de muntele Tor, îi dădură și un nume de fată, Rima, iar pentru că îl întâmpinase doar moașa, îi mai ziseră Ar-Rahim, care însemna Cel Îndurător.

Azmir nu știa cuvinte alese, dar își plătea *Al-Zakat-ul*¹ și se prosterna vinerea, de aceea, imamul, găsindu-l văduv, îi scrisese pe un cufăr cu șervețele versetele din *Surat Loghman*, pentru fiul său. Se căzni să le-nvețe, deși îl apuca cu fiori și-l durea în creștet, cum stătea pitulat între chiparoși și leandri.

Nu erau decât el și roua în cimitir, dimineăta, iar soția lui neiubită se făcea zvon de iarbă.

„Nevăstuica mea de lapte și apă“, o jelea uneori Azmir, „mamă a lui Khabir, trezește-te înainte ca urechea mea să își afle altă pernă de adormit, alt uger de supt, altă pâine la masă!

Sită deasă a păcatelor mele, scânteie a sângelui, trezește-te și așază-te pe cearșafuri înainte ca bucle de păr străin să se despletească la noi în pat și s-alunge mirosul tău de verbină și de lemn dulce!

1. Cota anuală din profit livrată de musulmani imamului (ar.).

Nevăstuica mea de fiere și zahăr, iapă arabă, rană a tristeților mele, ridică-te, că mai bine e să fii tu nora maicii mele prea adorate decât să ne intre în casă o roabă nouă, căci nici grăjdarul nu e bucuros de asina pe care nu o cunoaște și pentru care nu află o șa potrivită.“

Rhyme tremura ca pârâul sub luturi, dar nu vorbea. Nu îi era îngăduit să-i răspundă. O singură dată avusese impresia că ea îl întrebă:

„Ce face comoara mea? Cine mi-l hrănește și cine îl leagănă?“.

Și atunci Azmir hotărî să îi caute băiatului doică. O căută în Mandouba și în Sidi Daoud, în El Khadra și El Menhaz, dar nu îi plăcu niciuna.

Copilul creștea ca un porumbel adormit cu ciocul în aripi. Maherzia, bunică-sa, îi cânta încetișor, iar mătușile îi puneau în leagăn bijuterii de-ale lor, ca el să îmbie ca aurul.

Al Hakim o visa pe maică-sa și râdea în somn, dar, când deschidea ochii, doar Azmir îi stătea la cap, picurându-i laptele dintr-un biberon, cum beau împărații.

Azmir – negustorul fugea iarăși la cimitir, să se plângă soatei, dar cum Rhyme nu îi răspundea, alergă la imam, care se miră:

„Azmir, ai citit versetele?“.

„De o mie de ori, preabunule, dar nu le știu bine.“

„Păi, atunci, învață-le!“

Azmir revenea sub cedrii umbroși și, înfipt în ierburi, își muia rugăciunea către profet în trei *mudduri*¹ de lacrimi.

1. Unitate de măsură arabă pentru lichide reprezentând 12 litri.

Dintr-odată, când nădejdea îi pierise din inimă, iar soarele îi pârlise barba, auzi din nori o voce subțire :

„Azmir, ce-ai pierdut e pierdut ! Ploaia nu cade invers și nici focul nu arde cu capul în jos, vorbește-i copilului !“.

„Dar nu știu cuvintele, prea miloasă fiică a lui Mahomed !“

Un vânt parfumat se porni în jur și aduse lumină ca și cum negustorul îngenunchiat ar fi fost în *Ka'aba*¹. Minteaa se deschise ca un sipet și îi curse pe limbă toată înțelepciunea lui Mu'ammâr când își povățuise odrasla :

„Fiule, de ar fi vreo faptă de ușurătate a unui bob de muștar și ar sta în piatră, în ceruri sau în pământ, Allah tot ar scoate-o din umbră, că El este Atotvoitor, Știutorul a tot ce umblă !

Fiule, nu uita *As Salat*-ul, poruncește-ți în orice zi să faci binele și îndură ce se abate asupra ta, fiindcă ai numele Cel iertător, iar Allah ne trimite răbdarea, ca și năpastele !

Nu te întoarce de la semenii tăi și nu păși cu trufie, căci semeția e ca nisipul în ochii preabunului nostru Stăpân care, din ceruri, se uită !

Fii cumpătat în străbaterea ta și scoboară-ți glasul chiar și când dormi și visezi o oază, căci nimic nu îi e mai urât lui Allah decât vocea măgarului !“.

Azmir vorbea limpede și povețele lui înverzeau ciulinii în cimitir și udau țărâna.

Se ridică și se șterse de praf, că era amiază. Cum mergea spre casă, o răcoare adâncă veni de sus peste mintea lui trează și peste toți păcătoșii de pe l'Esplanade, pe care Allah îi iertase.

1. Cetatea Sfântă din Mecca (ar.).

O femeie și un bărbat călare pe lei stăteau față în față și se înfruntau din priviri. Păreau căpeteniile a două armate de șerpi și de păsări, de mistreți și de câini hăițași care însoțeau vânătorii. Darrielle regăsi în tapiserie toată fauna ce o visase: păunul ei înfoiat și varanul, guguștiucii, cei patru fluturi din tatuajul lui Eglantine și doar cornul de lună purtat de Azmir se umpluse, despletind raze dintr-un glob mare și auriu. Totul era încadrat de guri lacome, veninoase, care, demult, îi păruseră crini, dar acum știa că sunt cupele de Neroli.

Dar ceea ce arăta amenințător și nemaîntâlnit erau femeile și bărbații, goi-puşcă, roind împrejurul fiarelor înşeuate. Bărbatul și Eva înălțați pe spinările regilor-lei n-aveau arme mai aprige decât ochii și ardeau deșertul cu ei, preschimbându-l într-o mare de flacără.

Darrielle înghețase cu privirile țintă la tapiseria prietenei ei, care ocupa tot salonul la *El Artista*.

„Îți place?“, îndrăzni în cele din urmă Sousse Anne.

„Bine, dar... e aici toată Arca lui Noe!“

„Ce spui? Uită-te de aproape cum femeile hăituiesc vulpi și vulpile urmăresc cocoșii, iar ei sunt pândiți de șerpii din ierburi și de bărbații cu puști, în timp ce bărbații...“

„Și atunci ce e asta?“

„Cum ce e? Darrielle, ți-am mai spus...“

Trase aer în piept și privi încă o dată cu tot ce în ea ar fi putut să privească. Sousse Anne nu ratase nimic. Cu buricele degetelor, cu care de obicei îl vedea pe Mehria, simți sub nisip nestematele Africii și globulele sării. Cu porii, văzu răcoarea, răzvrătirile vântului și râvna de apă. Cu genunchii rugoși și cu coatele ghici scorpionii și răbdarea cămilelor încărcate. Cu nările, simți praful și deznădejdea pustiurilor nelocuite, iar la sfârșit, cu buricul și cu sfârcurile stârnite simți gustul de sânge al vânatului și setea de moarte a vânătorului.

Totul era acolo și era la îndemână, își dădea seama că înțelege.

„Sousse Anne, știi că mie vânătoarea...”

„Nu cred că vreau să-mi explici ceva. Abrah stă pe terasă și ne așteaptă.”

Sabir se afla într-o dispoziție pe care nu i-o știuse și era îmbrăcat caraghios ca un turist nimerit pe terasă de la aeroport: cu o cămașă hawaiiană și cu jeanși albi, cu sandale.

„Frumoaselor, de când vă aștept să gustați spaghetti! M-a-nvățat Gamaldi cum să le scurg din oală, înainte să se înmoaie de tot. Cât despre sosuri, sunt vopselele lui Sousse Anne... Darrielle, ai plâns?”

„Nu, doar mi-am forțat ochii...”

„Ei, asta-i, ca să vezi capodopera! Îți dai seama că am s-o pun în holul cel mare, la *El Sultan*... I-a priit fără noi lui Sousse Anne, așa e?”

Darrielle își propuse să prindă ocheadele dintre el și Sousse Anne, gesturile complice care îi țineau împreună, dar Sousse Anne era plutitoare, iar Abrah vorbea singur. Își aduse aminte când ea și Mehria stăteau pe nisip și

când el îi spunea din *Sura măririi* sau a *Călătoriei de noapte*, cum i se mai zicea în Coran. Ea își închipuia că stăteau pe o pajiște, doar pentru ca vorbele să-i pară mai blânde.

„Nu te simți ca și cum ne-am fi întins pe un câmp?”

„Nu te întrerupe“, îi răspunse și înflori cum înfloresc crângurile pline de bărzăuni.

„...La Al-Aqsa, unde profetul a fost trimis într-o noapte, lupta, vânatul, tăierea pomilor și a oricărei crengi ce se-nalță, verde, erau oprite. Vezi, așadar, că lui Allah nu îi place să vadă chipuri zugrăvite pe nicăieri, nici de oameni, nici de jivine de niciun fel, ci numai peștele și tulpinile cu petale cu tot au îngăduința să se arate. Pricepi, Darrielle, *Surat Al-Isra* ne prezice că văzul, auzul și inima noastră vor da socoteală pentru ce au făcut și că omul își cheamă răul, tot așa ca și binele, fiindcă este tare grăbit!”

Darrielle oftase și Mehria își urmase cuvintele, fiindcă le știa pe de rost:

„Și oricărui muritor i se vor lega toate faptele sale de gât, ca, în Ziua Treziei, fiecare să-și afle cartea deschisă. Și i se va zice: «Citește! Omule, tu singur azi ești de ajuns ca să-ți fii ție însuși socotitor!». Aceasta e înțelepciunea pe care Allah ți-o trimite, ca să nu-ți ticluiești dumnezei mai mici.”

Judecată așa, după rânduiala Coranului, tapiseria însemna o blasfemie revoltătoare. Lui Sousse Anne nu-i păsa, nu era musulmană. Sabir și Gamaldi o priveau ca pe artă, dar Mouradi? Dar imamul?

În prima zi, după ce o pusese în holul cel mare la *El Sultan*, administratorul intră îngrozit în biroul lui Don Alfredo:

„Din pricina zugrăvelii ăleia sau ce e (că ne umple ochii de smoala păcatului!), cameristele și-au luat zborul, iar beduina își ascunde fața și nu vrea să cânte în restaurant!“.

„Ce, sunteți nebuni? Și eu cum să fac rost de alt personal?“, urla peste tot sicilianul.

Două zile și jumătate umblă căpiat cu motocicleta prin sate să aducă femeile înapoi. Le adăugă câte cincisprezece dinari la simbrie, în timp ce înjura printre dinți:

„Curve! Curve sperioase! Le e frică de un tablou și de niște mutre împunse cu ața și acu’!“.

Femeilor nu le părea rău că îi încruntaseră sprâncenele lui Allah. Ocoleau prin dos, să nu mai dea ochii cu blasfemia, dar trudeau mai departe, căci turiștii veneau buluc. La hotel, nu mai rămânea nici un pat stingher de la o noapte la alta, iar Zimmeline, vrăjitoarea cu ochi de șopârlă, veni cu ideea să scoată în podiș, diminețile și pe înserate, mesele cu umbrele, pentru șerbeturi și înghețate.

Rămăsese gravidă și avea grețuri, de aceea stătea afară, în vânt, privind la lună, numărând stelele și pândind luminile de la dormitorul amantului ei nesățul. De când i se umfla burta, Alfredo Gamaldi abia i se mai adresa, printre fălcile încheștate:

„Comment-allez vous, madame Mouradi?¹“ și zbura în sus, pe scările argintate, să nu piardă din ochi genunchii turistelor.

„Dar îl voi pedepsi!“, se mânia saudită. „Jur că am să-i beau boășele într-un pahar de cocktail!“

1. Ce mai faceți, doamna Mouradi? (fr.)

Câteodată, stingând luminile, după miezul nopții, majordomul singur se holba la tapiserie și își făcea cruci, căci era african creștin, din Tabarka : „Dumnezeule, ce o fi cu atâta păcat aici? Poate sânii femeilor sau colanele roșii din jurul gâturilor pe când oamenii sunt goi-goluți, că din alte părți nu le vezi mare lucru! În schimb, leii, cămilele și un tigru vânjos care fugărea o gazelă aveau sexe uriașe ca niște conuri de pin înverzite. Ce femeie zăludă! Aș pune-o să ardă pe vreascuri aprinse“, își zicea el, știind că o pictoriță din Sidi Bou Said ar fi făcut toate astea! Ei, dar așa cum era, le umplea buzunarele, așa că mai bine să fie iertată, vai, sufletul ei, de risipitoare și de străină!

N-aveau cum să ascundă tot ce se petrecea. În curând, află presa și ziariștii umplură camere, holuri și debarale, la *El Sultan*. Până și puful și penele din saltea fură cercetate pentru Gamaldi, pentru Mouradi și Abrah! Beduina desculță, care până atunci nu se despărțea de vâl și mătăanii, se dezgoli și se vântură printre mese, se lăsa fotografiată, cu cerceul ei nepereche și cu tălpile goale pe estrada luminată de becuri.

Darrielle croi o biografie fictivă a prietenei ei, Sousse Anne, ca să dea de mâncare acestor termite, iar tapiseria devenise subiectul controversat al tuturor tabloidelor. Mouradi mitui avocați și critici de artă, proprietari de fițiuci și șefi de rețea, nume mari care se semneau *à la une*, ca hotelul să scape.

Retrasă în insule, la Kerkennah, Sousse Anne picotea la soare, desena calmari și vedea la televizor cum prietena ei se lupta cu vulturii care se-mbulzeau ca pe hoit pe tapiserie, pe *El Sultan* și pe aventura lui Zimmeline cu Gamaldi!

Darrielle, cu taioarele ei cambrate și cu fustele până la genunchi, ajunsese la știrile de la CNN, în timp ce Abrah se bătea cu mori de hârtie :

„Domnilor“, se justifica el, ca un fel de tribun patetic, „un conservator, fiu de musulman, stăpânește America ! Pentru ce căutăm acum să vârmăm cămila prin urechile acului?! O femeie europeană conduce un trust finanțat de arabi, așa că, vedeți, turismul global...”

Maherzia privea și ea la ecran cu fetele ei bune de măritat și simțea cum îi fierbe sângele. Era copleșită de pregătirile pentru circumcizia lui Hakim, dar știa că o să se răzbune și că sicilianul va fi castrat. În urmă cu numai cincizeci de ani, Karima ar fi fost alungată de tatăl ei și scuipată de lume, dar acum, ea, ca mamă, putea să-i răscumpere cinstea și numele, și patul curat în care să doarmă cu soțul ei.

Darrielle,

Te-am văzut la televizor, secretoaso ! Și pe urmă am și citit și ți-am văzut poza în Paris Match ! Deci așa îmi joci, trebuia să-mi închipui ! Ai tăcut, ai ajuns celebră, m-ai lăsat să-mi bat capul cu soarta ta și când colo tu prosperi, mă sfidezi.

Darrielle, de ce nu mi-ai spus că adormi cu un singur ochi, stând călare pe-un sac de bani?! De ce m-ai lăsat să bat câmpii? Păi, grădina mea cu vase de lut e o glumă pe lângă hotelul ăla al tău ! Știi ceva? Că le-am spus și ăstora la birou (că și ei te-au văzut, sunt căzuți pe spate!), eu în viața mea nu mai râd de oameni despre care doar presupun că așa și pe dincolo...

Uite, că acum pot să-ți spun și să nu te superi : numele de cod, în birou, era pentru tine Mahmoud și bârfeam cu toții gândind cum arabul tău e ca ăla de i-a dat cu pantofii în frunte lui Bush Jr. – și cu ce ne-am ales?

Tu, probabil, ai putea să ne cumperi cu tehnologie cu tot și cu maldărul de statistici, tu din Africa ta fără internet, pe când eu te compătimeam pentru rochii și pentru că nu vezi zăpada... Că la ce-ți mai trebuie astea? El Sultan, sau cum naiba îi zice hotelului ăluia, e Nirvana.

Nu veni aici, ci invită-mă! Cheamă-ne pe toți, că, vorba aia, are balta pește! Uimește-ne!

Prietena ta

Urmărită de nenoroc, de Karima se îndrăgosti chiar ginecologul la care venise să îi „coasă“ himenul. Mai era cu soră-sa, Monia, și cu o liotă de femei care gâgâiră pe hol până când el termină operațiunea:

„Mai vrea cineva o himenoplastie?“.

„Eu am doi copii“, zise Eglantine, „nu pot fi ca fecioara Maria!“

„Și eu? La ce bun?“, râse Darrielle, „amantul meu știe de multișor că n-am fost virgină. Doctore, să-ți iei o caleașcă de banii ăia!“

„O caleașcă? De ce?“

„Eu, când am venit în Magreb, de la aeroport m-am lăsat vrăjită de ademenirile unui vizitativ. M-a purtat pe sub portocali și prin La Goulette, m-a urcat pe cornișă și tot ce-am văzut a fost numai basmul. Cred că și cu himenul e la fel.“

„Nu, aici ești nedreaptă! Eu, care m-am născut la Paris și am profesat în arondismentul paisprezece, vreau să mor sub măslini, în Tunis și sub cedri. Să nu mă întrebe niciuna de ce, că nu pot să spun.“

Doctorul cocheta ca de obicei când stătea la taifas cu femeile. El era atât de știut de copile, de mame, de amante și de neveste, încât nimeni nu se mai gândea la secrete când vorbea despre el în golf. Avea nume predestinat: Olivier Maisondieu și se putea crede că era chiar harul lui Dumnezeu pentru păcătoasele care gustau mărlul fără să-l înceapă cu soțul lor.

Prin ochiul de pește al himenului nu treceau monede, ci doar bani ușori, de hârtie, de aceea Maisondieu nu sclișea de metale și bogății, ci mânca icre negre și era iubitor de călătorii. Fusesse în China și în Canare, la Sidney și în New York, îi plăcea să navigheze pe mare și să plece la schi când în golf se topea nisipul. Nu avea urmași, căci nevasta și fiul îi muriseră de malarie într-o misiune din Kenya.

De când se convertise la islamism, le spunea tuturor că băiatul lui a fost plata și pedeapsa pe care Allah i-o dăduse pentru copii nenăscuți și pentru bărbați trași pe sfoară. Dar cui să le lase pe bieteșe porumbișe? Bătea cincizeci de ani și avea patru slugi și o casă pustie, cu arcuri de iederă și magnolii.

Pe Karima o plăcuse de îndată ce apăruse în cadrul ușii. Era fără vâl, și el o privea exact ca motanul ce simșea laptele.

De la început îi zisese cu limba ei despicață :

„Doctore, dacă tot îmi repari năvodul pe-atâția bani, să se prindă în el un rechin de aur, m-auzi?“

„De ce un rechin?“ , se mirase el.

„Păi, de-aia! Cred că știu cum e cu peștii mărunți, care sunt înghițiți de alții!“

Erau vorbe care îl dăduseră gata. O voia de nevestă, chit că avea să o fure ori s-o cumpere de la maică-sa. Fata nu simșise nimic. Pentru ea, el era un franșuz, care îi scotocise cu linguri reci prin floarea plăcerii.

Când ieșise pe hol, încurcat de-a binelea, Maherzia îl întâmpinase să-i pună plicul în buzunar după înșelegere. Îi spusese roșind :

„Uite ce e, nu te uita la părul meu alb! Fata asta a dumitale face cu mult mai mult și-am să vin să ți-o iau, așa că nu mă plăti!“.

„Doctore, mi-o ceri de nevastă?“

„Nu râde de mine, te rog, și vorbește încet! Dacă ai îndoieli, îți aduc aminte că sunt musulman, dar că nu am rude în Magreb. Am să vin cu un amic bun.“

„Să o văd și pe asta!“, zise ea, neîncrezătoare. „Am o noră îngropată, un nepot fără doică și două copile de măritat. Nu-mi arde de glumă!“

„Locuiți pe domeniul din l'Esplanade?“

„Chiar acolo!“

„Nimeresc eu locul!“, mai zise și se duse spre ceata de femeiuști care o așteptau pe Karima.

La clinică, în rezerva de trei sute de dinari, Karima avu un vis de mireasă. Cât stătu pe spate, o oră, cu picioarele vlăguite întinse pe pat și cu o pieleță nouă la gura peșterii, visă un bărbat care apăruse acasă la maică-sa. Ea stătea ascunsă după draperiile unui dulap, în timp ce Maherzia vorbea și era și tată-său, care trebuia să îi spună omului dacă i-o dă sau ba. Nu îi vedea fața, însă vocea lui, care îi părea cunoscută din totdeauna, o tulbură într-atât că-i dădură lacrimile și chiar plânse dezlănțuit, cu suspine, până ce îi făcu de răs pe mamă-sa și pe tată-său, care voiau să își dea din casă o plângăcioasă din rufe.

...Se trezi amețită, sub ochii cercetători ai infirmierei. Îi dădu un bacșiș s-o ajute să se încalțe și să-și tragă blugii, că parcă era de bumbac.

„Am vorbit în somn?“

„Nu, ai plâns. Dar foarte puțin. Să nu-ți fie frică. De azi, e ca și cum ai fi întors ceasul. În afară de ginecolog, absolut niciun bărbat n-o să știe, crede-mă!”

Când ieși pe hol, se opri o secundă, fiindcă îl zărise pe doctor cu fetele și chiar nu își dorea să-l revadă.

Porniră și Karima voia să conducă:

„Unde ai dus mașina?”, îi zise Moniei.

„Doar nu crezi că o să-ți pui picioarele pe pedale!”, se băgă maică-sa.

„Lasă-mă, mamă, că mi-a pus un elastic și nu o glazură de turtă dulce!”

„Ce gură spurcată pe care o să ți-o îndese bărbată-tu cu puful din perne!”

Odată ajunse pe l’Esplanade se luară cu treburi, cu baia copilului fără doică și cu rugăciunea de vineri și așa trecură două săptămâni încheiate. Maherzia nu spusese la nimeni isprava cu doctorul, pe care o crezuse pe jumătate, dar ceva bun rămăsese: scutiseră bani și asta nu era puțin lucru.

Karima devenise însingurată ca buruienile care nu fac flori, se gătea, dar stătea la soare, privind în gol, fără să vorbească cu nimeni.

Într-o dimineață, imamul îl întreabă pe bărbatul văduv dacă Ar-Rahim era sănătos și dacă îl făcuseră musulman.

„Mulțumim de întrebare, preabunule, copilul e sănătos, dar bea lapte cu biberonul, cât despre tăierea-împrejur, n-am făcut-o încă, fiindcă moșu’său n-are sufletul odihnit: a îngropat-o pe noră-sa, iar copilele îi sunt nemăritate.”

„Dar sărmanul pui va începe să plângă fără încetare“, îl avertizase imamul pe tatăl Azmir și acesta se duse înfricoșat către casă.

Acolo, se întâmpla ce se tot întâmplase de la moartea lui Rhyme: pregăteau mâncare și cu aburul de fiertură în ea o împărțeau săracilor zi de zi. Doar că miercuri, înainte de prânz, obiceiul acesta se curmă dintr-odată. O mașină de marfă, cu remorcă și două uși, oprise la ei și bărbații necunoscuți care coborâră îl salutară ca și cum ar fi fost prieteni.

Se gândi că sunt furnizori pentru magazin și le spuse să tragă încărcătura mai aproape de prăvălie.

„Nu m-ai înțeles“, zise unul. „Noi nu vindem, ci cumpărăm și nu te miri ce chilipir, ci o fată aleasă, care locuiește aici.“

Soțul Maherziei care se afla în grădină încremeni și o singură întrebare îl fulgeră:

„Pentru care din ele o fi? Amândoi sunt bătrâni, dar necopti la minte! Nici Karima, nici Monia nu ar sta prea mult timp cu niciunul, ca să nu mai vorbim ce fel de copii ar putea să aibă!“

De unde să-l știe unul ca el pe francezul Maisondieu pentru care se rugau doar femeile!

Mai iute din fire, Azmir îi pofti în curte și porni să o strige pe maică-sa vitregă. Maherzia ieși direct dintre oale, cu mâinile umede și mirosind a iaurt:

„Doctore, mi-ai făcut-o! Păi așa se ajunge la o porumbiță ca fiică-mea? Uite cum mă găsești!“.

„Las' că nu dumneata te măriți!“, glumi peșitorul magrebian care îl însoțea pe ginecolog.

„Am cadouri în portbagaj, n-aș vrea să se coacă în soare!“, zise Maisondieu, tocmai când mezina familiei venea dinspre tăpșanul lui Eglantine, îmbrăcată în bermude de plajă și cu pieptul abia învelit într-un maiou cu șireturi și cu pisici desenate pe toată burta.

Luă foc ca o scamă și își răzmeți țâțele care și așa păreau încălzite :

„Doctore, ce mai vrei? Nu sunt convalescentă, pe sfântul profet, ce cauți aici?“.

Peștorul nu mai mișca, iar Maisondieu rămăsese cu gura deschisă :

„Domnișoară, ar fi fost bine să mă anunț, doar că eu...“

„Domnișoară? Ce tot vorbești, ca să nu mai mi-aduc aminte că ți-am spus numele, mă cheamă Karima...“

Dezmorțit, peștorul se trezi întrebând :

„Cum, chiar ea e fata?“

Maherzia își trăsesese vâlul pe gură și tremura :

„Vă potesc la masă!“.

„Da' de ce? Azi facem pomană și pentru bogați?“
întrebă mezina, pe care tată-su o smuci de braț și o împinse cât colo, ca pe o cățea în călduri.

Doctorul se făcu că nu vede, în timp ce însoțitorul era cam descumpănit. În sfârșit, trecură de uși, în răcoarea salonului și se așezară pe perne. Monia, care într-un târziu pricepuse, o luă pe soră-sa și îi spuse în șoaptă, ca obrăznicăturilor de prin curți :

„Ține-ți gura și spală-te, primenește-te, fă-ți ce vrei!
Fă ce face o fată căreia i se alege sortitul!“.

Ca la un semn, din gâlceava Karimei nu mai rămăsese nimic. În vârtejul inimii, ea știa că știe și că

doctorul, hodorogul și fariseul european, era vocea din vis.

După ce tatăl fetei îl asigură că i-o încredințează pe viață, să-i fie casă și masă, și perla ochilor, Maisondieu ieși pe terasă ca să-și întâlnească aleasa. Ea chiar se schimbase : din pisică sălbatică devenise o șarlă duioasă a farfuriilor de salon, care tace și-și linge botul. Mai mare încântarea îi era să te uiți la cum se alintă, cum încurcă picioarele celor ce umblă și cum așteaptă.

Dar ce așteptau cu adevărat fete precum Monia și Karima? Prinții lor orientali se corciseră și nu mai erau atât de bogați. Doctorul avea tâmplele grizonate și plase adânci împrejurul pleoapelor, chit că părea verde și viguros.

„Ei, cum e?“, îl întrebă ea, neputând să se arate schimbată prea multă vreme, „ai să fii în stare să rupi sigiliul pe care abia ce l-ai înnoit atât de meticulos?“

Fata asta era ca biciul păcatului, îl trezea și îl sfichiuia peste gură, îl băga în răcori. Nu știa ce să-i spună, dar, ca să nu fie mut, îi răspunse îmbărbătat :

„Draga mea, tu chiar uiți că nu beau decât apă și nu mănânc porc, că mă culc devreme și că, mai ales, vocea ta îmi place. Și ochii, părul furtunos și genunchii. Gâtul și urechile cu safire. Buzele ca miezul de pâine și dinții când mușcă vorbele până la sânge“.

„Te pricepi să faci curte“, surâse Karima, „cred că le-ai făcut multora, dar, cu mine, n-o să fie o alta, pot să-ți dau scris!“

„M-am îndrăgostit!“, își spuse bărbatul și în boarea de seară își lăsa creștetul înfierbântat să îl scuture

vântul, mulțumind lui Allah în gând. Ce minuni se puteau întâmpla într-o viață de om și câte povești se puteau născoci și scrie!

O prinse de mână, făcând-o să curgă spre pieptul lui. Nu era rușinoasă, dar nici prea slobodă, de aceea se pierdu în mireasma pielii ei de caisă și de grâu copt, de femeie în care plângea dulceața, precum în altare mirtul.

Maisondieu își dorea nunta repede de teamă ca fata să nu-i plece de-acasă cu alt bărbat. Se privea în oglinzi dimineața și i se părea imposibil ca ea să-l accepte așa cum era. Începuse să facă sport. Își cumpără haine europene în moda ultimului sezon și decise ca și Karima să se îmbrace la fel. Ideea de a nu purta vâl nu îi plăcu maică-sii, nici lui frate-său. Nu îl interesa. El avea să-i fie consort.

Cu toate acestea, priveliștea de pe l'Esplanade îi părea mai mult decât tot ce văzuse, așa că, dacă se gândea să locuiască la ei, trebuia să fie deștept. Aranjă cu socru-său să ridice un corp de casă, subțire ca turnul de minaret: două dormitoare cu baie și, poate, un cabinet pentru el la parter. Casa lui din Gammarth avea să rămână cu servitorii.

Pe lângă odorele ce i le cumpărase, Karima își dorea un piseu cochet (cică se numea „albastru de Rusia“) și un aranjament electric cu apă, în tuburi de inox și ceramică. Avea gusturile generației ei, iar el își propuse să întinerească. Îi mai ceruse o limuzină cu șase locuri și o croazieră pe Nil, pe care le încuviință fără să clipească. Uitase cum e să fii căsătorit.

Între timp, circumcizia lui Hakim, care nu era hotărâtă, se puse în a cincea zi după nunta lor, când copilul avea să împlinească opt luni. Nu era nici târziu, nici devreme. Alții o făceau la spital, imediat după naștere, dar Hakim se născuse în l'Esplanade. Oricum, nimic nu mai era ce fusese. Tăierea-împrejur se petrecea altădată când copilul avea șapte ani, ca să-și amintească sfințirea și gestul, bucuria părinților pentru el, serbarea cu prăjituri și cântări, rugăciunile.

Azmir îl alesese pe el, musulman convertit și european ca și mama plodului, răposata, să îi spună în ureche vorbele către Allah și să îi atârne de gât amuletele. Mai mult decât altor copii, doctorul îi comandase băiatului un ban mare de aur, în care se învârteau mâna Fatimei, al treilea ochi și un pește de coral roșu cu ochiul de brilliant. Era o manoperă de bijutier la care râvneau și femeile.

Exact când credea că va muri singur, bocit de fecioarele înnoite, doctorul se lăsă purtat de o viață nouă. Tânăra mireasă îi spusese că va căpăta vecini noi și prieteni: pe Mehria, amantul lui Darrielle, pe Masoud, soțul lui Eglantine, pe Azmir, cumnată-său. Trebuia să-i cuprindă, desigur, cu neveste cu tot, în rostul cel nou al inimii lui. Doar că Azmir era văduv și n-avea de gând să se însoare curând, Masoud se ocupa de măslini, iar nevastă-sa nu pleca fără el nicăieri, cât despre iubita europeană a lui Mehria, nu știa deocamdată că avea să-i rămână până la sfârșit o enigmă.

Începură să vorbească de ea cum vorbiseră mai demult, după ce o văzuseră la petrecerea lui Mehria. Rhyme, care dormea sub pământ, îi auzea din întunericul ei, cum bârfesc și cum se frământă :

„Darrielle! Darrielle o să plece!“.

Cineva care o surprinsese cerând biletele de avion la ghișeu adusese vestea și de atunci l’Esplanade fierbea. Eglantine și Monia năvăliră în curte s-o întrebe pe șleau dacă se întorcea :

„Te gonește Mehria? Vrei să îl părăsești? Și-a găsit o alta? Cum de nu te-a cerut de nevastă?“.

Hafa, care le văzuse intrând, le asculta țipetele și atunci făcu ce nu avea să mai facă pentru nicio femeie : lăsă iarba netunsă și țâșni în bucătărie unde începu să se roage. Cum stătea în genunchi, îi păru că miroase din nou a pâine și atunci știu că Zaouf se ruga cu el. Prin ochetul ferestrei, privi în curte și chiar el, slujbașul, înțelese că totul va fi pustiu fără Darrielle.

Pe Raouf, prostănaul, îl împunea plânsul ca pe femei și o jelea de parcă murise :

„Ea era îngereasa curții, canarul grădinii, sufletul lui Mehria! Fără ea vom sluji iar un zbiri și un chip de ceară, iar tu, Hafa, ai să uiți să mai râzi!“.

Darrielle golise dulapurile și veghea ore întregi în terasă ghivecele de geranium. Darrielle, care iubea marea, nu pleca de acasă, ci stătea în balconul dormitorului ei

până la amiază. Nu îndrăzneau s-o întrebe, iar cuvintele lor ar fi chemat răul. Pe de altă parte, Mehria nu le dădea semne că ceva se schimbase. Era adevărat că umblase vreo câteva zile de nebun prin nisipuri, dar asta se mai întâmplase și când nu își împlinise vânatul și ochise doar iepuri.

Sousse Anne, care nu venise din insule, află ultima și se pomeniră cu ea la poartă :

„Să nu-mi spuneți că ați lăsat-o să plece, că vă trimit după ea!“.

„Poate că îi e dor“, sugeră Raouf. „Are și ea o mamă, un tată, ar fi bine ca Mehria să îi cheme aici și să facem nuntă.“

„Pe dracu!“ , zise andaluza, urcând treptele câte două înspre dormitorul prietenei ei.

„Ce faci, aiurito? Dă lumea în foc de metehnele tale, ba pleci, ba nu pleci, ce v-a apucat? Te înfrunți cu Mehria? De ce?“

Darrielle avea cearcăne de lehuză și stătea răsucită în pat.

„Raouf! Hafa!“ , strigă Sousse Anne, „dați-i de mâncare și un pahar de vin alb!“

Raouf se înființă legat cu un șorț și cu mâinile tremurând :

„E bolnavă?“.

„Da' de unde ! Are un vierme la inimă sau un păianjen din ăla de plută, dar i-l scoatem acuși!“

Darrielle îi privea ca o surdomută și mișcă doar puțin când slujbașul îi puse o pernă sub umeri, ca să nu stea cu gâtul strâmb.

„Mă auzi, femeie?!“, îi țipă andaluza în ureche, și când o văzu că tot zace, se îngrijoră și mai mult. „Darrielle, fato, dacă vrei să îmi spui ceva, spune-mi!“, dar ea tot nu vorbește, ci se puse pe lacrimi și pe oftat.

Atunci andaluza își aruncă încălțările în mijlocul casei și se cuibări lângă Darrielle, sfătuind-o în șoaptă:

„Nimeni nu poate să-ți lege inima. Dacă simți că aici nu mai e locul tău, du-te! Numai tu știi și nu trebuie să explici nimănui!“.

Darrielle se porni să plângă în hohote, iar pe scară, Raouf, cu o tavă în mână, plânse și el, apoi se șterse la ochi.

Îmi pare rău de Hassan“, îl auzi pe Raouf spunând în „timp ce amesteca legumele dintr-o oală. El și Hafa găteau în bucătăria din bungalow, fiindcă bucătăreasa lipsea.

Darrielle se lăsă atrasă de tocănitul cuțitului pe o căpățână de varză : Hafa lucra ca un bucătar, deși Raouf era cel care potrivea condimentele, uleiul și sarea.

„Pot să vin și eu?“, întrebă prin ușa întredeschisă.

„Păi da' cum să nu“, zise cel mai vârstnic și îi trase un scaun de sub masa proptită în mijlocul încăperii.

„Îl cunosc pe prietenul tău, Hassan“, continuă Darrielle, vrând să reînnoade discuția. „Sper că nu i s-a întâmplat nimic rău, fiindcă prăvălia lui cât un buzunar chiar îmi place!“

„Tocmai asta e, Darrielle“, se însufleți cel mai tânăr, „dac-ai ști ce orori se puteau întâmpla în boutique-ul ăla!“

„Vindea droguri?“, se gândi Darrielle, căci era singurul lucru grav care îi trecuse prin cap.

Brusc, își aminti de secvența de după nuntă, când un arab elegant îi strecurase băiatului plicul cu bani.

Raouf își lansa comentariile ca de obicei când avea un „caz“ :

„Lui Hassan nu-i lipsea nimic : a rămas în casa părinților, are un motor bun, și-a făcut și un magazin. Spuneți voi, pentru ce să te bagi în viețile altora?“.

„Ce făcea, lămurii-mă?!“

„Eu nu știu“, spuse Hafa, „lasă-l să ne spună în felul lui... nu te-ai învățat cu Raouf? Până nu înflorește cuvintele...“

„Taci din gură! Chiar nu e de glumit cu năravul ăsta al lui... Avea un copiator și un fax, iar acum, de o vreme, își pusese și internet...“

„Știu, mi-am citit acolo niște mesaje“, completă Darrielle, ronțăind un măr. „Și?...“

„Ei, prea bine! Înseamnă că mesajele tale sunt și ele într-un dosar, undeva...“, se umflă cel mai tânăr.

„În dosarul cui, ce vorbești? Raouf, nu pricep nimic...“

„Nici n-ai cum... e o chestie fără sens. Tipul ăsta, Hassan, copia acte ale localnicilor: un certificat ori înscrisul unui notar, câte-o diplomă, când se angajau, de-astea... cum ne trebuie tuturor. De când cu computerul instalat acolo, veneau oameni din toată piața, vânzători din bazar, dar și puști și femei în vârstă, am văzut la el, căutându-și de lucru pe internet. Ce crezi că făcea așa-zisul prieten al meu? Vindea informații serviciilor... ăloră de la RCD¹, care știu și cum dormi în pat, dacă stai pe buci ori pe burtă.“

Darrielle izbucni în râs și aproape se îneacă încercând să le spună ceva după ce mușcase dintr-un cotor:

„Ce să facă cenzura cu poveștile astea? Să afle ce? Eu și prietena mea, de pildă, schimbam vești ca între femei...“

„Scriați de bărbați?“, se holbă Raouf. „I-ai spus de Mehria?“

1. Partidul Reformator al actualului președinte tunisian, Ben Ali, unica forță de guvernământ începând din 1987.

Slujbașul avea o nesiguranță în glas care o întristă. Ce poveste trăise? Era ca și cum, înotând, ar fi lovit fundul apei. Se uită către Hafa și apoi spre Raouf, gândindu-se câte întâmplări împărțiseră. Fără ele, ar fi fost fiecare precum burdufurile de pe cocoașele dromaderilor. Se gândi că poveștile sunt ca banii. Se pătează de mâinile celor ce îi ating, dar trec mai departe de la unul la celălalt... ce înțeleseseră oare alții din povestea isterică a prietenei ei cu Zeuțu', din descrierea celor care o bârfeau la birou, din ceea ce se citea printre rânduri?...

Dar partea secretă, intriga și deznodământul, rămăseseră tănuite, le știa numai ea, fiindcă le scrisese în minte și le retușa încă, adăugând și pierzând, răzuind paragrafe.

„Eu nu îl condamn pe Hassan“, interveni Hafa pe neașteptate, cu liniștea unui filosof. Darrielle ridică din sprâncene, dar nu reuși să rostească niciun cuvânt.

„Și tu, și Raouf sunteți tineri. Eu știu cum e asta : să iei cu împrumut ceea ce n-a apucat să ți se întâmple...“

„Și, până la urmă, Hassan unde e? Cine a aflat primul cu ce se ocupa el?“

Îi răspunse Raouf :

„Asta habar n-am, însă oamenii, ieri la prânz, aproape că l-au linșat. Precupețele au mânjit cu ouă pereții și i-au spart geamurile în magazin... Alții au dat cu pietre, iar bătrânii l-au blestemat. Asta e foarte rău, înțelegi? De asta nu scapi la spital, cum e el acum, ci te urmărește oriunde“.

În lumina crudă a răsăritului, văzu rufele pe frânghie și cocoșii din curți trezindu-se. Îi zări pe slujbașii care târau bărcile înspre apă și pe puradeii din bungalow-uri țâșnind desculți printre capre. Văzu cărămizile de lut galben încercând să sclipească, apoi pe Hafa și pe Raouf cum își scuturau tălpile de nisip.

Era ziua plecării ei și se simțea moartă. Se simțea ca un ochi imens, dureros, care sorbea totul cu văzul lui, precum necruțarea lui Dumnezeu. Își luă fața în mâini ca să întrerupă coșmarul. Mehria pune valizele ei în mașină și își înfipsese bărbia în piept ca un majordom.

Veni bucătăreasa, învelită până la ochi, să le așeze pe dinainte ceștile cu cafea, dar, în loc de asta, se trânti la pământ și-ncepu să geamă:

„Mai știi, eu ți-am inventat numele“, zise în franceza ei chinuită, „acum de ce pleci, am crezut că te-am botezat pentru totdeauna!“.

Mehria izbi cu carâmbul cizmei de vânătoare un obstacol de aer și se-ntoarse cu spatele. Atunci Hafa, tăcutul, îndrăzni să îi spună ceea ce nu îndrăznise în treizeci de ani de când lucra pe domeniu:

„Mon patron, roagă-te de ea să rămână!“.

Dar Mehria avea un cuțit între dinți. Se urcă în cabină și demară ca și cum ar fi urmat să-și ia zborul. Darrielle stătea nemișcată în fața smochinilor răcoriți de noapte și a leandrilor cu petale ca sângele. Nu spusese

la nimeni că dispărea, nu își luase la revedere. Nu văzuse copilul, despre care spuneau că e alb ca un înger și că gângurește.

„Ai să pierzi avionul!“, tună Mehria care înțepenise cu brațele pe volan, îl vedea printre gene. Se ferea să se miște, ca durerea din ea să nu dea pe de lături, să-i rămână putere. Curând, înțelese că povestea în care trăise și ea vreme de aproape doi ani putea să se scrie și să se șteargă, și să se scrie din nou, în sute de feluri. Acesta era numai un final dintre atâtea posibile, varianta ei.

Se urcă în mașină și Mehria îi privi pentru ultima oară genunchii. Dacă l-ar fi atins, i-ar fi simțit degetele înghețate în plin deșert. Dar așa, pentru că nu se întâmplase nimic, totul era deschis și oricând în stare să se petreacă. Viețile le erau vraiste, dar astfel, cu clipele timpului lor în dezordine, păreau încă tineri, promițători.

„Nu uita să mă suni când vei face escală la Roma!“

Erau vorbele lui, ultimele, înainte ca ea să se piardă, înghițită ca într-o etuvă de culoarul fierbinte al terminalului. Se sărutară pe gură.

S-ar fi așteptat ca la Roma să se simtă acasă. Era în Europa, se putea respira, oamenii purtau pulovere. Nu avea niciun gând în cap, niciun altul decât acela să ajungă la toaletă. Avea două ore de stat. Dădu drumul la apa fierbinte și își ținu mâinile sub căldură până mai sus de încheieturi. Ar fi vrut să adoarmă ; în aeroportul ca un stup viu se găseau încă zone de liniște în care și alții picoteau pe banchete.

Din bagajul de mână, scoase un șal, singurul pe care i-l dăduse Zaouf, și se acoperi pân' la gât. Își strânse genunchii, aducându-i la gură, apoi se răzgândi. Din vitrina cafenelei italienești, chiar în fața ei, îi zâmbeau croasante, rulouri cu cremă și fursecuri pentru cafea, înnegrite de ciocolată. Se duse teleghidată și ceru un espresso și o felie mare de prăjitură.

„În ambalaj?“, o întrebă chelnerul.

Ea dădu din cap, nemaivrând să răspundă în nicio limbă. Mirosul acela de cafea și de zahăr îi înălță inima. Își strecură degetele prin hârtia subțire și începu să înfulece și să bea din pahar cu înghițituri dese.

Auzi în bagaj cum îi suna telefonul, dar mâncă mai departe și aruncă resturile într-o pubelă. Simțea că mai are grăsime pe mâini și o parte se șterse pe șalul de dar pe care și-l trase până la ochi. Tot mai era timp. Cu mâncat cu tot abia de trecuseră douăzeci de minute. Se lăsă pe banchetă și strânse pleoapele.

Revăzu aievea frunzele albite de secetă și pe Mehria pășind printre dune ca un eschimos prin zăpadă.

Șorecarul de vânătoare alerga înaintea lui și începea să se gudure de îndată ce ea îl striga pe nume.

Erau doar ei trei în vântul de seară și simțea cum inima i se zbate. Mai era și acea adiere a nopții, scuturată din florile de hibiscus, era țestul rece, al umbrelor, tăvălindu-se peste ziua răskoaptă și mirosul de ulei dulce din păstăile de roșcov sălbatic.

Mehria nu avea chip și nici voce. Era doar o undă, mireasma lemnoasă a pielii de vânător și a sângelui african.

Îl iubea din profunzimile respirației, unde încolțea sufletul ca o plantă născută în întuneric.

Dacă se întreba când fusese mireasă, știa că atunci, în tăcerile din Magreb, peste care susura ploaia atât de rar, sub văzduhul de fum care se tânguia după apă.

Deodată se-ndrăgostise cât pentru toate viețile și se mistuia singură odată cu ierburile pârjolate de arșiță.

Dogoarea rămânea vie până târziu. Luna smălțuia pietrele și arbuștii de ficus, somnul o amețea, dar voia să stea trează. Acea fusese Africa ei, sora ei mulatră și vitregă, încât nu știa pe cine iubise definitiv : pe Mehria sau pustiul deșertului, pe doica amantului sau luntrea cu cele două sirene a lui Sta Ali, înfruntând marea la Kerkennah.

Acum își aștepta avionul fără să mai aibă un loc al ei. Casa îi era pretutindeni și nicăieri. Când Mehria o condusesese la aeroport, îi simțise gura sub buzele ei, ca o floare strivită, cu petalele încă fragede. Fusese un sărut păcătos, ultimul sigiliu de sulf din povestea lor fără capăt.

Încălzea în sine otrava acelei îmbrățișări, gustul de lemn crud al gingiilor, refuzând să creadă că se sfârșise. Dar nu se mai temea ca la început. Măcar atât învățase de la Sousse Anne : se simțea întărită pentru tot ceea ce avea să urmeze, ca o cruciată a vânturilor, ca o femeie care vânașe.

Dragostea lui venise prin aer, cu ultimul avion care decolase spre Africa. Și-o imaginase de multe ori intrând în aeroport și prezentând actele unui vameș abia trezit. Acum era greu să-și întoarcă gândul, cu ea cu tot, înapoi din Magreb, într-o lume necunoscută.

Stătea sub smochini și aștepta ploaia. Era amortit ca din somn și tot își spunea cum ea o s-apară cu tălpile goale pe lespezile terasei.

Dintre tufele de acante se înălțau fluturi și crescuseră buruienile. Se opri din înfășuratul unei undițe din coardă de bambus și liniștea îl împrejmui dintr-odată :

„Nu poate fi mai mult decât asta!“, gândi.

Se ghemui, fulgerat de o crampă. Nu mai era nimeni în curte. Raouf își găsisse o fată, iar bucătăreasa se îngrijea de soacră-sa muribundă. Simți căldura coplesindu-l ca o beție. Dacă mai suferise vreodată pentru femei, cu siguranță uitase. Era ceva nou, care îl găsisse nepregătit. Se uită la cer, dar fără ușurătatea cu care se uita altădată și parcă își auzi propriul glas :

„Darrielle, dacă nu te întorci, am să te omor!...“.

Când sfârși cuvintele, își aduse aminte de râsul ei care alerga printre pomi. De curiozitatea ei neîmblânzită și de felul cum îi scăpărau ochii. De privirile altora când erau împreună. De vorbele doicii, dacă îl vedea abătut :

„Mehria, nu-ți lăsa inima să te-nfrunte, preamărimos e Allah!“.

Nici Allah, nici profetul nu i-o aduceau înapoi. Se rugase de dimineață cu ardoarea lui din copilărie. Poimâine era vineri și avea de gând să rămână îngenunchat în fața mihrabului, la moschee, până când oasele îi vor amorți.

Își dorea ca Darrielle să revină pentru bucuriile lor de la început, pentru că nu se grăbise, pentru că acum o știa și îi devenise precum tutunul.

Pe platforma de cărămidă, în raiul șopârlelor, rămăsese pașii ei în praf. Mai erau parfumul, rătăcind prin dulapuri, și, probabil, niște nimicuri. Se simți încă o dată învins de frică: Zaouf locuise cu el o viață și tot ce mai avea de la ea erau mătăniile de piatra Lunii și Coranul legat în piele.

Darrielle nu lăsase vreo urmă. Pașii ei aveau să se șteargă la prima ploaie. Râsul va pieri ca răcoarea imediat după răsărit. Nu era deprins să își piardă vânatul și de aceea credea că era destul ca ea să se-ntoarcă în bătaia puștii. Parcă o sorbise în cer o putere nebănuită, dar avea această închipuire doar fiindcă plecase cu avionul.

Zaouf l-ar fi împins să o caute ca un ginerică îndrăgostit și i-ar fi așteptat zile întregi cu pâinile ei moi ca aburul. Singur, el abia reușea să îndure zilele care semănau între ele ca și cum ar fi fost aceeași.

Că plecase ieri sau demult, resimțea aceeași durere sfredelitoare în urma ei. O voia înapoi, să-i astupe spărtura inimii.

Nu se întrebasese vreodată ce simțeau potârnichele străpunse de glonț, nici fazanii sau iepurii de deșert. De acum știa că îi pasă și că nu va mai împușca vreo

făptură. Dragostea alunga vânătoarea, cumințise hăitașul din el ori poate că îmbătrânise.

Își aminti de străvechii musulmani sufi care se duceau să se roage între cioturile de piatră ale stepei și cobrele sâsâiau lângă ei, iar zebrele le mâncau din palmă.

El, de asemenea, se născuse pe un țărm al credinței și vâna doar ca să se apere de neliniștile care i se războiau în urechi. Darrielle le sunase retragerea, adusesese pacea în el, precum soarele pe un pământ mlăștinos. Darrielle era ca mercurul, ca tăișul pumnalului arăbesc, ca vântul și apa. Continuase să plece de lângă ea doar ca să nu fie sclavul unduirilor de mânăză focoasă, doar ca să o piardă-ntr-o degete ca pe boabele de metanie.

Dragostea lui venise prin aer și plecase la fel, risipindu-se deasupra Saharei ca un cearcăn de kerosen.

Darrielle îl stârnise de multe ori să vorbească de focurile care se aprindeau după vânătoare, când femeile și bărbații, strânși în tabere separate, se priveau printre limbile flăcărilor ca jivinele.

El râsese la început de povestea asta, dar acum o simțea în creier, încât zbuciumul ei îi dădu o torpoare egală cu somnul. S-ar fi zis că picotea sub smochini, că alunecase în visul primei lor înlănțuiri de sub stele, când, de fapt, uitarea era apoasă și îl afunda ca pe înecat.

În curând, veni ploaia. Sub stropii din cer, el dormea cu adevărat și visa că plutește și că Darrielle, ca un nufăr uriaș, aștepta să îi nască fiul. Doar că marea începu dintr-odată să fiarbă, se făcu azurie și apoi galbenă, se schimbă în nisipuri care frigeau, iar șoimul lui Abrah își întinse aripile și porni căutarea...

au apărut:

Cezar Paul-Bădescu – *Tinerețile lui Daniel Abagiu*
Mariana Codruț – *Ul Baboi și alte povestiri*
Dan Lungu – *Raiul găinilor. Fals roman de zvonuri
și mistere*
Radu Pavel Gheo – *Fairia. O lume îndepărtată*
Ioana Baetica – *Fișă de înregistrare*
Adrian Schiop – *pe bune/pe invers*
Lucian Dan Teodorovici – *Atunci i-am ars două palme*
Cosmin Manolache – *Ce față cumplită am*
T.O. Bobe – *Cum mi-am petrecut vacanța de vară*
Dan Țăranu – *Al patrulea element*
Dragoș Bucurenci – *RealK*
Ionuț Chiva – *69*
Claudia Golea – *Vară în Siam*
Bogdan Suceavă – *Venea din timpul diez*
Cătălin Mihuleac – *Ratarea unui setter*
Veronica A. Cara – *Petrecere cu mama*
Petre Barbu – *Blazare*
Silviu Gherman – *Scurta și plictisitoare viață a lui Kjus*
Sorin Stoica – *O limbă comună*
Filip Florian – *Degete mici*
Dumitru Ungureanu – *Tunul filozoafei*
Adrian Buz – *Zidul moale*
Mircea Gheorghe – *Partida de canastă*
Tudor Călin Zarojanu – *Sfârșitul lumii*
Liviu Bleoca – *Erotikon*
Cecilia Ștefănescu – *Legături bolnăvicioase*
Paul Cernat, Andrei Ungureanu – *Războiul fluturilor*
Cătălin Lazurca – *Celebrul animal*
Dan Lungu – *Băieți de gașcă*

Lucian Dan Teodorovici – *Cu puțin timp înaintea coborârii
extratereștrilor printre noi*

Florin Lăzărescu – *Trimisul nostru special*

Mariana Gorczyca – *Cheful nu se organizează, vine de la sine*

Tudor Lavric – *Necăsătoriții*

Doina Ruști – *Zogru*

Cora Flavian – *Marta sau etiologia inconturnabilului eșec*

Antoaneta Zaharia – *Garsonieră în centru*

Dan Miron – *Scândurica*

Maria Manolescu – *Halterofilul din Vitan*

Cezar Paul-Bădescu – *Luminița, mon amour*

Răzvan Rădulescu – *Teodosie cel Mic*

Ana Maria Sandu – *Fata din casa vagon*

Victoria Comnea – *Manuc*

Filip Florian, Matei Florian – *Băiușei* (ediția a II-a)

Dan Lungu – *Sunt o babă comunistă!*

Jean-Lorin Sterian – *Lorgean*

Bogdan Popescu – *Cine adoarme ultimul*

T.O. Bobe – *Cum mi-am petrecut vacanța de vară* (ediția a II-a)

Gabriela Gavril – *Fiecare cu Budapesta lui*

Liviu Bîrsan – *Ochiul și pulberea*

Alexandru Vakulovski – *Bong*

Dan Lungu – *Raiul găinilor. Fals roman de zvonuri
și mistere* (ediția a II-a)

Călin Ciobotari – *Șșșt! Generalul visează...*

Iulian Ciocan – *Înainte să moară Brejnev*

Ștefan Baștovoi – *Iepurii nu mor*

Lucian Dan Teodorovici – *Cercul nostru vă prezintă:*
(ediția a II-a)

Mariana Codruț – *Nudul Diane*

Costi Rogozanu – *Fuck the cool. Spune-mi o poveste*

Sorin Stoica – *Aberații de bun-simț*

Răzvan Rădulescu – *Viața și faptele lui Ilie Cazane*

Daniel Maftciu – *Mic tratat de management culinar*
Dan Lungu – *Proză cu amănuntul*
Dan Socu – *Urbancolia*
Mitoș Micleușanu – *Kasa Poporului*
Ioana Nicolaie – *O pasăre pe sârmă*
Doina Ruști – *Fantoma din moară*
Radu Pavel Gheo – *Numele mierlei. 50 de clipuri vesele și triste*
Adela Greceanu – *Mireasa cu șosete roșii*
Cecilia Ștefănescu – *Intrarea Soarelui*
Dan Socu – *Nevoi speciale*
Dumitru Crudu – *Măcel în Georgia*
Lucian Dan Teodorovici – *Celelalte povești de dragoste*
Corina Sabău – *Blocul 29, apartamentul 1*
Florin Lăzărescu – *Lampa cu căciulă*
Bogdan Dumitrescu – *SMS*
Angelo Mitchievici – *Cinema*
Daniela Zeca – *Istoria romanțată a unui safari*

în pregătire :

Adrian Schiop – *zero grade kelvin*
Ovidiu Pop – *Trickster*

www.polirom.ro

Redactor: Cătălina Popovici
Coperta: Radu Răileanu
Tehnoredactor: Gabriela Ghețău

Bun de tipar: septembrie 2009. Apărut: 2009
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iași, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,
O.P. 37 • P.O. Box 1-728, 030174
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

PRINT
multicolor

SERVICII TIPOGRAFICE COMPLETE

Str. Bucium nr. 34 Iași
tel.: 0232/211225
fax: 0232/211252
office@printmulticolor.ro
www.printmulticolor.ro

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA